

การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

นายจรัญ ข่อยแก้ว

วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2569

การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

นายจรัญ ข่อยแก้ว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2569

สงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ใบอนุมัติวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นายจรัญ ข่อยแก้ว แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

_____ ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.นิราศ จันทรจิตร)

_____ กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญญลักษณ์ เขจรภักดิ์)

_____ กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ประยงค์ หัตถพรหม)

_____ กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วนิดา ผาระนัด)

_____ กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน เอกพิมพ์)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

_____
(อาจารย์อนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์

_____
(รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษกนก ดวงชาทม)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่.....เดือน.....ปี.....

เรื่อง	:	การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ผู้วิจัย	:	นายจรัญ ข่อยแก้ว
ปริญญา	:	ครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการเรียนการสอน) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อาจารย์ที่ปรึกษา	:	รองศาสตราจารย์ ดร.วนิดา ผาระนัด ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน เอกพิมพ์
ปีที่สำเร็จการศึกษา	:	2569

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน 3) เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 จำนวน 20 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา สังกัดสำนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคาม ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) แบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test One Sample)

ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 75.52/76.33 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .50 3) ความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .50 และ 4) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC, ความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย

_____อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Title : The Development of Ability on Reading Comprehension in Thai Language and Academic achievement Strand Through Learning Activity Management by Using CIRC technique of Prathom Suesa 5th Students
Author : Mr.Jaran khoikaew
Degree : Master of Education (Curriculum and teaching)
Rajabhat Maha Sarakham University
Advisors : Assistant Professor Dr.Wanida Pharanat
Assistant Professor Dr.Samarn Ekkapim
Year : 2026

ABSTRACT

The purpose of this research were 1) to develop lesson plans for learning activity management to enhance reading comprehension in Thai Language Strand by using CIRC technique of Prathom Sueksa 5th students based on the 75/75 standardized criteria, 2) to compare the academic achievement of Prathom Sueksa 5th students that were studied with cooperative learning activities using the CIRC technique between before class and after class. 3) to compare their ability in reading comprehension in Thai language. of Prathom Sueksa 5th students learning with cooperative learning activities using the CIRC technique compared to the criteria of 75 percent. 4) to study the satisfaction of Prathom Sueksa 5th students learning with cooperative learning activities using the CIRC technique. The sample group consisted of 20 students in Grade 5/2 in the Semester 2, academic year 2023, at Srisawat Witthaya Municipal School. Mueang Maha Sarakham District Maha Sarakham Province, The were selected by cluster random samping. The tools used in the research include 1) CIRC Techniaues collaborative learning plans, 2) an academic achievement test 3) a comprehension test measuring Thai language reading comprehension abilities, and 4) satisfaction questionnaire, Statistics used in data analysis include mean ($\bar{X}$), standard deviation ($S.D.$), and hypothesis testing. with T-test Dependent Sample

The results of the research were found: 1) Development and analysis of the effectiveness of cooperative learning activities using the CIRC technique for Grade 5 students. The results of the development had an average between 4.60-4.82 and the efficiency was 75.52/76.33 2) Academic achievement Study by organizing cooperative learning activities using the CIRC technique. Academic achievement after studying is higher than before studying. Statistically significant at the 50 level. 3) Ability to read and understand Thai language. By organizing learning activities using the collaborative CIRC technique, after studying there was a significant statistical improvement at the .50 level

and 4) there was satisfaction of Grade 5 students with the learning activities. The overall CIRC technique is at the highest level.

Keywords: Collaborative learning CIRC techniques, Thai reading comprehension ability

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY

Major Advisor

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.วนิดา ผาระนัด อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน เอกพิมพ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รองศาสตราจารย์ ดร.นิราศ จันทรจิตร ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญญลักษณ์ เขจรภักดิ์ และ อาจารย์ ดร.ประยงค์ หัตถพรหม กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องตั้งแต่เริ่มต้นจนงานวิจัยสำเร็จเรียบร้อยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งอย่างมากและขอขอบคุณด้วยความเคารพอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ประกอบด้วย นางต้องจิต เจนการ, นางบังอร ลิตุ, รองศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ, อาจารย์ ดร.ปวริศ สารมะโน และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรกานต์ จังหาร

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองมหาสารคาม ที่กรุณาเอื้อเฟื้อสถานที่ในการทำการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ทั้งยังคอยให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริมและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยในการดำเนินการวิจัยจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี และขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีสำหรับการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

นายจรัญ ข่อยแก้ว

สารบัญ

หัวเรื่อง **หน้า**

บทคัดย่อ ..... ก
ABSTRACT ..... ข
กิตติกรรมประกาศ ..... ง
สารบัญ ..... จ
สารบัญตาราง ..... ช
สารบัญภาพ ..... ญ
บทที่ 1 บทนำ 1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา 1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย 2
1.3 สมมติฐานการวิจัย 3
1.4 ขอบเขตการวิจัย 3
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ 4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 5
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม 6
2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 6
2.2 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC 14
2.3 แผนการจัดการเรียนรู้ 27
2.4 การอ่านจับใจความ 33
2.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 45
2.6 ความพึงพอใจ 49
2.7 การหาประสิทธิภาพการเรียนรู้ 56
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 58
2.9 กรอบแนวคิดการวิจัย 62
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย 63
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 63
3.2 แบบแผนการวิจัย 63
3.3 เครื่องมือการวิจัย 64
3.4 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ 65
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล 76
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล 77
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย 77

หัวเรื่อง **หน้า**

บทที่ 4 ผลการวิจัย 81
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล 81
4.2 ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล 81
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 82
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 85
5.1 สรุป 85
5.2 อภิปรายผล 85
5.3 ข้อเสนอแนะ 89
บรรณานุกรม 90
ภาคผนวก 96
ภาคผนวก ก ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ 97
ภาคผนวก ข แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 112
ภาคผนวก ค แบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย 118
ภาคผนวก ง แบบสอบถามความพึงพอใจ 123
ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ 125
ภาคผนวก ฉ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 136
ภาคผนวก ช รายชื่อผู้เชี่ยวชายและหนังสือราชการ 142
การเผยแพร่ผลงานวิจัย 149
ประวัติผู้วิจัย 150

สารบัญตาราง

ตารางที่ หน้า

2.1 มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สาระการเรียนรู้แกนกลาง 9
2.2 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (ภาคเรียนที่ 2) 11
2.3 ความแตกต่างของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC กับการเรียนรู้แบบดั้งเดิม 19
3.1 แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pre-test Design 63
3.2 เกณฑ์การวัดแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 65
3.3 การวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลตามเกณฑ์ แผนที่ 1-2 67
3.4 การวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลตามเกณฑ์ แผนที่ 3-4 68
3.5 การวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลตามเกณฑ์ แผนที่ 5-6 60
3.6 การวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลตามเกณฑ์ แผนที่ 7-8 70
3.7 การวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลตามเกณฑ์ แผนที่ 9-10 71
3.8 การวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลตามเกณฑ์ แผนที่ 11-12 72
3.9 การวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ของแบบทดสอบวัดทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 45 ข้อ 73
3.10 การวิเคราะห์ ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 74
3.11 การวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ของแบบวัดความสามารถ ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย กับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 15 ข้อ 75
3.12 การวิเคราะห์ ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น ของแบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย 75
3.13 การวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามความพึงพอใจ 75

ตารางที่ **หน้า**

4.1 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 82

4.2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน 83

4.3 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC 83

4.4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC 84

จ.1 การวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) และแปลผลตามเกณฑ์ แผนที่ 1-2 126

จ.2 การวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) และแปลผลตามเกณฑ์ แผนที่ 3-4 127

จ.3 การวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) และแปลผลตามเกณฑ์ แผนที่ 5-6 128

จ.4 การวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) และแปลผลตามเกณฑ์ แผนที่ 7-8 129

จ.5 การวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) และแปลผลตามเกณฑ์ แผนที่ 9-10 130

จ.6 การวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) และแปลผลตามเกณฑ์ แผนที่ 11-12 131

จ.7 สรุปการวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) และแปลผลตามเกณฑ์ 132

จ.8 การวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ของแบบทดสอบวัดทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 45 ข้อ 132

จ.9 การวิเคราะห์ ค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (B) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 133

ตารางที่ **หน้า**

จ.10 การวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ของแบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย กับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 15 ข้อ 134

จ.11 การวิเคราะห์ ค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น ของแบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย 134

จ.12 การวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามความพึงพอใจ 135

ฉ.1 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ จากชิ้นงาน และพฤติกรรมการเรียนระหว่างเรียนจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1–4 137

ฉ.2 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ จากชิ้นงาน และพฤติกรรมการเรียน ระหว่างเรียนจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5–8 138

ฉ.3 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ จากชิ้นงาน และพฤติกรรมการเรียนระหว่างเรียนจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9–12 139

ฉ.4 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 140

ฉ.5 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ จากการวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 141

สารบัญภาพ

ภาพที่ หน้า

2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย 62

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยถือเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นมรดกทางภาษาที่ควรค่าแก่การสืบสาน อนุรักษ์ให้คงอยู่คู่กับชาติไทยไว้ให้มั่นคง ภาษาไทยถือเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร นับว่าเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งในการสร้างความเข้าใจตลอดจนการสร้างความสัมพันธ์อันดี ของประชากรไทยในชีวิตประจำวัน ทั้งด้านความคิด การวิเคราะห์ การวิจารณ์ และการสร้างสรรค์ในด้านต่าง ๆ ล้วนแล้วแต่มีความจำเป็นต้องใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร ไม่ว่าจะอาชีพใดก็ย่อมใช้ภาษาในการสื่อสารและควรตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทยตลอดจนการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำภาษาไทยให้ถูกต้องและคงอยู่คู่กับประเทศไทยต่อไป (อัจฉรา พงษ์เย็น, 2556, น. 1) ภาษาไทยเป็นเครื่องมือแสดงถึงเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรม ที่ก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีต่อกัน อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด วิเคราะห์ วิจารณ์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ภาษาไทยจึงเป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่ควรค่าแก่การเรียนรู้ ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญและใช้มากในชีวิตประจำวัน ผู้มีทักษะในการอ่านย่อม แสวงหาความรู้และศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ ในการพูดและการเขียนได้เป็นอย่างดี ทักษะการอ่านออกเสียงเป็นทักษะที่ช่วยให้ผู้พูด ได้ถูกต้อง ชัดเจนยิ่งขึ้น จากสภาพการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนในปัจจุบัน ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการอ่าน อยู่มาก โดยเฉพาะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำของนักเรียนในระดับประถมศึกษา ซึ่งอ่านออกเสียง ไม่ถูกต้องและไม่ชัดเจน ไม่รู้จักผสมคำ ตลอดจนไม่รู้จักความหมาย ทำให้การสื่อความหมายผิด แล้วยังทำให้การเขียนผิดพลาดด้วย (อานงค์ ใจรังกา, 2550, น. 2)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประกอบด้วย 5 สาระ ได้แก่ สาระที่ 1) การอ่าน ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน สาระที่ 2) การเขียน ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ข้อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ สาระที่ 3) การฟัง การดู และการพูด สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์ สาระที่ 4) หลักการใช้ภาษาไทย เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษา ภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ และสาระที่ 5) วรรณคดีและวรรณกรรม เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

สภาพการจัดการเรียนการสอนในด้านทักษะการอ่าน ถือว่ายังไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่ยังขาดทักษะด้านการอ่าน เช่น การอ่านไม่ได้ อ่านออกบางคำ และการอ่านไม่ถูกต้อง จนอาจส่งผลกระทบต่อทักษะด้านการเขียนคำในภาษาไทย เช่น เขียนไม่ได้ เขียนไม่ถูกต้องตามหลักภาษาไทย จึงก่อให้เกิดปัญหาให้กับนักเรียนไทยอย่างมาก ทำให้ยังไม่ไม่สอดคล้องตามคุณภาพผู้เรียนในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง เข้าใจความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด ย่อความ เขียนรายงานจากสิ่งที่อ่านได้ วิเคราะห์ วิจารณ์อย่างมีเหตุผล ลำดับความอย่างมีขั้นตอนและความเป็นไปได้ของเรื่องที่อ่าน รวมทั้งประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551, น. 41)

จากการศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา จังหวัดมหาสารคาม ทำให้ทราบว่าปัญหาที่โรงเรียนกำลังเผชิญอยู่ตอนนี้ คือ ผู้ศึกษาต้องการแก้ไขปัญหาทักษะการอ่านและการเขียนคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ดังที่กล่าวมาข้างต้นผลการทดสอบความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test: RT) การอ่านรู้เรื่องระดับโรงเรียน 64.32 ซึ่งโรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยากำหนดเกณฑ์การอ่านรู้เรื่องร้อยละ 75 (โรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา, 2565)

ผู้ศึกษามองเห็นความสำคัญของการเรียนแบบร่วมมือหรือ CIRC (Cooperative Integrated Reading and Composition) เป็นการสอนอีกหนึ่งรูปแบบที่จะพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยได้ดียิ่งขึ้น มีการเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบที่น่าสนใจและน่าจะสามารถแก้ปัญหาการอ่านได้ ดังที่มีผู้กล่าวไว้ว่า รูปแบบการสอนแบบร่วมมือ (Cooper the Learning) โดยใช้รูปแบบการสอน CIRC (Cooperative Integrated Reading and Composition) เป็นรูปแบบการสอนที่พัฒนาทักษะ ทางภาษาในการอ่านและการเขียน การทำงานร่วมกันของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยเน้นที่หลักสูตร และวิธีสอนในการพยายามนำทักษะการทำงานร่วมกัน (กฤษณา พงษ์วาปี, 2550, น. 3)

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงได้พัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC เพื่อทำให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่านจับใจได้ดีมากขึ้นและถูกต้องตามหลักภาษาไทยและสร้างคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ในการอ่านให้สอดคล้องตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

1.2.3 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

1.2.4 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.3.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.1.1 ประชากร ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 2 ห้อง จำนวนนักเรียน 41 คน

1.4.1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวนนักเรียน 20 คน โดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

1.4.2 ตัวแปร

1.4.2.1 ตัวแปรต้น

กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค (CIRC)

1.4.2.2 ตัวแปรตาม

1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2) ความสามารถด้านการอ่านจับใจความ

3) ความพึงพอใจ

1.4.3 กรอบเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลการจัดกิจกรรมเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเทคนิค CIRC โดยทดลองใช้กับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 12 แผน 12 ชั่วโมง วรรณคดีลำนำ หน่วยที่ 6 เรื่อง คบคนพาล พาลพาไปหาผิด และ ภาษาพาที หน่วยที่ 9 เรื่อง ชีวิตมีค่า มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ท1.1 ป.5/5 วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต สาระการเรียนรู้แกนกลาง การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ

1.4.4 ระยะเวลา สถานที่วิจัย

ผู้วิจัยทำวิจัยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 สถานที่วิจัยคือ โรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองมหาสารคาม

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC หมายถึง การเรียนรู้แบบร่วมมือบูรณาการทักษะการอ่านอย่างเป็นรูปแบบที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นรูปแบบการสอนที่มีการฝึกกระบวนการทำงานกลุ่มและทักษะการทำงานร่วมกัน สมาชิกประกอบด้วยนักเรียนที่เรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อนอยู่รวมกัน การเรียนรู้แบบ CIRC มีขั้นตอน 4 ขั้นตอนดังนี้

1. การเตรียมความพร้อม หมายถึง การเตรียมตัวก่อนทำกิจกรรมกลุ่ม โดยครูแบ่งกลุ่มให้นักเรียน โดยแต่ละกลุ่มจะมีนักเรียนเก่ง ปานกลางและอ่อนอยู่ร่วมกัน ครูอภิปรายการทำกิจกรรมและข้อชี้แจงในการปฏิบัติเพื่อทำความเข้าใจก่อนการเรียน

2. การนำเสนอเนื้อหา หมายถึง ครูอธิบายวิธีการเรียนเพื่อให้นักเรียนทราบ และเข้าใจเนื้อหาสาระตามกระบวนการได้อย่างถูกต้องและ ในกิจกรรมได้อย่างชัดเจน เป็นการถ่ายทอดเนื้อหาสาระตามกระบวนการได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

3. การจัดกิจกรรมกลุ่ม หมายถึง การที่นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์และทัศคติในการเรียนแต่มีจุดประสงค์ในการปฏิบัติเดียวกันร่วมถึงการร่วมกับทำแบบฝึกทักษะภายในกลุ่ม

4. การสรุปและประเมินผล หมายถึง การรวบรวม วิเคราะห์ สรุปข้อมูล เพื่อนำเสนอและพิจารณาเกี่ยวกับผลลัพธ์การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC กับผู้เรียนและความพึงพอใจของผู้เรียน

ประสิทธิภาพ หมายถึง เกณฑ์คุณภาพที่ใช้พิจารณาว่าการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยพิจารณาจากคะแนนที่ได้จากการทดสอบย่อยและคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

75 ตัวหน้า (E_1) หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มผู้เรียนทุกคนที่ได้จากการทำแบบฝึกทักษะระหว่างเรียน ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75 ขึ้นไป

75 ตัวหลัง (E_2) หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทุกคนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนความสามารถของนักเรียนในการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งได้วัดจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 30 ข้อ แบบปรนัย 4 ตัวเลือก

ความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย หมายถึง สมรรถนะของแต่ละบุคคลในด้านการอ่านการทำความเข้าใจกับเนื้อหาสำคัญและแนวความคิดของผู้เขียน ผู้อ่านจะต้องเข้าใจภาษาที่ผู้เขียนสื่อออกมา โดยมีลักษณะเช่นเดียวกับการแปลความคิดของผู้เขียนมาสู่ความคิดของผู้อ่าน เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ในแนวทางเดียวกันโดย ผู้อ่านสามารถประเมินความเข้าใจได้ด้วยการตั้ง คำถามหลังจาก

อ่านจบแล้วว่า ใคร ทำอะไร เมื่อไร ที่ไหน อย่างไร ซึ่งในที่นี้เป็นความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งเครื่องมือที่ใช้วัด คือ แบบทดสอบการอ่านจับใจความสำคัญก่อนและหลังเรียน แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกทางบวก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้เทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ที่ได้จากแบบสอบถาม ที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง และน้อย จำนวน 10 ข้อ

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านที่สูงขึ้นและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำ

1.6.2 เป็นแนวทางด้านการพัฒนานวัตกรรมด้านการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับครูผู้สอน เพื่อส่งเสริมคุณภาพของผู้เรียนต่อไป

1.6.3 เป็นแนวทางในการวางแผนเพื่อบริหารจัดการด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 2
การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC
3. แผนการจัดการเรียนรู้
4. การหาประสิทธิภาพของนวัตกรรม
5. ความสามารถด้านการอ่านจับใจความ
6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
7. ความพึงพอใจ
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
9. กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พุทธศักราช 2551

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 17) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งทางด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึก ในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคน สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

2.1.1 หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

2.1.1.1 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐาน ของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล

2.1.1.2 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชนที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ

2.1.1.3 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

2.1.1.4 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้เวลาและการจัดการเรียนรู้

2.1.1.5 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.1.1.6 เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายสามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

2.1.2 จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

2.1.2.1 มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์เห็นคุณค่าของตนเองมีวินัยและปฏิบัติตน ตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.2.2 มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต

2.1.2.3 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

2.1.2.4 มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลกยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.1.2.5 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

2.1.3 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้

2.1.3.1 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1) ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสารมีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเอง และสังคม

2) ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3) ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผลคุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศเข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องการทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคม ด้วยการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อมและการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางด้านเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ ด้านการสื่อสาร ด้านการทำงาน ด้านการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม

2.1.3.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1) รักชาติศาสน์ กษัตริย์
2) ซื่อสัตย์สุจริต
3) มีวินัย
4) ใฝ่เรียนรู้
5) อยู่อย่างพอเพียง
6) มุ่งมั่นในการทำงาน
7) รักความเป็นไทย
8) มีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถยังกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเอง

2.1.4 มาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

2.1.4.1 ภาษาไทย
2.1.4.2 คณิตศาสตร์
2.1.4.3 วิทยาศาสตร์
2.1.4.4 สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
2.1.4.5 สุขศึกษาและพลศึกษา
2.1.4.6 ศิลปะ
2.1.4.7 การงานอาชีพและเทคโนโลยี

2.1.4.8 ภาษาต่างประเทศ

2.1.5 มาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย

มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน สาระภาษาไทยประกอบด้วย

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความและเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูล สารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณและพูดแสดงความรู้ ความคิดและความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทยการเปลี่ยนแปลงของ ภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้เฉพาะสาระการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ดังนี้

ตารางที่ 2.1 มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระการเรียนรู้แกนกลาง	ตัวชี้วัด
สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน	1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้อย่างถูกต้อง 2. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา 3. อธิบายความหมายโดยนัยจากเรื่องที่อ่านอย่างหลากหลาย 4. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน 5. วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต 6. อ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อเสนอแนะและปฏิบัติตาม 7. อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน 8. มีมารยาทในการอ่าน

จากตารางข้างต้นอาจกล่าวได้ว่า ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พุทธศักราช 2551 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ครอบคลุมเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่าน ปรากฏอยู่ในสาระที่ 1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้อย่างถูกต้อง อธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา อธิบายความหมายโดยนัยจากเรื่องที่อ่านอย่างหลากหลายแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต อ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อเสนอแนะ และปฏิบัติตาม อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และมีมารยาทในการอ่าน

2.1.6 คุณภาพผู้เรียน

คุณภาพของผู้เรียนภาษาไทย เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 40) กล่าวไว้ดังนี้

2.1.6.1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง อธิบายความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยของคำ ประโยค ข้อความ สำนวนโวหารจากเรื่องที่อ่าน เข้าใจคำแนะนำ คำอธิบายในคู่มือต่าง ๆ แยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริงจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและนำความรู้ความคิดของเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต มีมารยาทและนิสัยรักการอ่าน และเห็นคุณค่าสิ่งที่อ่าน

2.1.6.2 มีทักษะคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนสะกดคำแต่งประโยคและเขียนข้อความ ตลอดจนเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำที่ชัดเจนเหมาะสมใช้แผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อพัฒนางานเขียน เขียนเรียงความ ย่อความ จดหมายส่วนตัวกรอกแบบรายการต่าง ๆ เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นเขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ และมีมารยาทในการเขียน

2.1.6.3 พูดแสดงความรู้ ความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู เล่าเรื่องย่อหรือสรุปจากเรื่องที่ฟังและดู ตั้งคำถาม ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังและดู รวมทั้งประเมินความน่าเชื่อถือจากการฟังและดู โฆษณาอย่างมีเหตุผล พูดตามลำดับขั้นตอนเรื่องต่าง ๆ อย่างชัดเจน พูดรายงานหรือประเด็นค้นคว้าจากการฟัง การดู การสนทนา และพูดโน้มน้าวได้อย่างมีเหตุผลรวมทั้งมารยาทในการฟัง ดู และพูด

2.1.6.4 สะกดคำและเข้าใจความหมายของคำ สำนวน คำพังเพย และสุภาษิต รู้และเข้าใจชนิดของคำและหน้าที่ของคำในประโยค ชนิดของประโยค คำภาษาถิ่นและคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ใช้คำราชาศัพท์และคำสุภาพได้อย่างเหมาะสม แต่งประโยคแต่งบทร้อยกรองประเภทกลอนสี่ กลอนสุภาพ และกาพย์ยานี 11

2.1.6.5 เข้าใจและเห็นคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน เล่านิทานพื้นบ้าน ร้องเพลงพื้นบ้านของท้องถิ่น นำข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง และท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดได้

จากที่กล่าวมาอาจกล่าวได้ว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผู้วิจัยได้นำเอาองค์ความรู้เกี่ยวกับหลักการ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ท 1.1 การอ่าน ตัวชี้วัด

และคุณภาพของผู้เรียน นำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถด้านการคิด วิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในครั้งนี้

2.1.7 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย

โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย รหัส ท15101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (ภาคเรียนที่ 2) เวลาเรียน 80 ชั่วโมง คะแนนเต็ม 100 คะแนน อัตราส่วนคะแนนระหว่างเรียนกับปลายภาค 70:30

ตารางที่ 2.2 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (ภาคเรียนที่ 2)

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวบ่งชี้	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
1	ภาษาพาทีด้วยไทย ล้วนหมายรักสามัคคี	ท 1.1 ป. 5/1 ท 1.1 ป. 5/5 ท 5.1 ป. 5/1 ท 5.1 ป. 5/2	อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต สรุปเรื่องจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่านและระบุความรู้และข้อคิดจากการอ่านวรรณกรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง	6	6
2	แรงกระทบ	ท 1.1 ป. 5/1 ท 4.1 ป. 5/5	อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองบอกคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย	7	6
3	ปลอดภัยไว้ก่อน	ท 1.1 ป. 5/1 ท 3.1 ป. 5/4 ท 4.1 ป. 5/5	อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองพูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนามี	8	6
4	หน้าต่างที่เปิดกว้าง	ท 1.1 ป. 5/1 ท 1.1 ป. 5/4 ท 2.1 ป. 5/9	อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน มีมารยาทในการเขียน	7	6

(ต่อ)

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวบ่งชี้	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
5	วิถีชีวิตไทย	ท 1.1 ป. 5/1 ท 2.1 ป. 5/2 ท 2.1 ป. 5/9	อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเขียนสื่อสารโดยใช้คำที่ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสมมีมารบาทในการเขียน	8	6
6	รู้ไว้ได้ประโยชน์	ท 2.1 ป. 5/5 ท 2.1 ป. 5/7 ท 2.1 ป. 5/9	เขียนจดหมายถึงผู้ปกครองและญาติ กรอกแบบรายการใบฝากเงินและถอนเงินธนาณัติ แบบฝากส่งพัสดุและการับรองสำเนาถูกต้องมีมารยาทในการเขียน	6	5
7	ภาษาจรรโลงใจ	ท 1.1 ป. 5/1 ท 1.1 ป. 5/7 ท 4.1 ป. 5/6	อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองการอ่านหนังสือตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านแต่งบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11	6	6
8	ก้าวให้ไกลไปให้ถึง	ท 3.1 ป. 5/2 ท 3.1 ป. 5/5	ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู มีมารยาทในการฟัง (การดูและการพูด)	6	5
1	วรรณคดีลำนำคบคนพาลพาลพาไปหาผิด	ท 1.1 ป. 5/1 ท 5.1 ป. 5/1 ท 5.1 ป. 5/2 ท 5.1 ป. 5/3 ท 1.1 ป. 5/1 ท 2.1 ป. 5/2	อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง สรุปเรื่องจากวรรณคดีที่อ่านระบุความรู้และข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงอธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม	6	6

(ต่อ)

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวบ่งชี้	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
2	ชีวิตมีค่า	ท 1.1 ป. 5/1 ท 2.1 ป. 5/2	อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม	6	5
3	ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน	ท 1.1 ป. 5/1 ป.5/2 ท 2.1 ป. 5/1 ป.5/2 ป.5/3 ท 3.1 ป. 5/1 ป.5/2 ท 4.1 ป. 5/6 ป.5/7	การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองที่ประกอบด้วยคำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ คำที่มีอักษรนำ คำที่มีตัวการันต์ อักษรย่อและเครื่องหมายวรรคตอนข้อความที่เป็นการบรรยายและพรรณนา	7	7
4	เหตุการณ์ในบ้านสวน	ท 1.1 ป. 5/1 ป. 5/2 ป. 5/5 ท 2.1 ป. 5/2 ป.5/3 ท 3.1 ป. 5/1 ป.5/2 ท 4.1 ป. 5/7 ท 5.1 ป. 5/1 ป.5/2 ป. 5/3	อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องอธิบายความหมายของคำประโยคและข้อความที่เป็นการบรรยายและการพรรณนาอธิบายความหมายโดยนัย จากเรื่องที่อ่านอย่างหลากหลาย	7	6
สรุปภาพรวมตลอดภาคเรียน				80	70
สอบปลายปี					30

จากตารางข้างต้นผู้วิจัยได้เลือกใช้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 วรรณคดีลำนำ เรื่อง คบคนพาล พาลพาไปหาผิด และหน่วยการเรียนรู้ที่ 9 ภาษาพาที เรื่อง ชีวิตมีค่า ในการจัดทำแผนการเรียนรู้ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเทคนิค CIRC ที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 12 แผน 12 ชั่วโมง

2.2 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป หรือแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ตามความสามารถของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนได้ฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ฝึกความรับผิดชอบร่วมกัน และการใช้ทักษะปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เพื่อทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จร่วมกันตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีผู้ที่กล่าวถึงการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC ไว้ดังนี้

2.2.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

มีผู้ที่ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ไว้ดังนี้

กฤษณา พงษ์วาปี (2550, น. 37) การเรียนการสอนแบบหนึ่งที่นักเรียนทำงานร่วมกันในกลุ่มเล็ก ๆ ไม่เกิน 4 คน ภายในกลุ่มประกอบด้วยเก่ง ปานกลาง และอ่อนรับผิดชอบช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยมีปฏิสัมพันธ์กันในทางบวก ทุกคนในกลุ่ม มีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันในการทำงาน โดยครูจะมอบหมายงานให้นักเรียนทุกคน ทำงานร่วมกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และประสบการณ์ร่วมกันในการทำงาน ตลอดจนแลกเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกันเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ของกลุ่ม

บุญใจ ชะเอม (2551, น. 27) การเรียนแบบร่วมมือเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่จัดนักเรียนเป็นกลุ่มขนาดเล็ก สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถทางการเรียนแตกต่างกัน ซึ่งสมาชิกแต่ละคนจะมีบทบาทและหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบร่วมกันได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ประสบ ผลสำเร็จโดยสมาชิกทุกคนของกลุ่มมีเป้าหมายร่วมกัน คือ ความสำเร็จของกลุ่มซึ่งเป็นความสำเร็จของตนเองด้วย

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2554, น. 15) การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้กระบวนการกลุ่มให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทำงานร่วมกันเพื่อประโยชน์และได้ความสำเร็จร่วมกัน ซึ่งการเรียนแบบร่วมมือมิใช่เป็นเพียงจัดให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่ม เช่น ทำรายงานทำกิจกรรมประดิษฐ์หรือสร้างชิ้นงานอภิปรายตลอดจนปฏิบัติการทดลองแล้ว ผู้สอนทำหน้าที่สรุปความรู้เท่านั้นแต่ผู้สอนจะต้องพยายามใช้กลยุทธ์วิธีให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการประมวลดีสิ่งที่มาจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ จัดระบบความรู้แล้วสรุปเป็นองค์ความรู้ด้วยตนเองเป็นหลักสำคัญ

ปพัชญา คำเกิ่ง (2564, น. 30) การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการจัดการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่งที่เน้นผู้เรียนลงมือ ปฏิบัติงานเป็นกลุ่มย่อยโดยสมาชิกในกลุ่มมีความสามารถที่แตกต่างกัน สนับสนุนให้มีการช่วยเหลือ ซึ่งกันและกันจนบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550, น. 121) การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือหรือแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถแตกต่างกันได้ร่วมมือกันทำงานกลุ่มด้วยความตั้งใจและเต็มใจ รับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ในกลุ่มของตนทำให้งานของกลุ่มดำเนินไปสู่เป้าหมายของงานได้

กฤษณา ชาญวิชานนท์ (2550, น. 174) การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC (Cooperative Integrated Reading and Composition) คือกลวิธีแบบร่วมมือเทคนิครูปแบบหนึ่งที่ใช้เทคนิคหรือรูปแบบการอ่านร่วมกับการเขียน โดยเฉพาะเหมาะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษารูปแบบนี้ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมการอ่านแบบเรียนการสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจและการบูรณาการภาษากับการเรียนเป็นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ฝึกกระบวนการทำงานกลุ่มและ

ทักษะการทำงานร่วมกันทางสังคมโดยแต่ละกลุ่มจะประกอบไปด้วยนักเรียนที่เก่ง ปานกลาง และอ่อน อยู่รวมกัน ทำกิจกรรมร่วมกันสมาชิกทุกคนต้องร่วมกันรับผิดชอบช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จต้องมีความพยายามเพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนาเพื่อนจะเป็นผลให้นักเรียนแต่ละคนมีความสามารถในการอ่านการเขียนและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมากขึ้น

ไสว ฟักขาว (2554, น. 193) เป็นการจัดการเรียนการสอน ที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกันมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน และมีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตน และส่วนรวม เพื่อให้กลุ่มได้รับความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

ปพัชญา คำเกิ่ง (2564, น. 30) การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ผู้สอน จัดให้ผู้เรียนแบ่งเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ราว 4-6 คน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และร่วมกันรับผิดชอบงานในกลุ่มที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้เกิดเป็นความสำเร็จของกลุ่ม

จากข้อความข้างต้นที่กล่าวมาอาจสรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ (CIRC) หมายถึง กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนช่วยเสริมสร้างทักษะการมีส่วนร่วมแบบกลุ่มที่มีการทำงานร่วมกันตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปโดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนให้มีสมาชิกในกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกัน เช่น คนที่เรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน เพื่อให้มีการกระตุ้นช่วยเหลือซึ่งกันและกันมีความรับผิดชอบร่วมกันภายในกลุ่มเพื่อเป้าหมายคือความสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายของกลุ่มที่ตั้งไว้

2.2.2 วัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

มีผู้ที่ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (CIRC) ไว้ดังนี้

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550, น. 121) 1) เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกทักษะกระบวนการกลุ่ม ได้ฝึกบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม 2) เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะทั้งในด้านการคิดค้นคว้า การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา การตัดสินใจ การตั้งคำถาม ตอบคำถาม การใช้ภาษา ฯลฯ 3) เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางด้านสังคมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นการมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น การเสียสละ การยอมรับกันและกัน การไว้วางใจ การเป็นผู้นำ ผู้ตาม ฯลฯ

ปพัชญา คำเกิ่ง (2564, น. 31) วัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรูแบบร่วมมือ คือ ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกทักษะกระบวนการกลุ่ม มีพัฒนาทักษะทั้งในด้านการคิด ฝึกทักษะทางด้านสังคม และการอยู่ร่วมกับผู้อื่น

จากที่กล่าวมาข้างต้นอาจสรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (CIRC) เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะและเรียนรู้กระบวนการทำงานกลุ่ม การคิด การแก้ปัญหา การตั้งคำถาม การแสวงหาความรู้ด้วยตนเองสู่ทักษะทางด้านสังคมการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น

2.2.3 แนวคิดและทฤษฎีของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

ปพัชญา คำเกิ่ง (2564, น. 31) สมาชิกในกลุ่มมีความรับผิดชอบร่วมกันโดยยึดหลักการว่า “ความสำเร็จของแต่ละคน คือ ความสำเร็จของกลุ่ม ความสำเร็จของกลุ่ม คือ ความสำเร็จของทุกคน”

จากข้อความข้างต้นอาจสรุปได้ว่า แนวคิดและทฤษฎีของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC คือ สมาชิกทุกคนในกลุ่มย่อมยึดหลักที่ว่า ความสำเร็จของแต่ละคน คือ ความสำเร็จของกลุ่ม

2.2.4 ลักษณะของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีผู้ที่กล่าวถึงลักษณะกิจกรรมของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ดังนี้

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550, น. 121)

1. มีการทำงานกลุ่มร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม
2. สมาชิกในกลุ่มมีจำนวนไม่ควรเกิน 6 คน
3. สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกัน เพื่อการช่วยเหลือกัน
4. สมาชิกในกลุ่มต่างมีบทบาทรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เช่น
   4.1 เป็นผู้นำกลุ่ม (Leader
   4.2 เป็นผู้อธิบาย (Explainer)
   4.3 เป็นผู้จดบันทึก (Recorder)
   4.4 เป็นผู้ตรวจสอบ (Checker)
   4.5 เป็นผู้สังเกตการณ์ (Observer)
   4.6 เป็นผู้ให้กำลังใจ (Encourager) ฯลฯ

จากที่กล่าวมาข้างต้นอาจสรุปได้ว่า ลักษณะของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC เป็นการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อการสร้างปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม ซึ่งสมาชิกจะมีบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกันออกไป เพื่อเป้าหมายที่สำเร็จของกลุ่ม

2.2.5 องค์ประกอบสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

มีผู้ที่กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค (CIRC) ไว้ดังนี้ Johnson and Johnson (1987, pp. 13-14, อ้างถึงใน ไสว ฟักขาว, 2554, น. 193-194) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ดังนี้

2.2.5.1 ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในทางบวก (Positive Interdependence) หมายถึง การที่สมาชิกในกลุ่มทำงานอย่างมีเป้าหมายร่วมกันมีการทำงานร่วมกัน โดยที่สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานนั้นมีการแบ่งปันวัสดุอุปกรณ์ข้อมูลต่าง ๆ ร่วมกันในการทำงานทุกคนมีบทบาทหน้าที่และประสบความสำเร็จร่วมกันสมาชิกในกลุ่มจะมีความรู้สึกว่าตนจะประสบความสำเร็จ ได้ก็ต่อเมื่อสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จด้วยและสมาชิกทุกคนจะได้รับผลประโยชน์หรือรางวัลผลงานกลุ่มโดยเท่าเทียมกัน เช่น ถ้าสมาชิกทุกคนช่วยกันทำให้กลุ่มได้คะแนน 90% แล้วสมาชิกแต่ละคนจะได้คะแนนพิเศษเพิ่มอีก 5 คะแนน เป็นรางวัล เป็นต้น

2.2.5.2 การมีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน (Face to Face Promotive Interaction) เป็นลักษณะการติดต่อสัมพันธ์กันแลกเปลี่ยนความเห็นซึ่งกันและกัน การอธิบายความรู้ให้แก่เพื่อนในกลุ่มฟัง เป็นลักษณะสำคัญของการติดต่อปฏิสัมพันธ์โดยตรงของการเรียนแบบร่วมมือ ดังนั้น จึงควรมีการแลกเปลี่ยนให้ข้อมูลย้อนกลับเปิดโอกาสให้สมาชิกเสนอแนวความคิดใหม่ ๆ เพื่อเลือกในสิ่งที่เหมาะสมที่สุด

2.2.5.3 ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน (Individual Accountability) จะเป็นความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของสมาชิกแต่ละบุคคล โดยมีการช่วยเหลือส่งเสริมซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายกลุ่ม โดยที่สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีความมั่นใจและพร้อมที่จะได้รับการทดสอบเป็นรายบุคคล

2.2.5.4 การใช้ทักษะระหว่างบุคคลและทักษะทำงานกลุ่มย่อย (Interdependence and Small Group Skills) สมาชิกควรได้รับการฝึกฝนทักษะเหล่านี้เสียก่อนเพราะเป็นทักษะสำคัญที่จะช่วยให้การทำงานกลุ่มประสบผลสำเร็จสมาชิกควรได้รับการฝึกทักษะในการสื่อสาร การเป็นผู้นำ การไว้วางใจผู้อื่น การตัดสินใจ การแก้ปัญหา ครูควรจัดสถานการณ์ที่จะส่งเสริมให้นักเรียนสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.5.5 กระบวนการกลุ่ม (Group Process) เป็นกระบวนการทำงานที่มีขั้นตอนหรือวิธีการที่จะช่วยให้การดำเนินงานกลุ่มเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นั่นคือสมาชิกทุกคนต้องทำความเข้าใจในเป้าหมายการทำงาน วางแผนปฏิบัติงานร่วมกันดำเนินงานตามแผน ตลอดจนถึงประเมินผลและปรับปรุงงาน

ทิศนา แขมมณี (2561) การเรียนรู้แบบร่วมมือไม่ได้มีความหมายเพียงว่า มีการจัดให้ผู้เรียนเข้ากลุ่มแล้วให้งานและบอกผู้เรียนให้ช่วยกันทำงานเท่านั้น การเรียนรู้จะเป็นแบบร่วมมือได้ต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญครบ 5 ประการดังนี้

1. การพึ่งพาและเกื้อกูลกัน (Positive Interdependence) กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือจะต้องมีความตระหนักว่า สมาชิกกลุ่มทุกคนมีความสำคัญและความสำเร็จของกลุ่ม ขึ้นกับสมาชิกทุกคนในกลุ่มในขณะเดียวกันสมาชิกแต่ละคนจะประสบความสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อ กลุ่มประสบความสำเร็จ ความสำเร็จของบุคคลและของกลุ่มขึ้นอยู่กับกันและกัน ดังนั้นแต่ละคนต้องรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตนและในขณะเดียวกันก็ช่วยเหลือสมาชิกคนอื่น ๆ ด้วยเพื่อประโยชน์ร่วมกันการจัดกลุ่มเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีการพึ่งพาช่วยเหลือเกื้อกูลกันนี้ทำได้หลายทาง เช่น การให้ผู้เรียนมีเป้าหมายเดียวกัน หรือให้ผู้เรียนกำหนดเป้าหมายในการทำงาน/การเรียนรู้ร่วมกัน (Positive Goal in Terdependence) การให้รางวัลตามผลงานของกลุ่ม (Positive Reward Interdependence) การให้งานหรือวัสดุอุปกรณ์ที่ทุกคนต้องทำหรือใช้ร่วมกัน (Positive Resource Inter Dependence) การมอบหมายบทบาทหน้าที่ในการทำงานร่วมกันให้แต่ละคน (Positive Role Interdependence)

2. การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด (Face-to-Face Promotive Inter Action) การที่สมาชิกในกลุ่มมีการพึ่งพาช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เป็นปัจจัยที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกันในทางที่จะช่วยให้กลุ่มบรรลุเป้าหมาย สมาชิกกลุ่มจะห่วงใย ไว้วางใจ ส่งเสริม และช่วยเหลือกันและกันในการทำงานต่าง ๆ ร่วมกันส่งผลให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน

3. ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ของสมาชิกแต่ละคน (Individual Accountability) สมาชิกในกลุ่มการเรียนรู้ทุกคนจะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบ และพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ ไม่มีใครที่จะได้รับประโยชน์โดยไม่ทำหน้าที่ของตน ดังนั้นกลุ่มจึงจำเป็นต้องมีระบบการตรวจสอบผลงาน ทั้งที่เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม วิธีการที่สามารถส่งเสริมให้ทุกคนได้ทำหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่มีหลายวิธี เช่น การจัดกลุ่มให้เล็กเพื่อจะได้มีการเอาใจใส่กันและกันได้อย่างทั่วถึง การทดสอบเป็นรายบุคคลการสุ่มเรียกชื่อให้รายงาน ครูสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในกลุ่ม การจัดให้กลุ่มมีผู้สังเกตการณ์การให้ผู้เรียนสอนกันและกัน เป็นต้น

4. การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (Interpersonal and Small-Group Skills) การเรียนรู้แบบร่วมมือจะประสบความสำเร็จได้ ต้องอาศัยทักษะที่สำคัญ ๆ หลายประการ เช่น ทักษะทางสังคม ทักษะการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ทักษะการทำงานกลุ่ม ทักษะ

การสื่อสาร และทักษะการแก้ปัญหาขัดแย้ง รวมทั้งการเคา
ควรสอนและฝึกให้แก่ผู้เรียนเพื่อช่วยให้ดำเนินงานไป

5. การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม (Group
จะต้องมีการวิเคราะห์กระบวนการทำงานของกลุ่มเพื่อช่วยใ
ให้ดีขึ้น การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มครอบคลุมการวิเครา
ของสมาชิกกลุ่ม และผลงานของกลุ่ม การวิเคราะห์การเรีย
ฝ่ายการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มนี้เป็นยุทธวิธีหนึ่งที่ส่งเส
ข้อมูลป้อนกลับ และช่วยฝึกทักษะการรู้คิด (Metacogni
พฤติกรรมของตนที่ได้ทำไป

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550, น. 122) 1) มีการพึ่งพาอาศ
สมาชิกในกลุ่มมีเป้าหมายร่วมกันมีส่วนรับความสำเร็จร่วมกั
คนทั่วถึงกันทุกคนมีความรู้สึกว่างานจะสำเร็จได้ต้องช่วย
ใกล้ชิดในเชิงสร้างสรรค์ (Face to Face Promotive Intera
อย่างใกล้ชิด เช่น แลกเปลี่ยนความคิดเห็นอธิบายความรู้แก
ด้วยความรู้สึกที่ดีต่อกัน 3) มีการตรวจสอบความรับผิดชอบของ
เป็นหน้าที่ของผู้สอนที่จะต้องตรวจสอบว่าสมาชิกทุกคนมีค
เพียงใด เช่น การสุ่มถามสมาชิกในกลุ่ม สังเกตและบันทึก
เรียนรู้ให้เพื่อนฟังการทดสอบรายบุคคล เป็นต้น 4) มีการฝึ
ทำงานกลุ่มย่อย (Interdependence and Small Groups
งานกลุ่มประสบความสำเร็จ เช่น ทักษะการสื่อสาร การย
คิดเห็น โดยไม่วิจารณ์บุคคล การแก้ปัญหาความขัดแย้ง การ
คนอย่างเท่าเทียมกัน การทำความรู้จักและไว้วางใจผู้อื่น เป็
Process) สมาชิกต้องรับผิดชอบต่อการทำงานของกลุ่ม ต้อ
ประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด เป็นเพราะเหตุใด ต้องแก้ไ
กลุ่มมีประสิทธิภาพดีกว่าเดิม เป็นการฝึกกระบวนการกลุ่มอ

จากข้อความข้างต้นอาจสรุปได้ว่า องค์ประกอบสำคัญ
CIRC คือ การสร้างปฏิสัมพันธ์ทำงานร่วมกันภายในกลุ่ม เพ
ความสำเร็จภายในกลุ่ม โดยจะเป็นการฝึกกระบวนการทำงา
และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

**2.2.6 ความแตกต่างระหว่างการจัดการเรียนรู้แบ
กลุ่มแบบดั้งเดิม**

ไสว ฟักขาว (2554, น. 195) จากองค์ประก
(Cooperative Learning) ได้แก่ ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน
และกันความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละบุคคล การใช้ทักษ
กระบวนการกลุ่ม ทำให้การเรียนรู้แบบร่วมมือแตกต่างออก
(Traditional Learning) กล่าวคือ การเรียนเป็นกลุ่มแบบดั้ง

นักเรียนปฏิบัติงานร่วมกัน
มากกว่ากระบวนการในกา
คนไม่มีความรับผิดชอบ ข
เป็นกลุ่มแบบร่วมมือที่สมา
ด้วย (นอกจากนั้น Johnso
แบบร่วมมือกับกลุ่มการเรี

ตารางที่ 2.3 ความแตกต่า

	การเรียนรู้แบ (Cooperative
1. มีความสัมพันธ์ในเชิงบว	
2. สมาชิกเอาใจใส่รับผิดช	
3. สมาชิกมีความสามารถแ	
4. สมาชิกผลัดเปลี่ยนกันเป็	
5. รับผิดชอบร่วมกับสมาชิ	
6. เน้นผลงานและการคงอยู่	
7. สอนทักษะทางสังคมโดย	
8. ครูคอยสังเกตและหาโอก	
9. สมาชิกกลุ่มมีกระบวนก	
ประสิทธิผลของกลุ่ม	

วราพร ขาวสุทธิ์
เรียนรู้โดยมีการดำเนินการเป็
เรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้เกิดคว
กิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม
ขั้นสรุป ผู้สอนและผู้เรียนทั้ง
สามารถนำความรู้ไปใช้ได้และ

บุญชม ศรีสะอาด
วิธีการจัดการเรียนรู้แบบบรร
เรียงเนื้อหาสาระและการใช้เ

จากข้อความข้างต้นอ
เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติงานร่
ที่ผลงานมากกว่ากระบวนก
แต่สมาชิกบางคนอาจไม่มีค
จากเหตุผลที่กล่าวมาจึงทำให้
แต่ละคนภายในกลุ่มต้องมีคว

2.2.7 ขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

มีผู้ที่ได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ (CIRC) ไว้ดังนี้

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550, น. 122-123) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค (CIRC) ไว้ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ ผู้สอนชี้แจงจุดประสงค์ของบทเรียน แล้วจัดกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละประมาณไม่เกิน 6 คน ให้มีสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกันผู้สอนแนะนำวิธีการทำงานกลุ่มและบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม

2. ขั้นสอน ผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียนบอกปัญหาหรืองานที่ต้องการให้กลุ่มแก้ไขหรือคิดวิเคราะห์หาคำตอบ ผู้สอนแนะนำแหล่งข้อมูล ค้นคว้า หรือให้ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการคิดวิเคราะห์ ผู้สอนมอบหมายงานที่กลุ่มต้องทำให้ชัดเจน

3. ขั้นทำกิจกรรมกลุ่มผู้เรียนร่วมมือกันทำงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับทุกคนร่วมรับผิดชอบร่วมคิดร่วมแสดงความคิดเห็น การจัดกิจกรรมในขั้นนี้ครูควรใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจที่น่าสนใจและเหมาะสมกับผู้เรียน เช่น การเล่าเรื่องรอบวง มุมสนทนา คู่ตรวจสอบ คู่คิด ฯลฯ ผู้สอนสังเกตการทำงานของกลุ่มคอยเป็นผู้อำนวยความสะดวก ให้ความกระจ่างในกรณีที่ผู้เรียนสงสัยต้องการความช่วยเหลือ

4. ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ ขั้นนี้ผู้เรียนจะรายงานผลการทำงานกลุ่ม ผู้สอนและเพื่อนกลุ่มอื่นอาจซักถาม เพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดเจน เพื่อเป็นการตรวจสอบผลงานของกลุ่มและรายบุคคล

5. ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม ในขั้นนี้ผู้สอนและผู้เรียนช่วยกันสรุปบทเรียน ผู้สอนควรช่วยเสริมเพิ่มเติมความรู้ ช่วยคิดให้ครบตามเป้าหมายการเรียนที่กำหนดไว้และช่วยกันประเมินผลการทำงานกลุ่มทั้งในส่วนที่เด่นและส่วนที่ควรปรับปรุงแก้ไข

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2543) กล่าวถึงขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ไว้ดังนี้

1. ขั้นเตรียมกิจกรรมในขั้นเตรียมประกอบด้วยครูแนะนำทักษะในการเรียนรู้ร่วมกันและจัดเป็นกลุ่มย่อย ๆ ประมาณ 2-6 คนครูควรแนะนำเกี่ยวกับระเบียบของกลุ่มบทบาท และหน้าที่ของสมาชิกกลุ่ม แจ้งวัตถุประสงค์ของบทเรียนและการทำกิจกรรมรวมกันและการฝึกฝนทักษะพื้นฐานจำเป็นสำหรับการทำกิจกรรมกลุ่ม

2. ขั้นสอนครูนำเข้าสู่บทเรียนแนะนำเนื้อหา แนะนำแหล่งข้อมูลและมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม

3. ขั้นทำกิจกรรมกลุ่มผู้เรียนเรียนรู้รวมกันในกลุ่มย่อย โดยที่แต่ละคนมีบทบาท และตามที่ได้รับมอบหมาย เป็นขั้นตอนที่สมาชิกในกลุ่มจะได้รวมกันรับผิดชอบต่อผลงานของกลุ่ม ในขั้นนี้ครูอาจกำหนดให้นักเรียนใช้เทคนิคต่าง ๆ กัน เช่นแบบ TGT, STAD, TAI, GI, LT เป็นต้น ในการทำกิจกรรมแต่ละครั้ง เทคนิคที่ใช้แต่ละครั้ง จะต้องเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการเรียนแต่ละเรื่อง ในการเรียนครั้งหนึ่ง ๆ อาจต้องใช้เทคนิคการเรียนแบบร่วมมือหลาย ๆ เทคนิคประกอบกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการเรียนที่ชัดเจน เช่น การคำนวณทางคณิตศาสตร์การใช้ภาษาภูมิภูมิศาสตร์และศาสตร์ และทักษะการใช้แผนที่ และความคิดรวบยอดทางวิทยาศาสตร์

4. ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบในขั้นนี้เป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนได้ปฏิบัติหน้าที่ครบถ้วนแล้วหรือยัง ผลการปฏิบัติเป็นอย่างไร เน้นการตรวจสอบผลงานกลุ่มและรายบุคคลในบางกรณีผู้เรียนอาจซ่อมเสริมสวนที่ยังขาดตกบกพร่อง ต่อจากนั้นเป็นการทดสอบความรู้

5. ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่มครูและผู้เรียนช่วยกันสรุปบทเรียนถ้ามีสิ่งที่ผู้เรียนยังไม่เข้าใจครูควรอธิบายเพิ่มเติม ครูและผู้เรียนช่วยกันประเมินผลการทำงาน

อรนุช ลิมตศิริ (2542) กล่าวว่า ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียนใช้เวลา 8-15 นาที เพื่อทบทวนเรื่องที่เรียนมาแล้วและทบทวนในเรื่องบทบาทของการทำงานเป็นกลุ่มและความจำเป็นในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2. ขั้นทำงานเป็นกลุ่มใช้เวลา 25-30 นาทีในการแจกอุปกรณ์การเรียนงานที่ให้นักเรียนทำแต่ละครั้งต้องเป็นเรื่องที่น่าสนใจสมาชิกในกลุ่มทำงานตามบทบาทที่ได้รับมอบหมายความร่วมมือการปรึกษาหารือกัน การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทุกคนมีส่วนร่วมในกลุ่มรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

3. ขั้นตอนระดมสมองใช้เวลา 10-15 นาทีในขั้นนี้เป็นการนำเสนอผลงานและเสนอแนวความคิดร่วมกันทั้งห้อง ให้แต่ละกลุ่มได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น โดยครูต้องมีบทบาทคอยถามเพื่อให้นักเรียนได้เสนอความคิดเห็นเต็มที่ และทุกคนได้มีส่วนร่วมในการเรียน

จากข้อความข้างต้นอาจสรุปได้ว่า ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีขั้นตอน คือ ขั้นการเตรียมความพร้อม ขั้นการนำเสนอเนื้อหา ขั้นจัดกิจกรรมกลุ่ม และขั้นการสรุปและประเมินผล

2.2.8 เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC

มีผู้ที่กล่าวถึงเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC ไว้ดังนี้

ปพัชญา คำเกิ่ง (2564, น. 37) กล่าวถึงเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC ไว้ดังนี้

1. ปริศนาความคิด (Jigsaw) เป็นเทคนิคที่สมาชิกในกลุ่มแยกย้ายกันไปศึกษาหาความรู้ในหัวข้อเนื้อหาที่แตกต่างกันแล้วกลับมาเข้ากลุ่มมาถ่ายทอดความรู้ที่ได้มาให้สมาชิกกลุ่มฟังวิธีนี้คล้ายกันกับการต่อภาพจิกซอร์จึงเรียกวิธีนี้ว่า Jigsaw หรือปริศนาความคิด ลักษณะของการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันเข้ากลุ่มร่วมกัน เรียกว่า กลุ่มบ้าน (Home Group) สมาชิกในกลุ่มบ้านจะรับผิดชอบศึกษาหัวข้อที่แตกต่างกันแล้วแยกย้ายไปเข้ากลุ่มใหม่ในหัวข้อ เดียวกันกลุ่มใหม่นี้ เรียกว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Expert Group) เมื่อกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทำงานร่วมกันเสร็จ ก็จะย้ายกลับไปกลุ่มเดิม คือ กลุ่มบ้านของตน นำความรู้ที่ได้รับจากการอภิปรายจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมาสรุปให้กลุ่มบ้านฟัง ผู้สอนทดสอบและให้คะแนน

2. กลุ่มร่วมมือแข่งขัน (Teams-Games-Tamiment: TGT) เทคนิคกลุ่มร่วมมือ แข่งขันเป็นกิจกรรมที่สมาชิกในกลุ่มเรียนรู้เนื้อหาสาระจากผู้สอนด้วยกัน แล้วแต่ละคนแยกย้ายไปแข่งขันทดสอบความรู้คะแนนที่ได้ของแต่ละคนจะนำมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนรวมสูงสุดได้รับรางวัล ลักษณะการจัดกิจกรรม สมาชิกกลุ่มจะช่วยกันเตรียมตัวเข้าแข่งขันโดยผลัดกันถามตอบให้เกิดความแม่นยำในความรู้ที่ผู้สอนจะทดสอบ เมื่อได้เวลาแข่งขันแต่ละทีมจะเข้าประจำโต๊ะแข่งขัน แล้วเริ่มเล่นเกมพร้อมกันด้วยชุดคำถามที่เหมือนกัน ซึ่งเมื่อการแข่งขันจบลง ผู้เข้าร่วมแข่งขันจะกลับไปเข้าทีมเดิมของตนพร้อมคะแนนที่ได้รับ ทีมที่ได้คะแนนรวมสูงสุด ถือว่า เป็นทีมชนะเลิศ

3. กลุ่มร่วมมือช่วยเหลือ (Team Assisted Individualization: TAT) เทคนิคการเรียนรู้วิธีนี้เป็นการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้สมาชิกแต่ละคน ได้แสดงความสามารถเฉพาะตนก่อนแล้วจึงให้จับคู่ตรวจสอบกันและกัน ช่วยเหลือกันทำใบงานจนสามารถผ่านได้ ต่อจากนั้นจึงนำคะแนนของแต่ละคนมารวมเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดจะเป็นฝ่ายได้รับรางวัล ลักษณะการจัดกิจกรรมกลุ่มจะมีสมาชิก 2-4 คน จับคู่กันทำงานตามใบงานที่ได้รับมอบหมายมาแล้วจึงแลกเปลี่ยนกันตรวจผลงาน ถ้าผลงานยังไม่ถูกต้องสมบูรณ์จะต้องแก้ไขจนกว่าจะผ่าน ต่อจากนั้นทุกคนจะทำข้อทดสอบ คะแนนของทุกคนจะมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดจะได้รับรางวัล

4. กลุ่มสืบค้น (Group Investigation: GI) กลุ่มสืบค้นเป็นเทคนิคการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการศึกษาค้นคว้าแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนแต่ละกลุ่มได้รับมอบหมายให้ค้นคว้าหาความรู้มานำเสนอประกอบเนื้อหาที่เรียน อาจเป็นการทำงานตามใบงานที่กำหนด โดยที่ทุกคนในกลุ่มรับรู้และช่วยกันทำงาน ลักษณะการจัดกิจกรรมสมาชิกกลุ่มจะช่วยกันศึกษา ค้นคว้าหาคำตอบ หรือความรู้มานำเสนอต่อชั้นเรียนโดยผู้สอนแบ่งเนื้อหาเป็นหัวข้อย่อย แต่ละกลุ่มศึกษา 1 หัวข้อ เมื่อพร้อมผู้เรียนจะนำเสนอผลงานที่ละกลุ่ม แล้วร่วมกันประเมินผลงาน

5. กลุ่มเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together: LT) เป็นเทคนิคการจัดกิจกรรมที่ให้สมาชิกในกลุ่มได้รับผิดชอบโดยมีบทบาทหน้าที่ทุกคน เช่น เป็นผู้อ่าน เป็นผู้จดบันทึก เป็นผู้รายงานนำเสนอ เป็นต้น ทุกคนช่วยกันทำงานจนได้ผลงานสำเร็จ ส่งและนำเสนอผู้สอนลักษณะการจัดกิจกรรมกลุ่มผู้เรียนจะแบ่งหน้าที่กันทำงาน เช่น เป็นผู้อ่านคำสั่งใบงาน เป็นผู้จดบันทึกงานเป็นผู้หาคำตอบเป็นผู้ตรวจคำตอบ กลุ่มจะได้ผลงานที่เกิดจากการทำงานของทุกคน

6. กลุ่มร่วมกันคิด (Numbered Heads Together: NHT) กิจกรรมนี้จะเหมาะสมสำหรับการทบทวนหรือตรวจสอบความเข้าใจ สมาชิกกลุ่มจะประกอบด้วย ผู้เรียนที่มีความสามารถ เก่งปานกลาง และอ่อนคละกัน จะช่วยกันค้นคว้าเตรียมตัวตอบคำถามที่ผู้สอนจะทดสอบ ผู้สอนจะเรียกถามทีละคน กลุ่มที่สมาชิกสามารถตอบคำถามได้มาก แสดงว่าได้ช่วยเหลือกันดี ลักษณะการจัดกิจกรรมมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกัน จะร่วมกันอภิปรายปัญหาที่ได้รับ เพื่อให้เกิดความพร้อมและความมั่นใจที่จะตอบคำถามผู้สอน แล้วผู้สอนจะเรียกสมาชิกกลุ่ม ให้ตอบทีละคน แล้วนำคะแนนของแต่ละคนมารวมเป็นคะแนนของกลุ่ม

7. กลุ่มร่วมมือ (Co-op Co-op) กลุ่มร่วมมือเป็นเทคนิคการทำงานกลุ่มวิธีหนึ่ง โดยสมาชิกในกลุ่มที่มีความสามารถและความถนัดแตกต่างกันได้ แสดงบทบาทตามหน้าที่ที่ตนถนัดอย่างเต็มที่ทำให้งานประสบผลสำเร็จ วิธีนี้ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกความรับผิดชอบการทำงานกลุ่มร่วมกัน และสนองต่อหลักการของการเรียนรู้ และร่วมมือที่ว่า “ความสำเร็จแต่ละคน คือ ความสำเร็จของกลุ่ม ความสำเร็จของกลุ่ม คือ ความสำเร็จของทุกคน” ลักษณะการจัดกิจกรรม สมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกัน จะแบ่งหน้าที่รับผิดชอบไปศึกษาหัวข้อย่อยที่ได้รับ มอบหมาย แล้วนำงานจากการศึกษาค้นคว้ามารวมกันเป็นงานกลุ่ม ปรับปรุงให้ต่อเนื่องเชื่อมโยง มีความสละสลวย เสร็จแล้วจึงนำเสนอต่อชั้นเรียน ทุกกลุ่มจะช่วยกันประเมินผลงาน

การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้ ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน แต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้และในความสำเร็จของกลุ่มโดยที่ในกลุ่มจะมีการแรกเปลี่ยนความคิดเห็น

แบ่งปันทรัพยากรให้กำลังใจแก่กันและกันคนเก่งจะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่าสมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อผลการเรียนของตนเองเท่านั้นแต่จะต้องร่วมรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่มความสำเร็จของบุคคล คือ ความสำเร็จของกลุ่ม

จากข้อความข้างต้นอาจสรุปได้ว่า เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC เป็นการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มที่สมาชิกในกลุ่มต่างมีบทบาทและหน้าที่ในการศึกษาค้นคว้าช่วยกัน ที่ยึดคำว่า ความสำเร็จแต่ละคน คือ ความสำเร็จของกลุ่ม

2.2.9 วิธีการเรียนแบบร่วมมือ

มีผู้ที่กล่าวถึงวิธีการเรียนแบบร่วมมือที่นิยมใช้กัน มีเทคนิคสำคัญ 2 แบบ คือ แบบเป็นทางการ (Formal Cooperative Learning) และแบบไม่เป็นทางการ (Informal Cooperative Learning)

วันเพ็ญ จันเจริญ (2552, น. 119-128) กล่าวถึงวิธีการเรียนแบบร่วมมือคือ แบบเป็นทางการ (Formal Cooperative Learning) ไว้ดังนี้

1. การเรียนแบบร่วมมืออย่างเป็นทางการ มีดังนี้

1.1 เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม (Team-Games-Tamiment หรือ TGT) คือ การจัดกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4 คน มีระดับความสามารถต่างกัน (Heterogeneous Teams) คือ ให้มีนักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน ครูกำหนดบทเรียนและการทำงานของกลุ่มเอาไว้ครูทำการสอนบทเรียนให้นักเรียนทั้งชั้นแล้วให้กลุ่มทำงานตามที่กำหนด นักเรียนในกลุ่มช่วยเหลือกัน เด็กเก่งช่วยและตรวจงานของเพื่อนให้ถูกต้องก่อนำส่งครูแล้วจัดกลุ่มใหม่เป็นกลุ่มแข่งขันที่มีความสามารถเท่า ๆ กัน (Homogeneous Tournament Teams) มาแข่งขันตอบปัญหา ซึ่งจะมีการจัดกลุ่มใหม่ทุกสัปดาห์โดยพิจารณาจากความสามารถของแต่ละบุคคล คะแนนของกลุ่มจะได้จากคะแนนของสมาชิกที่เข้าแข่งขันร่วมกับกลุ่มอื่น ๆ มารวมกัน แล้วมีการมอบรางวัลให้แก่กลุ่มที่ได้คะแนนสูงถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้

1.2 เทคนิคการแบ่งกลุ่มแบบกลุ่มสัมฤทธิ์ (Student Teams Achievement Divisions หรือ STAD) คือ การจัดกลุ่มเหมือนกับแบบ TGT แต่ไม่มีการแข่งขันโดยให้นักเรียนทุกคนต่างคนต่างทำข้อสอบแล้วนำคะแนนพัฒนาการ (คะแนนที่ดีกว่าเดิมในการสอบครั้งก่อน) ของแต่ละคนมารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม และมีการให้รางวัลกลุ่มที่ได้คะแนนสูง

1.3 เทคนิคการจัดกลุ่มแบบช่วยรายบุคคล (Team Assisted Individualization หรือ TA) เทคนิคนี้เหมาะกับวิชาคณิตศาสตร์ ใช้สำหรับระดับประถมปีที่ 3-6 วิธีนี้สมาชิกกลุ่มมี 4 คน มีระดับความรู้ต่างกัน ครูเรียกเด็กที่มีความรู้ระดับเดียวกันของแต่ละกลุ่มมาสอนตามความยากง่ายของเนื้อหาวิธีที่สอนจะแตกต่างกัน เด็กกลับไปยังกลุ่มของตนและต่างคนต่างทำงานที่ได้รับมอบหมายแต่ให้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการให้รางวัลกลุ่มที่ทำคะแนนได้ดีขึ้นกว่าเดิม

1.4 เทคนิคโปรแกรมการร่วมมือในการอ่านและเขียน (Cooperative Integrated Reading and Composition หรือ CIRC เทคนิคนี้ใช้สำหรับวิชาอ่าน เขียน และทักษะอื่น ๆ ทางภาษา สมาชิกในกลุ่มมี 4 คน มีพื้นความรู้เท่ากัน 2 คน ส่วนอีก 2 คน ก็เท่ากันแต่ต่างระดับความรู้กับ 2 คนแรกครูจะเรียกคู่ที่มีความรู้ระดับเท่ากันจากทุกกลุ่มมาสอน ให้กลับเข้ากลุ่ม แล้วเรียกคู่ต่อไปจากทุกกลุ่มมาสอน คะแนนของกลุ่มจะพิจารณารวมจากคะแนนสอบของสมาชิกกลุ่มเป็นรายบุคคล

1.5 เทคนิคการต่อภาพ (Jigsaw) เทคนิคนี้ควรจะใช้สำหรับนักเรียนชั้นประถมปีที่ 3-6 สมาชิกในกลุ่มมี 6 คน ความรู้ต่างระดับกัน สมาชิกแต่ละคนไปเรียนร่วมกันกับสมาชิกของกลุ่มอื่น ๆ ในหัวข้อที่ต่างกันออกไป แล้วทุกคนกลับมากลุ่มของตนสอนเพื่อนในสิ่งที่ตนได้ ไปเรียนร่วมกับสมาชิกของกลุ่มอื่น ๆ มาการประเมินผลเป็นรายบุคคลแล้วรวมเป็นคะแนนของกลุ่ม

1.6 เทคนิคการต่อภาพ 2 (Jigsaw II) เทคนิคนี้ใช้สมาชิกในกลุ่ม 4-5 คน นักเรียนทุกคนให้เรียนบทเรียนเดียวกัน สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มให้ความสนใจในหัวข้อย่อยของบทเรียนต่างกัน ใครที่สนใจหัวข้อเดียวกันจะไปประชุมกัน ค้นคว้าและอภิปราย แล้วกลับมาที่กลุ่มเดิมของตน ให้สอนเพื่อนในเรื่องที่ตนเองไปประชุมกับสมาชิกของกลุ่มอื่นมา ผลการสอบของแต่ละคนเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มที่ทำคะแนนรวมได้ดีกว่าครั้งก่อน (คิดคะแนนเหมือน STAD) จะได้รับรางวัล ขั้นตอนการเรียนมีดังนี้ ครูแบ่งหัวข้อที่จะเรียนเป็นหัวข้อย่อย ๆ ให้เท่ากับสมาชิกของแต่ละกลุ่ม จัดกลุ่มนักเรียนโดยให้มีความสามารถคละกันภายในกลุ่มเป็นกลุ่มบ้าน (Home Group) สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มอ่านเฉพาะหัวข้อย่อยที่ตนได้รับมอบหมายเท่านั้น โดยใช้เวลาตามที่ครูกำหนด จากนั้นนักเรียนที่อ่านหัวข้อย่อยเดียวกันมานั่งด้วยกันเพื่อทำงาน ซักถามและทำกิจกรรม ซึ่งเรียกว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Expert Group) สมาชิกทุกคนร่วมมือกันอภิปรายหรือทำงานอย่างเท่าเทียมกัน นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลับมายังกลุ่มบ้าน (Home Group) ของตน จากนั้นผลัดเปลี่ยนกันอธิบายให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มฟัง เริ่มจากหัวข้อย่อยเรียงตามลำดับ ทำการทดสอบหัวข้อย่อยกับนักเรียนทั้งห้อง คะแนนของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มรวมเป็นคะแนนกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดจะได้รับการติดประกาศ

1.7 เทคนิคการตรวจสอบเป็นกลุ่ม (Group Investigation) เทคนิคนี้สมาชิกในกลุ่มมี 2-6 คน เป็นรูปแบบที่ซับซ้อน แต่ละกลุ่มเลือกหัวข้อเรื่องที่ต้องการจะศึกษาค้นคว้า สมาชิกในกลุ่มแบ่งงานกันทั้งกลุ่ม มีการวางแผน การดำเนินงานตามแผน การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ งานที่ทำการนำเสนอผลงานหรือรายงานต่อหน้าชั้น การให้รางวัล หรือให้คะแนนเป็นกลุ่ม

1.8 เทคนิคการเรียนร่วมกัน (Learning Together) วิธีนี้ให้สมาชิกในกลุ่มมี 4-5 คน ระดับความรู้ความสามารถต่างกัน ใช้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 โดยครูสอนทั้งชั้นเรียน เด็กแต่ละกลุ่มทำงานตามที่ครูมอบหมาย คะแนนของกลุ่มพิจารณาจากผลงานของกลุ่ม

1.9 เทคนิคการเรียนแบบร่วมมือร่วมกลุ่ม (Co-op Co-op) ซึ่งเทคนิคนี้ ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้ คือ นักเรียนช่วยกันอภิปรายหัวข้อที่จะศึกษา แบ่งหัวข้อใหญ่เป็นหัวข้อย่อย แล้วจัดนักเรียนเข้ากลุ่มตามความสามารถที่แตกต่างกัน กลุ่มเลือกหัวข้อที่จะศึกษาตามความสนใจของกลุ่ม กลุ่มแบ่งหัวข้อย่อยออกเป็นหัวข้อเล็ก ๆ เพื่อนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มเลือกไปศึกษาและมีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ของแต่ละคนภายในกลุ่ม แล้วนักเรียนเลือกศึกษาเรื่องที่ตนเลือกและนำเสนอต่อกลุ่ม กลุ่มรวบรวมหัวข้อต่าง ๆ จากนักเรียนทุกคนภายในกลุ่ม แล้วรายงานผลงานต่อชั้นและมีการประเมินผลงานของกลุ่ม

Kagan (1994, p. 55) ได้อธิบายเกี่ยวกับการเรียนแบบร่วมมืออย่างไม่เป็นทางการ ไว้ดังนี้

1. การพูดเป็นคู่ (Rally Robin) เป็นเทคนิคที่เปิดโอกาสให้นักเรียนพูด-ตอบ แสดงความคิดเห็นเป็นคู่ ๆ โดยเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนใช้เวลาเท่ากัน หรือใกล้เคียงกัน ตัวอย่างเช่น กลุ่มมีสมาชิก 4 คน แบ่งเป็น 2 คู่ คู่หนึ่งประกอบด้วยสมาชิกคนที่ 1 และคนที่ 2 แต่ละคู่จะพูดพร้อมกันไป โดยการให้ 1 พูด 2 ฟัง ภายในเวลาที่กำหนด จากนั้นให้ 2 พูด 1 ฟัง ภายในเวลาที่กำหนดเช่นกัน

2. การเขียนเป็นคู่ (Rally Table) เป็นเทคนิคคล้ายกับการพูดเป็นคู่ทุกประการ ต่างกันเพียงการเขียนเป็นคู่เป็นการร่วมมือเป็นคู่ ๆ โดยผลัดกันเขียนหรือวาด (ใช้อุปกรณ์ กระดาษ 2 แผ่น และปากกา 2 ด้าม ต่อกลุ่ม

3. การพูดรอบวง (Round Robin) เป็นเทคนิคที่สมาชิกของกลุ่มผลัดกันพูด ตอบ เล่า อธิบาย โดยไม่ใช้เขียน วาด แต่เป็นการพูดผลัดกันทีละคน ตามเวลาที่กำหนดจนครบ 4 คน

4. การเขียนรอบวง (Roundtable) เป็นเทคนิคที่เหมือนกับการพูดรอบวง แตกต่างกัน 3 ที่เน้นการเขียน การวาด (ใช้อุปกรณ์ กระดาษ 1 แผ่น และปากกา 1 ด้ามต่อกลุ่ม) วิธีการคือผลัดกันเขียนลงในกระดาษที่เตรียมไว้ที่ละคนตามเวลาที่กำหนด เทคนิคนี้อาจดัดแปลงให้สมาชิกทุกคนเขียนคำตอบ หรือบันทึกผลการคิดพร้อม ๆ กันทั้ง 4 คน ต่างคนต่างเขียนในเวลาที่กำหนด (ใช้อุปกรณ์ กระดาษ 4 แผ่น และปากกา 4 ด้าม) มีการเรียกเทคนิคนี้ว่า การเขียนพร้อมกันรอบวง (Simultaneous Roundtable)

5. การแก้ปัญหาด้วยการต่อภาพ (Jigsaw Problem Solving) เป็นเทคนิคที่ สมาชิกแต่ละคนคิดคำตอบของตนเองไว้ จากนั้นกลุ่มนำคำตอบของทุกคน มาร่วมกันอภิปราย เพื่อการหาคำตอบที่ดีที่สุด

6. คิดเดี่ยว คิดคู่ ร่วมกันคิด (Think Pair Share) เป็นเทคนิคโดยการเริ่มจาก ปัญหาหรือโจทย์คำถาม โดยสมาชิกแต่ละคนคิดหาคำตอบด้วยตนเองก่อน แล้วให้นำตอบไป อภิปรายกับเพื่อนเป็นคู่ จากนั้นจึงนำคำตอบของแต่ละคู่ มาอภิปรายพร้อมกัน 4 คน เมื่อมั่นใจว่า คำตอบของตนถูกต้องหรือดีที่สุด จึงนำคำตอบเล่าให้เพื่อนฟัง

7. อภิปรายเป็นคู่ (Pair Discussion) เป็นเทคนิคที่เมื่อครูถามคำถาม หรือ กำหนดโจทย์แล้ว ให้สมาชิกที่นั่งใกล้กันร่วมกันคิด และให้อภิปรายเป็นคู่

8. อภิปรายเป็นทีม (Team Discussion) เป็นเทคนิคที่เมื่อครูตั้งคำถามแล้ว ให้ สมาชิกของกลุ่มทุกคน ร่วมกันคิด พูด อภิปรายพร้อมกัน

9. ทำเป็นกลุ่ม ทำเป็นคู่ และทำคนเดียว (Team-Pair-Solo) เป็นเทคนิคที่เมื่อครูกำหนดปัญหา หรือโจทย์หรืองานให้ทำแล้วสมาชิกจะทำงานร่วมกันทั้งกลุ่ม จนงานแล้วเสร็จ จากนั้นจะแบ่งสมาชิกเป็นคู่ ให้ทำงานร่วมกันเป็นคู่ จนงานสำเร็จแล้วถึงขั้นสุดท้ายให้สมาชิกแต่ละคนทำงานคนเดียวจนสำเร็จ โปรแกรมการเรียนแบบร่วมมือจะมีลักษณะกิจกรรมโดยรวม ดังนี้ คือ

9.1 การสอนเริ่มต้นจากครูเสมอ (Teacher Instruction)

9.2 การฝึกปฏิบัติภายในทีม (Team Practice) นักเรียนทำงานในกลุ่มซึ่งมีสมาชิกรวม 4-5 คน โดยมีความสามารถแตกต่างกันเรียนรู้ด้วยกัน จากที่ครูได้มอบหมายให้ โดยการใช้แผ่นงาน หรืออุปกรณ์การฝึกอื่น ๆ ขึ้นอยู่กับเนื้อหาที่เรียน นักเรียนจะได้ประเมินเพื่อนสมาชิกในกลุ่มซึ่งกันและกัน

9.3 นักเรียนได้ประเมินการเรียนรู้ของตนเอง (Individual Assessment) ทั้งในเรื่องของ ข้อความรู้หรือทักษะที่เขาได้รับมาในบทเรียน

9.4 คะแนนจากการประเมินนักเรียนแต่ละคน จะนำมารวมเป็นคะแนนของทีม (Team Recognition) ทีมใดที่ได้คะแนนถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จะได้รับใบประกาศนียบัตร หรือได้รับรางวัลอื่น ๆ ตามข้อตกลง

ปพัชญา คำเกิ่ง (2564, น. 41) การเรียนแบบร่วมมือได้รับความสนใจในหมู่นักการศึกษา ครู อาจารย์ในปัจจุบันเป็นอย่างยิ่ง การเรียนแบบร่วมมือมีทั้งเทคนิคที่นำมาใช้ได้โดยตรงโดยไม่ต้องปรับ และเทคนิคที่ต้องปรับ เพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนและเนื้อหาวิชา อย่างไรก็ตามการเรียนแบบร่วมมือก็นับเป็นวิธีการสอน อย่างหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองได้เป็นอย่างดี

จากข้อความข้างต้นอาจสรุปได้ว่า วิธีการเรียนแบบร่วมมือ เป็นการสร้างการแข่งขันกันระหว่างกลุ่ม เพื่อสร้างการกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน อาทิ การกำหนดเวลาแต่ละกลุ่มศึกษาเรียนรู้ การแข่งขันนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าของแต่ละกลุ่มเป็นต้น

2.2.10 การสังเกตพฤติกรรมการร่วมมือในชั้นเรียน

ปพัชญา คำเกิ่ง (2564, น. 41) การสังเกตพฤติกรรมเป็นวิธีการพื้นฐานในการที่จะได้มาซึ่งข้อมูล โดยมีผู้ที่กล่าวถึงการสังเกตพฤติกรรม ไว้ดังนี้

1. ความตั้งใจของผู้สังเกต (Attention) ในการสังเกตพฤติกรรมของสิ่งใด ผู้สังเกตต้องมีเป้าหมายที่จะสังเกตว่าศึกษาสิ่งใด ต้องสะกดใจอย่างแน่วแน่ในการสังเกตแต่สิ่งนั้น จิตใจไม่ไขว้เขวไปมา และจะต้องสังเกตไปทีละจุดอย่างถูกต้อง นอกจากนี้ผู้สังเกตยังจะต้องขจัดปัญหาส่วนตัว หรือความลำเอียงส่วนตัวของตนเองออกในระหว่างที่ทำการสังเกตเพื่อจะได้ข้อมูลที่เป็นจริงหรือใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากสุด

2. ประสาทสัมผัส (Sensation) ทางด้านประสาทสัมผัส ผู้สังเกตจะต้องแน่ใจว่าประสาทสัมผัสทำงานปกติ หรือสภาพร่างกายต้องปกติด้วย เพราะถ้าหากว่าสภาพร่างกายปกติแล้วจะมีผลต่อประสาทสัมผัสอยู่ในสภาพดี และว่องไวต่อการสัมผัสสิ่งที่กำลังสังเกต

3. การรับรู้ (Perception) ในการสังเกตสิ่งที่กำลังศึกษา ผู้สังเกตจะต้องมีการรับรู้ที่ดีเมื่อรับรู้มาแล้ว สามารถแปลความหมายออกมาได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง สรุปได้ว่าการสังเกตเป็นวิธีเก็บรวบรวมข้อมูลที่เปิดโอกาสให้ผู้รวบรวมข้อมูลได้สัมผัสกับความเป็นจริง และสิ่งที่ต้องการจะรวบรวมด้วยตัวเองทำให้มีโอกาสที่จะรวบรวมข้อมูลได้ตรงกับสภาพความเป็นจริงได้มาก และสามารถที่จะรวบรวมรายละเอียดของข้อมูลในแนวลึกได้ การสังเกต พฤติกรรมการร่วมมือในชั้นเรียนของนักเรียนโดยใช้วิธีการสังเกตจะช่วยให้ได้รายละเอียดของพฤติกรรมที่แสดงถึงการร่วมมือของนักเรียนในชั้นเรียนได้ชัดเจนขึ้น

จากข้อความข้างต้นอาจสรุปได้ว่า การสังเกตพฤติกรรมการร่วมมือในชั้นเรียน ความตั้งใจของผู้สังเกต ประสาทสัมผัส และการรับรู้

2.2.11 ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

วันเพ็ญ จันเจริญ (2552, น. 119) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ไว้ดังนี้

1. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิก เพราะทุกคนร่วมมือในการทำงานกลุ่ม ทุกคนมีส่วนร่วมเท่าเทียมกัน

2. สมาชิกทุกคนมีโอกาสคิดได้แสดงออก แสดงความคิดเห็น ลงมือกระทำเท่าเทียมกัน

3. เสริมให้มีความช่วยเหลือกัน เช่น เด็กเก่งช่วยเหลือเด็กที่เรียนไม่เก่ง ทำให้เด็กเก่งภาคภูมิใจรู้จักสละเวลา ส่วนเด็กที่ไม่เก่งเกิดซาบซึ้งในน้ำใจของเพื่อนสมาชิกด้วยกัน

4. ร่วมกันคิดทุกคนทำให้เกิดการระดมความคิด นำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาร่วมกันเพื่อประเมินคำตอบที่เหมาะสมที่สุด เป็นการส่งเสริมให้ช่วยกันคิดหาข้อมูลให้มาก และวิเคราะห์ และตัดสินใจเลือก

5. ส่งเสริมทักษะทางสังคม เช่น การอยู่ร่วมกันด้วยมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เข้าใจกันและกัน อีกทั้งเสริมทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งเสริม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

ปพัชญา คำเกิ่ง (2564, น. 41) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ไว้ดังนี้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนตั้งแต่สองคนขึ้นไปหรือโดย การแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำกิจกรรมร่วมกัน โดยในกลุ่มประกอบด้วย สมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือพึ่งพากัน มีความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งในส่วนตนและส่วนรวม

จากข้อความที่กล่าวมาข้างต้น อาจสรุปได้ว่าประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC เป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีของสมาชิกในกลุ่มและส่งเสริมการรับฟังความคิดเห็นภายในกลุ่ม การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมถึงการส่งเสริมทักษะทางสังคมที่ดี

2.3 แผนการจัดการเรียนรู้

2.3.1 ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

บูรชัย ศิริมหาสาคร (2555, น. 2) กล่าวไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ คือเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อแจกแจงรายละเอียดของหลักสูตร ทำให้ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนให้แก่นักเรียนเป็นรายคาบหรือรายชั่วโมง แผนการสอนจะมีรายละเอียดเกี่ยวกับสาระสำคัญ (บทสรุปของเนื้อหา) จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาวิชา (สาระการเรียนรู้) กิจกรรมการเรียนหารสอน การวัดและ ประเมินผล

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2557, น. 58) กล่าวไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ คือ การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ และจัดทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษร โดยมีการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ มากำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด โดยเริ่มจากการกำหนดจุดประสงค์จะให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านใด (สติปัญญา/เจตคติ/ทักษะ) จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิธีใด ใช้สื่อการสอนหรือแหล่งเรียนรู้ใด และ จะประเมินผลอย่างไร

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2557, น. 288) กล่าวไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หรือแผนการสอน คือการเตรียมการสอนอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ล่วงหน้า เพื่อเป็นแนวทางการสอนสำหรับครู อันจะช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปพัชญา คำเกิ่ง (2564, น. 54) แผนการจัดการเรียนรู้หรือแผนการสอน คือการเตรียมการสอนอย่างเป็น ลายลักษณ์อักษรไว้ล่วงหน้า เพื่อเป็นแนวทางการสอนสำหรับครู อันจะช่วยให้การเรียนการสอน บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับสาระสำคัญ (บทสรุปของเนื้อหา) จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาวิชา (สาระการเรียนรู้) กิจกรรมการเรียนการสอน การวัด และประเมินผลเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงด้าน สติปัญญา/เจตคติ/ทักษะ

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2557, น. 297) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ ไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ คือ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า แผนการสอนเป็นแผนที่ผู้สอนจัดทำขึ้นจากคู่มือครูหรือแนวการสอนของกรมวิชาการ ทำให้ผู้สอนทราบว่าจะสอนเนื้อหาใด เพื่อจุดประสงค์ใด สอนอย่างไร ใช้สื่ออะไร และวัดผลประเมินผลโดยวิธีใด

นิคม ชมภูหลง (2545, น. 180) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ คือ การนำเอาวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์ที่จะต้องทำการสอนตลอดภาคเรียน มาสร้างเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่ออุปกรณ์การสอน และการวัดผลประเมินผล สำหรับเนื้อหาสาระ และจุดประสงค์การเรียนย่อย ๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือจุดเน้นของ หลักสูตร สภาพของผู้เรียน ความพร้อมของโรงเรียนในด้านวัสดุ อุปกรณ์ และตรงกับชีวิตจริงในท้องถิ่น ซึ่งถ้ากล่าวอีกนัยหนึ่ง แผนการสอน คือ การเตรียมการสอนเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้า หรือคือบันทึกการสอนตามปกติ

จากข้อความข้างต้นอาจกล่าวได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้คือ สิ่งที่กำหนดและชี้แจงรายละเอียดของกิจกรรมและขั้นตอนต่าง ๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนแต่ละครั้ง หรือแต่ละชั่วโมงการสอน ให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่จะทำการสอน โดยมีส่วนประกอบคือ มาตรฐานตัวชี้วัด สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และบันทึกผลหลังการสอน

2.3.2 ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

ศักรินทร์ สุวรรณโรจน์ และคณะ (2552, น. 2-11) ได้สรุปความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จะช่วยให้ครูศึกษาหลักสูตร แนวการสอน วิธีการวัดประเมินผล ศึกษาเอกสารตำรา ได้อย่างละเอียดทุกแง่มุม

2. แผนการจัดการเรียนรู้ จะช่วยให้ครูผู้สอนสามารถจัดเตรียมกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพจริง ทั้งในเรื่องทรัพยากรของโรงเรียน ทรัพยากรท้องถิ่น ค่านิยม ความเชื่อ และสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่น

3. แผนการจัดการเรียนรู้ เป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพของครูในการนำไปใช้สอนให้สอดคล้องกับสภาพของผู้เรียน ระยะเวลา และสภาพการเรียนการสอนที่แท้จริงในแต่ละภาคเรียน ช่วยให้ครูสอนได้ครบถ้วน ทันเวลา และช่วยให้มีความมั่นใจในการสอนมากขึ้น

4. แผนการจัดการเรียนรู้ จะช่วยให้ครูผู้สอนใช้เป็นข้อมูลหรือหลักฐานอ้างอิงได้อย่างถูกต้อง เที่ยงตรง แก่ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้องว่า ได้ทำการสอนอย่างไร ใช้สื่ออุปกรณ์อะไรบ้าง อย่างไร

5. แผนการจัดการเรียนรู้ จะใช้เป็นคู่มือครูที่มาสอนแทนได้

6. แผนการจัดการเรียนรู้ จะเป็นเอกสารที่แสดงถึงการพัฒนาคุณภาพการเรียนได้เป็นอย่างดี

7. แผนการจัดการเรียนรู้จะเป็นเอกสารที่แสดงถึงการพัฒนาวิชาชีพ และมาตรฐานวิชาชีพครูที่แสดงว่า งานสอนเป็นงานที่จะต้องได้รับการฝึกฝน โดยเฉพาะมีเครื่องมือและเทคนิคที่จำเป็นสำหรับประกอบอาชีพด้วย

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2557, น. 58) ได้กล่าวถึง แผนการจัดการเรียนรู้หรือแผนการสอน เปรียบได้กับพิมพ์เขียวของวิศวกร หรือสถาปนิกที่ใช้เป็นหลักในการควบคุมงาน ก่อสร้าง วิศวกร หรือสถาปนิกจะขาดมิได้ฉันใด ผู้เป็นครูก็ขาดแผนการสอนไม่ได้ฉันนั้น ผลดีของการทำแผนการสอน สรุปได้ดังนี้

1. ทำให้เกิดการวางแผนวิธีสอน วิธีเรียนที่มีความหมายยิ่งขึ้น เพราะเป็นการจัดทำอย่างมีหลักการที่ถูกต้อง

2. ช่วยให้ครูผู้สอน มีคู่มือการจัดการเรียนรู้ที่ทำไว้ล่วงหน้าด้วยตนเอง และทำให้ครูมีความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้ได้ตามเป้าหมาย

3. ช่วยให้ครูผู้สอนทราบว่า การสอนของตนได้ดำเนินการไปทิศทางใด หรือทราบว่าจะสอนอะไร ด้วยวิธีใด สอนทำไม สอนอย่างไร จะใช้สื่อหรือแหล่งเรียนรู้อะไร จะวัดและประเมินผลอย่างไร

4. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนใฝ่ศึกษาหาความรู้ ทั้งเรื่องหลักสูตรวิธีจัดการเรียนรู้ การจัดหาและการใช้สื่อ แหล่งการเรียนรู้ ตลอดจนวิธีการวัดและประเมินผล

5. ใช้เป็นคู่มือครูสำหรับครูที่มาสอนแทนได้

6. แผนการจัดการเรียนรู้ที่นำไปใช้ และพัฒนาแล้วจะเกิดประโยชน์ต่อวงการศึกษา

7. เป็นผลงานทางวิชาการที่แสดงถึงความชำนาญ และความเชี่ยวชาญของครูผู้สอน สำหรับประกอบการประเมิน เพื่อขอเลื่อนตำแหน่ง และวิทยฐานะครูผู้สอนให้สูงขึ้น และสามารถนำไปเผยแพร่เป็นตัวอย่างได้

ละออง จันทร์เจริญ (2540, น. 475-476) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ดังนี้

1. ช่วยให้ครูเกิดความมั่นใจในการสอน

2. ช่วยให้ครูผู้สอนได้มีโอกาสพิจารณาองค์ประกอบต่าง ๆ ของกระบวนการเรียนการสอนอย่างรอบคอบ อันจะส่งผลถึงประสิทธิภาพของครูและประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของนักเรียน

3. ทำหน้าที่เปรียบเสมือนผู้เตือนความจำให้แก่ครูผู้สอน

4. ป้องกันการใช้เวลาอย่างไร้ประโยชน์ เพราะการวางแผนการสอนช่วยให้ครูผู้สอนคำนึงถึงเวลาที่ใช้ในการสอน การเตรียมบทเรียนมากเกินไปก็จะเป็นการยืดเหนี่ยวความรู้ให้แก่ผู้เรียน ถ้าเตรียมบทเรียนน้อยเกินไปจะทำให้ครูผู้สอนทบทวนซ้ำซากไปจนหมดเวลา

5. ช่วยให้การบริหารการสอนเป็นไปด้วยดี เพราะหัวหน้าสถานศึกษาและ ศึกษานิเทศก์มีส่วนในการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนเป็นข้อมูลในการวางแผนการนิเทศ การศึกษา

6. มีประโยชน์สำหรับครูผู้สอนแทน ในกรณีที่ครูผู้สอนประจำไม่สามารถทำการสอนได้ แต่ได้วางแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้า ซึ่งเพื่อนครูผู้สอนแทนก็สามารถนำไปใช้สอนได้

ปพัชญา คำเกิ่ง (2564, น. 55) แผนการจัดการเรียนรู้ทำให้ครูได้ศึกษาหาความรู้วิธีการจัดการเรียนการสอนและนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างถูกต้องและได้เตรียมการสอนล่วงหน้าโดยวางแนว

ทางการสอนได้เหมาะสมกับผู้เรียน ระยะเวลา กำหนดเนื้อหารที่จะสอนกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดหาสื่อ แหล่งเรียนรู้ ตลอดจนการวัดและประเมินผลได้อย่างครอบคลุมและลงตัวทำให้ครูมีความมั่นใจใน การจัดการเรียนการสอนได้ตามเป้าหมาย

จากข้อความข้างต้นอาจสรุปได้ว่า ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ คือ เป็นแบบแผนหรือเข็มทิศที่ใช้ในการกำหนดของเขตหรือแนวทางในการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำไปสู่กระบวนการสอนที่ดี เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

2.3.3 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2557, น. 250) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของแผนการเรียนรู้ไว้ว่า องค์ประกอบของแผนการเรียนรู้เกิดขึ้นจากความพยายามตอบคำถาม ดังต่อไปนี้

1. สอนอะไร (หน่วย หัวเรื่อง ความคิดรวบยอด หรือสาระสำคัญ)
2. เพื่อจุดประสงค์อะไร (จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม)
3. ตัวสาระอะไร (โครงร่างเนื้อหา)
4. ใช้วิธีการใด (กิจกรรมการเรียนการสอน)
5. ใช้เครื่องมืออะไร (สื่อการเรียนการสอน)
6. ทราบได้อย่างไรว่าประสบความสำเร็จหรือไม่ (วัดผลประเมินผล) เพื่อตอบคำถาม

ดังกล่าวจึงกำหนดให้แผนการสอนมีองค์ประกอบ ดังนี้

6.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ หน่วยที่สอนและสาระสำคัญ ความคิดรวบยอด ของเรื่อง
6.2 จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
6.3 สาระการเรียนรู้
6.4 กิจกรรมการเรียนการสอน
6.5 สื่อการเรียนการสอน
6.6 วัดผลประเมินผล

ณัฐวุฒิ กิจรุ่งเรือง (2545 : 54) ได้สรุปว่า แผนการจัดการเรียนรู้ควรมีองค์ประกอบดังนี้

1. หัวเรื่อง
2. สาระสำคัญ
3. จุดประสงค์การเรียนรู้
4. เนื้อหาสาระ
5. กิจกรรมการเรียนรู้
6. สื่อการเรียนรู้
7. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2.3.4 ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี

บูรชัย ศิริมหาสาคร (2555, น. 4) ได้กล่าวถึง แผนการสอนที่ดีต้องมีส่วนประกอบอย่างน้อย 3 ส่วน คือ

1. จุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน (Objective) (สอนเพื่ออะไร)
2. การเรียนการสอนที่จะทำให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้ (Learning) (สอนอย่างไร)

3. การวัดและประเมินผลเพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้หรือไม่ (Evaluation) (สอนแล้วได้ผลตามที่ต้องการหรือไม่)

สมนึก ภัททิยธนี (2546, น. 5) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี ต้องทำตามลำดับมีขั้นตอนดังนี้

1. เนื้อหา ต้องเขียนเป็นรายคาบหรือชั่วโมงตามตารางสอน โดยเขียนให้สอดคล้องกับชื่อเรื่องที่อยู่ในโครงการสอน และเขียนเฉพาะเนื้อหาสาระที่สำคัญ พอสังเขป (ไม่ควรบันทึก แผนการสอนอย่างละเอียดมาก ๆ จะทำให้เกิดความเบื่อหน่าย)

2. ความคิดรวบยอด (Concept) หรือ สรุปหลักการสำคัญ ต้องเขียนให้ตรงกับ เนื้อหาที่จะสอน ส่วนนี้ถือว่าเป็นหัวใจของเรื่อง ครูต้องทำความเข้าใจเนื้อหาที่จะสอนจนเข้าใจอย่างถ่องแท้ จึงจะสามารถเขียนความคิดรวบยอดได้อย่างมีคุณภาพ

3. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ต้องเขียนให้สอดคล้องกลมกลืนกับความคิดรวบยอดมิใช่เขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมตามอำเภอใจ หรือสอดคล้องเฉพาะเนื้อหาที่จะสอนเท่านั้นเพราะถ้าเป็นเช่นนี้ จะได้จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่เป็นเพียงพื้นฐาน หรือเป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรู้ความจำเท่านั้น สมองหรือความสามารถของนักเรียนจะไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร

4. กิจกรรมการเรียนการสอน ในขั้นนี้เขียนตามลำดับขั้นตอน ที่คาดว่าจะสอนจริง ๆ โดยยึดเทคนิคการสอนต่าง ๆ ที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

5. สื่อที่ใช้ ควรเลือกใช้ หรือจัดทำให้สอดคล้องกับเนื้อหา โดยยึดหลักที่ว่าสื่อ ดังกล่าวต้องช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหาได้ง่าย

6. วัดผล โดยคำนึงถึงเนื้อหา ความคิดรวบยอด จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมและช่วงที่จะทำการวัด (วัดก่อนเรียน ระหว่างเรียน หรือหลังเรียน) ทั้งนี้เพื่อตรวจสอบทุกระยะว่าการสอนของครูบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2557, น. 320) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีจะต้องช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จได้ดี ดังนั้นผู้สอนจึงควรทราบถึงลักษณะของแผนการสอนที่ดีซึ่งมี ดังนี้

1. สอดคล้องกับหลักสูตรและแนวการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
2. นำไปใช้ได้จริงและมีประสิทธิภาพ
3. เขียนอย่างถูกต้องตามหลักวิชา เหมาะสมกับผู้เรียนและเวลาที่กำหนด
4. มีความกระจ่างชัดเจน ทำให้อ่านเข้าใจง่ายและเข้าใจตรงกัน
5. มีรายละเอียดมากพอที่ทำให้ผู้อ่านสามารถนำไปใช้สอนได้

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542, น. 92-64) ได้กล่าวถึงลักษณะของแผนการการจัดการจัดการเรียนรู้ที่ดี ไว้ดังนี้

1. สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา ที่กำหนดทุกข้อ โดยกิจกรรมนอกจากจะมุ่งส่งเสริมพฤติกรรมและทักษะที่มุ่งเน้นทุกด้านตามจุดประสงค์การเรียนรู้แล้ว จะต้องสร้างมโนทัศน์ในสาระการเรียนรู้ หรือเนื้อหาที่กำหนดอย่างชัดเจนครบถ้วนและทันสมัย

2. ฝึกกระบวนการที่สำคัญให้ผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอน ควรเป็นกิจกรรมที่ฝึกให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะกระบวนการที่สำคัญ ซึ่งกระบวนการในที่นี้ หมายถึง

2.1 การมีขั้นตอนต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้แสดงออกหรือปฏิบัติโดยร่างกาย ความคิด การพูด ในการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ คือ ได้ความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติหลังจากทำกิจกรรม

2.2 การปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความสามารถในการปฏิบัติเป็นขั้นตอนติดตัวไปใช้ในชีวิตจริง

จากข้อความข้างต้นอาจสรุปได้ว่า องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และผลการจัดการเรียนรู้

2.3.5 ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

บูรชัย ศิริมหาสาคร (2555, น. 5) ได้กล่าวถึง หลักในการเขียนแผนการสอนไว้ดังนี้ หากจะเปรียบเทียบแล้ว แผนการสอนก็คล้ายกับแผนที่ ซึ่งจะนำผู้เดินทางไปสู่จุดหมายปลายทางที่ต้องการ ดังนั้น การเขียนแผนการสอนก็คล้ายกับการเขียนแผนที่ ซึ่งจะต้องมีรายละเอียดพอสมควรเพื่อทำให้ผู้ใช้แผนที่เดินได้ถูกทาง ไม่เกิดความสับสนหรือหลงทาง แผนการสอนที่ดีจะต้องตอบคำถามหลัก 3 ข้อนี้ได้

1. สอนเพื่ออะไร
2. สอนอย่างไร
3. สอนแล้วได้ผลตามที่ต้องการหรือไม่เรียนรู้เป็นรายภาคเรียน/สาระการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นการกำหนดเนื้อหาที่จะต้องเรียน โดยคำนึงถึงจุดเน้นของหลักสูตร ความต้องการของผู้เรียน ความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน จำนวนเวลาที่สอนในแต่ละสัปดาห์ วัยและระดับชั้น ส่วนการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/รายภาค นั้นเป็นการระบุถึงความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะของผู้เรียน ซึ่งจะเกิดหลังจากการเรียนรู้ ในแต่ละปี/ภาค
4. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ช่วงชั้นและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/รายภาคเพื่อกำหนดเป็นสาระการเรียนรู้รายปี รายภาค กล่าวคือ เป็นเนื้อหาที่จะต้องเรียนให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน
5. นำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/รายภาค และสาระการเรียนรู้รายปี/รายภาค มาพิจารณาเพื่อจัดทำคำอธิบายรายวิชา
6. นำคำอธิบายรายวิชามากำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งอาจอธิบายได้ว่าหน่วยการเรียนรู้เปรียบเสมือนบทเรียนบทหนึ่ง ๆ ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาหลายเรื่องที่มีความสัมพันธ์กัน นอกจากนี้ การจัดทำหน่วยอาจใช้หลักการบูรณาการหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้เข้าด้วยกันโดยใช้วิชาใดวิชาหนึ่งเป็นแกน เช่น สังคมศึกษาแล้วน าลักษณะเนื้อหาของกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นรายหน่วยมาจัดทำเป็นแผนจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2557, น. 255) ได้กล่าวไว้ว่าการเขียนแผนการสอน เป็นงานสำคัญอย่างยิ่งของผู้เป็นครู เพราะเป็นการเตรียมการสอนที่สมบูรณ์ ซึ่งจะช่วยให้การเรียนการสอน บรรลุผลตามจุดหมายของหลักสูตรอย่างแท้จริง ในการเขียนแผนการสอน ผู้สอนต้องศึกษาเอกสาร หลักสูตร เป็นเบื้องต้นก่อนที่จะลงมือเขียน โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาและวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ที่จะสอน
   1.1 จุดประสงค์ประจำวิชา
   1.2 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1.3 ค าอธิบายรายวิชา

1.4 โครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา

1.5 การวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้

1.6 แผนการเรียนรู้ จากการศึกษาขั้นตอนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู

ปพัชญา คำเกิ่ง (2564, น. 57) ขั้นตอนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้นั้นสำคัญเพราะเป็นขั้นตอนการวิเคราะห์ ประเมินค่า และตัดสินใจในการดำเนินการ เพื่อให้การปฏิบัติขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 10 แผน

จากข้อความข้างต้นอาจสรุปได้ว่า ขั้นตอนการจัดทำแผนการเรียนรู้ ต้องศึกษาเนื้อหาที่จะทำการสอน สอนระดับชั้นไหน แล้วนำมาจัดทำขั้นตอนตามรูปแบบการจัดทำแผนการเรียนรู้ เพื่อเสนอหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ปรับปรุง และนำไปใช้ในการสอน

2.4 การอ่านจับใจความ

2.4.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ

สุปราณี พัดทอง (2555, น. 65) กล่าวถึง ความหมายของคำว่าอ่านจับใจความว่าหมายถึงความคิดสำคัญอันเป็นแก่นหรือหัวใจของเรื่องที่ผู้เขียนมุ่งสื่อมาให้ผู้อ่านได้รับทราบ ซึ่งอาจเป็นข้อเท็จจริง ความคิดเห็นหรืออย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้

กระทรวงศึกษาธิการ (2556 ก, น. 188) ได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านจับใจความว่าการอ่านจับใจความหมายถึงการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็นส่วนใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง

แววมยุรา เหมือนนิล (2556, น. 12) กล่าวถึงความหมายของการอ่านจับใจความว่าการอ่านจับใจความ คือ การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องนี้หรือของหนังสือแต่ละเล่มว่าคืออะไรซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ส่วนที่เป็นใจความสำคัญ

2. ส่วนที่ขยายใจความสำคัญหรือส่วนประกอบ เพื่อให้เรื่องชัดเจนยิ่งขึ้น ในกรณีเรื่องที่อ่านมีย่อหน้าเดียว ในย่อหน้านั้นมีใจความสำคัญ หรือส่วนประกอบ ซึ่งอาจมีได้หลายประเด็น

ดวงใจ ไทยอุบล (2557, น. 1) ได้กล่าวถึงความหมายของการจับใจความว่า การอ่านเพื่อจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน เช่นเก็บจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง เก็บเนื้อเรื่องที่สำคัญ เก็บความรู้หรือข้อมูลที่น่าสนใจ ตลอดจนแนวความคิดหรือทัศนคติของผู้เขียน

ไพทูรย์ สินลารัตน์ และคนอื่น ๆ (2557, น. 66) กล่าวถึงความหมายการอ่านจับใจความว่าการอ่านเพื่อจับใจความหมายถึงการอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน เช่น เก็บจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง เก็บเนื้อเรื่องที่สำคัญ เก็บความรู้หรือข้อมูลที่น่าสนใจ ตลอดจนแนวความคิดหรือทัศนคติของผู้เขียน

สนิท สัตโยภาส (2557, น. 108) กล่าวถึงความหมายของการอ่านจับใจความว่าการอ่านจับใจความหมายถึงการอ่านที่ผู้อ่านมุ่งจับสาระสำคัญของข้อความหรือเรื่องราวที่อ่านให้ได้การอ่านแบบนี้มักใช้กับการอ่านงานประเภทข่าว สารคดีบทความ นิทาน เรื่องสั้น และนวนิยาย เป็นต้น

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาหยัน อิ่มสำราญ (2557, น. 42) กล่าวถึงความหมายของการอ่านจับใจความว่า การอ่านจับใจความหมายถึงการจับประเด็นหลักหรือสาระสำคัญของเรื่อง ที่อ่านว่าผู้เขียนต้องการส่งสารหรือให้ข้อคิดเห็นอะไรเป็นสำคัญ

ปพัชญา คำเกิ่ง (2564, น. 55) การอ่านแบบจับใจความ หมายถึง การทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่านสามารถจับประเด็นของเรื่อง แปลความหมายของเรื่องที่อ่าน เข้าใจจุดมุ่งหมายของเรื่องตลอดจนแนวความคิดหรือทัศนคติสำคัญในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งอาจเป็นข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็นอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วนำมาเป็นความเข้าใจของผู้อ่านสามารถนำไปถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้

จากข้อความข้างต้นอาจสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านที่ผู้อ่านมุ่งเน้นถึงเนื้อหาของข้อความที่อ่านให้รู้ถึงใจความสำคัญของเนื้อหาที่ผู้เขียนต้องการสื่อสาร ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ ผลเป็นอย่างไร

2.4.2 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ

แวววาว โรงสะอาด (2554, น. 38) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความสรุปได้ว่าความสำเร็จในการเรียนของนักเรียนอยู่ที่ความสามารถในการอ่านจับใจความนักเรียนที่อ่านไม่เข้าใจและจับใจความสำคัญไม่ได้จะเบื่อหน่ายต่อการเรียน มีเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียน รวมไปถึงไม่เกิดวิสัยรักการอ่านและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะไม่ดีเท่าที่ควร

กระทรวงศึกษาธิการ (2556, น. 188) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความว่าเป็นการอ่านที่ดีมีประสิทธิภาพ จะต้องอ่านแล้วจับใจความได้สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

แววมยุรา เหมือนนิล (2556, น. 17) กล่าวถึงความสำคัญการอ่านจับใจความว่าการอ่านจับใจความเป็นความเข้าใจเรื่องที่อ่านระดับต้น และเป็นพื้นฐานสำคัญมากสำหรับการอ่านระดับสูงต่อไป เช่นถ้านักเรียนจับใจความเรื่องที่อ่านไม่ได้คือไม่รู้เรื่อง ก็คงไม่สามารถอ่านเพื่อวิจารณ์ว่าเรื่องนั้นดีหรือไม่ดีได้เลย

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาหยัน อิ่มสำราญ (2557, น. 42) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความว่า การอ่านจับใจมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตมนุษย์ในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคปัจจุบันซึ่งเป็นยุคข้อมูลข่าวสาร เพราะการอ่านและการฟังจะทำให้ผู้คนได้รับข่าวสารข้อมูลความรู้และได้รับทราบความเคลื่อนไหวตลอดจนข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของผู้คนในสังคม นอกจากนี้การอ่านยังสามารถพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอีกด้วย ผู้รับสารจะได้รับประโยชน์จากการอ่านอย่างเต็มที่ ถ้าผู้รับสารสามารถรับสารที่ผู้ส่งสารส่งให้อ่านอย่างครบถ้วนและถูกต้อง กระบวนการสำคัญที่สุดที่จะทำให้ผู้รับสารสามารถรับสารจากเรื่องที่อ่านได้ก็คือการจับใจความ ฉะนั้น การจับใจความจึงนับเป็นหัวใจของการอ่าน

ดวงใจ ไทยอุบุญ (2557, น. 123) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความสำคัญว่าเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับชีวิตในปัจจุบัน และถือว่าเป็นส่วนสำคัญของการเรียนรู้ สิ่งต่าง ๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน ไม่ว่าในด้านการดำเนินชีวิตหรือเป็นการศึกษาส่งเสริมพัฒนาสติปัญญาความคิด เพิ่มพูนประสบการณ์

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 44) ได้กำหนดจุดประสงค์การอ่านไว้ดังนี้

1. อ่านได้ชัดเจนถูกต้องรวดเร็ว
2. จับใจความสำคัญและเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ตลอดจนรู้ความไพเราะของเรื่องที่อ่าน
3. มีวิจารณญาณวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้
4. ให้มีนิสัยรักการอ่านและใช้การอ่านให้เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต
5. สามารถเลือกหนังสืออ่านได้เหมาะสม

ปพัชญา คำเกิ่ง (2564, น. 16) การอ่านจับใจความมีความสำคัญต่อผู้อ่านมากเพราะเป็นเครื่องมือสำคัญของนักเรียนและบุคคลทั่วไปในการแสวงหาความรู้ถ้าผู้อ่านไม่สามารถจับใจความสำคัญได้จะไม่สามารถจับประเด็นหลักของเรื่องนั้น ๆ ได้อย่างไรก็ตามครูผู้สอนย่อมมีบทบาทสำคัญในการฝึกทักษะการอ่านและเป็นผู้นำในการใช้ทักษะการอ่านด้านจับใจความประเมินความก้าวหน้าในการเรียนการสอนของผู้เรียน

จากข้อความข้างต้นอาจสรุปได้ว่า ความสำคัญของการอ่านจับใจความ คือ การอ่านที่ทำให้สรุปเนื้อหาเข้าใจได้ง่าย สั้น และกระชับแต่ยังคงความหมายของเนื้อหาได้ครบถ้วนสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการสื่อสารเพื่อให้ผู้รับสารเข้าใจสิ่งที่สื่อสารออกไปได้ตรงกันมากที่สุด

2.4.3 ประเภทของการอ่านจับใจความ

พนิตนันท์ บุญพามี (2555, น. 78) กล่าวถึงการอ่านจับใจความว่าสามารถจำแนกได้ 2 ลักษณะ คือ การอ่านโดยละเอียด คือ การอ่านเพื่อเก็บความที่เป็นสาระประเด็นต่าง ๆ อย่างละเอียดตลอดเรื่อง สามารถรับรู้ทำความเข้าใจเรื่องได้อย่างกระจ่างแจ้งในขณะที่ลักษณะที่สองคือ การอ่านโดยสรุป คือ การอ่านเก็บความเฉพาะที่เป็นประเด็นสำคัญของเรื่อง ผู้อ่านสามารถรับรู้ทำความเข้าใจเนื้อหาสำคัญของเรื่องได้

ธิดา โมสิกรัตน์ และนภาลัย สุวรรณธาดา (2554, น. 569) กล่าวถึงประเภทการอ่านจับใจความว่ามี 2 แบบ คือ

1. การอ่านจับใจความรวมเป็นการอ่านอย่างรวดเร็วเพื่อสำรวจว่า ใจความสำคัญของเรื่องนั้นมีลักษณะหรือจุดมุ่งหมายอย่างไร รายละเอียดของเนื้อหามีความสัมพันธ์กันอย่างไร หนังสือเล่มนั้นมีคุณค่าที่จะเสียเวลาอ่านอย่างละเอียดหรือไม่ และควรจะซื้อ หรือยืมหนังสือเล่มนั้นหรือไม่ การอ่านจับใจความรวมเป็นขั้นการอ่านขั้นต้นที่จะเลือกอ่านหนังสือเล่มนั้นต่อไปวิธีการอ่านคือการดูและสังเกตรูปเล่มหนังสือ ส่วนประกอบต่าง ๆ ของหนังสือเพื่อดูว่าเป็นหนังสือแนวใด น่าสนใจเพียงใด ต่อจากนั้นก็ตรวจดูสารบัญ ดูหัวข้อใหญ่ หัวข้อย่อยอย่างคร่าว ๆ เพื่อมองการลำดับเนื้อหาว่าจะดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทางอย่างไร มีความเกี่ยวโยงสัมพันธ์กันอย่างไร และโครงร่างส่วนรวมของหนังสือชี้ให้เห็นว่าเป็นหนังสือที่มีสาระตรงตามที่เราต้องการ เมื่อพิจารณาส่วนต่าง ๆ ของหนังสือดูแล้ว เราก็จะสรุปความคิดเห็นได้ว่า หนังสือเล่มนั้นมีลักษณะอย่างไร มีจุดมุ่งหมายอย่างไร และเรื่องใดน่าสนใจเป็นพิเศษ การอ่านจับใจความรวม เป็นวิธีการอ่านที่เรามักใช้ในการเลือกหนังสือวิชาการหนังสือสารคดีต่าง ๆ อาทิสารคดีท่องเที่ยว สารคดีชีวประวัติจดหมายเหตุ หรือบันทึกความทรงจำ เป็นต้น

2. การอ่านจับใจความ เป็นการอ่านแล้วสรุปใจความสำคัญ หรือข้อความที่สำคัญด้วยการจดบันทึกย่อ หรือจดจำไว้ในสมอง หรือด้วยการขีดเส้นใต้ไว้ในหนังสือนั้น ใจความสำคัญที่ผู้อ่านได้รับ อาจมีหลายลักษณะตามแต่จะต้องการ เช่น เป็นสาระสำคัญของเนื้อเรื่อง เป็นความรู้หรือข้อมูล

ที่ผู้อ่านสนใจ เป็นแนวคิดหรือทรรศนะของผู้เขียน หรือเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่องอย่างไรก็ตาม การอ่านจับใจความจะเป็นพื้นฐานสำคัญที่ทำให้ผู้อ่านสามารถแสดงความคิดเห็นเชิงวิจารณ์หรือวิเคราะห์งานเขียนเป็นส่วน ๆ ได้อย่างถี่ถ้วน รวมทั้งยังทำให้ผู้อ่านสนใจศึกษาเรื่องนั้นเป็นพิเศษถ้าผู้อ่านมีความสนใจในเรื่องทำนองนั้นมาก่อนแล้ว

จากข้อความข้างต้นอาจสรุปได้ว่า ประเภทของการอ่านจับใจความ ได้แก่ การอ่านสำรวจแบบรวดเร็ว และการอ่านจับใจความ

2.4.4 ทักษะการอ่านจับใจความ

แววมยุรา เหมือนนิล (2556, น. 17) กล่าวถึงทักษะในการอ่านจับใจความไว้ดังนี้

1. การจำลำดับเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่าน และสามารถเล่าได้โดยใช้คำพูดของตนเอง
2. การบอกเล่าความทรงจำจากการอ่านในสิ่งที่เฉพาะเจาะจงได้เช่น ข้อเท็จจริงรายละเอียด ชื่อ สถานที่ เหตุการณ์วันที่ฯลฯ
3. การปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อเสนอแนะหลังการอ่านได้
4. การรู้จักแยกข้อเท็จจริง ความคิดเห็น หรือจินตนาการได้
5. การรวบรวมข้อมูลใหม่กับข้อมูลที่มีอยู่แล้วได้
6. การเลือกความหมายที่ถูกต้องและนำไปใช้ได้
7. การให้ตัวอย่างประกอบได้
8. การจำแนกใจความสำคัญและส่วนขยายใจความสำคัญได้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2555, น. 10-11) ได้กล่าวถึงทักษะการอ่านจับใจความว่า

1. อ่านคำข้อความสั้น ๆ แล้วเข้าใจ และปฏิบัติตามได้ถูกต้อง
2. อ่านข้อความแล้วแยกใจความสำคัญจากรายละเอียดได้
3. อ่านข้อความทั่วไปแล้วบอกว่าส่วนใดตรงกับความต้องการ
4. อ่านแล้วเก็บสาระสำคัญได้ครบถ้วน
5. อ่านแล้วเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจด้วยถ้อยคำสำนวนของตนเองได้
6. อ่านแล้วตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องได้
7. แสดงความรู้ต่าง ๆ ที่ได้รับจากการอ่านได้
8. อ่านแล้วระบุได้ว่าอ่านตอนใดไม่เข้าใจ จากการสังเกตครูจะพบว่านักเรียนที่มีปัญหาเรียนอ่อน หรือเรียนตก มักไม่รู้ว่าตนไม่เข้าใจอะไร นอกจากไม่เข้าใจแล้วยังถามไม่เป็นอีกด้วย
9. อ่านแล้วเขียนบันทึกย่อให้ตนเองใช้ประโยชน์ต่อไปได้หรือเล่าให้เพื่อนเข้าใจได้
10. อ่านแล้วเขียนโครงเรื่อง (Outline) โครงเรื่องกับแผนภูมิคล้ายกัน แต่โครงเรื่องไม่มีลูกศรไม่มีภาพประกอบ มีแต่หัวข้อใหญ่ หัวข้อย่อย ตามลำดับ
11. อ่านแล้วเขียนแผนภูมิโครงสร้างได้ (Structure Mapping) แผนภูมิจะยากกว่าโครงเรื่อง เพราะต้องโยงความสัมพันธ์ให้เห็นชัดเจน
12. อ่านงานประพันธ์เข้าใจแสดงความชอบไม่ชอบอย่างมีหลักการหรือเหตุผลได้

2.4.5 ขั้นตอนการอ่านจับใจความ

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคนอื่น ๆ (2557, น. 67) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการอ่านจับใจความไว้ดังนี้

1. พิจารณาความที่ละย่อหน้า หาประโยคใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า

2. ตัดส่วนที่เป็นรายละเอียดหรือข้อปลีกย่อยอื่น ๆ ออกมา ซึ่งได้แก่ ตัวอย่างสำนวนโวหารอุปมาอุปไมย ข้อความเปรียบเทียบ ตัวเลข สถิติวันเดือนปี (ในกรณีที่ไม่ต้องการผลทางตัวเลข) ตลอดจนคำถามหรือคำพูดของผู้เขียนซึ่งเป็นส่วนขยายใจความสำคัญ

3. สรุปใจความสำคัญด้วยสำนวนภาษาตนเอง

สุปราณี พัดทอง (2555, น. 66-67) กล่าวถึงแนวทางการอ่านจับใจความไว้ ดังนี้

1. อ่านเรื่องที่ต้องการอ่านจับใจความโดยเริ่มตั้งแต่ชื่อเรื่องเพราะชื่อเรื่องมักสอดคล้องกับเรื่อง โดยอ่านตั้งแต่ต้นจนจบเพื่อให้เห็นเนื้อหาส่วนรวม แล้วตอบคำถามให้ได้ว่าเรื่องที่อ่านเป็นเรื่องอะไร ใครทำอะไรที่ใด เมื่อไร อย่างไร ทำไมจึงทำและได้ผลอย่างไรโดยสังเกตลำดับและความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่องซึ่งทำให้เรื่องดำเนินไปสู่จุดมุ่งหมายร่วมไปด้วย

2. พิจารณาหาใจความสำคัญจากแต่ละย่อหน้าโดยหนึ่งย่อหน้าต้องมีใจความสำคัญเพียงใจความเดียว

3. นำใจความสำคัญของเรื่องที่จับมาได้ทั้งหมดมาเรียบเรียงให้ต่อเนื่องสละสลวยโดยรักษาเนื้อความเดิมไว้จะได้ใจความสำคัญของทั้งเรื่อง

4. เมื่อเรียบเรียงเสร็จแล้วควรทบทวนว่าเนื้อความต่อเนื่องกันดีหรือไม่มีใจความสำคัญครบถ้วนหรือไม่

กระทรวงศึกษาธิการ (2556 ก, น. 189) ได้กำหนดถึงขั้นตอนการอ่านจับใจความไว้ ดังนี้

1. อ่านผ่าน ๆ โดยตลอด เพื่อให้รู้ว่าเรื่องที่อ่านว่าด้วยเรื่องอะไร จุดใดเป็นจุดสำคัญของเรื่อง

2. อ่านให้ละเอียด เพื่อทำความเข้าใจอย่างชัดเจน ไม่ควรหยุดอ่านระหว่างเรื่องเพราะจะทำให้ความเข้าใจไม่ติดต่อกัน

3. อ่านซ้ำตอนที่ไม่เข้าใจ และตรวจสอบความเข้าใจบางตอนให้แน่นอนถูกต้อง

4. เรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่องด้วยตนเอง

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2557, น. 95) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการอ่านจับใจความไว้ ดังนี้

1. ขั้นจำ เป็นขั้นเริ่มแรกของการอ่านที่สมองจะต้องจำเรื่องราวให้ได้คำความหมายของคำให้คำจำกัดความของคำยาก จำชื่อตัวละครและเหตุการณ์สำคัญ การที่ครูจะรู้ว่านักเรียนมีความจำเรื่องที่อ่านได้มากหรือน้อย ก็ใช้วิธีการตั้งคำถามเรื่องที่อ่าน หรืออาจให้สะกดคำ บอกความหมายและบอกคำจำกัดความ

2. ขั้นเข้าใจ เป็นขั้นที่นักเรียนสามารถเล่าเรื่องที่อ่านด้วยคำพูดของตนได้เข้าใจความคิดถ้อยคำประโยค และข้อความที่คติสอนใจ สรุปเรื่องเป็นมโนทัศน์ใช้คำพูดของตน ดังนั้นการที่ครูจะประเมินว่านักเรียนมีความเข้าใจมากหรือน้อยควรตั้งเป็นคำถามด้วยการให้เล่าเรื่อง สรุปเรื่องและเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง

3. ขั้นนำไปใช้เป็นขั้นที่นักเรียนควรมีการฝึกนำถ้อยคำประโยค และเหตุการณ์ที่ได้จากการอ่านไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นใหม่หรือนำไปใช้แก้ปัญหาวิชาอื่น ๆ ดังนั้นคำถามที่ใช้จึงมักจะกำหนดเป็นสถานการณ์ให้นักเรียนพิจารณาในการน าความรู้มาใช้ประโยชน์

4. ขั้นวิเคราะห์เป็นขั้นที่ให้นักเรียนแยกองค์ประกอบย่อยของแนวคิดที่ได้จากการอ่าน การรู้จักแยกความหมายของคำที่มีความหมายหลายอย่างสามารถบอกได้ว่าองค์ประกอบใดมีความสัมพันธ์กันหรือไม่เกี่ยวข้องกันเลย

5. ขั้นสังเคราะห์เป็นขั้นที่ให้นักเรียนรู้จักสรุปแนวคิดที่ได้จากการอ่านการรู้จักแยกความหมายของคำที่มีความหมายหลายอย่าง สามารถบอกได้ว่าองค์ประกอบใดมีความสัมพันธ์กันหรือไม่เกี่ยวข้องกันเลย

6. ขั้นประเมินค่า เป็นขั้นสูงสุดของการคิดที่ให้นักเรียนรู้จักตัดสินเรื่องที่อ่านว่าอะไรคือส่วนที่เป็นจริง และอะไรคือส่วนที่เป็นเท็จ พิจารณาและค้นหาคุณค่าที่ปรากฏในเรื่อง ได้แก่ ความรัก ความกตัญญู ความซาบซึ้ง และยังรวมไปถึงความเป็นเหตุเป็นผลด้วย เป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักสังเกตการใช้ถ้อยคำการบรรยายที่ทำให้เกิดภาพพจน์ตลอดจนความประทับใจอื่น ๆ ที่ได้จากการอ่านเรื่อง

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาหยัน อิ่มสำราญ (2557, น. 42) กล่าวถึงวิธีการอ่านจับใจความว่า เป็นการอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ให้เข้าใจนั้นต้องเริ่มตั้งแต่ระดับประโยค ย่อหน้าและเนื้อเรื่องทั้งหมดตามลำดับ การที่จะเข้าใจเรื่องราวทุกระดับนี้อยู่ที่ความสามารถในการจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน การทำความเข้าใจเรื่องราวระดับประโยคนั้นไม่ซับซ้อน ผู้อ่านสามารถจับสาระได้เพียงตั้งคำถามว่าประโยคนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับใครหรืออะไรและผู้นั้นหรือสิ่งนั้นกำลังทำอะไรหรือเป็นอย่างไรส่วนการจับใจความสำคัญในระดับย่อหน้านั้นเป็นการจับใจความที่ซับซ้อนขึ้น ถ้าผู้อ่านมีความรู้เรื่องวิธีการเขียนย่อหน้าก็จะช่วยให้การจับใจความสำคัญกระทำได้ง่ายขึ้น เพราะเข้าใจโครงสร้างของย่อหน้า ในทางตรงกันข้าม ถ้าย่อหน้าที่อ่าน ผู้เขียนได้เขียนขึ้นโดยไม่ยึดหลักการเขียนย่อหน้า เขียนไปเรื่อย ๆ ไม่มีความคิดหลักหรือไม่มีประโยคใจความสำคัญ ผู้อ่านจะจับใจความสำคัญได้ช้า หรืออาจจับใจความสำคัญได้ไม่ถูกต้อง อย่างไรก็ตาม ถ้าผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญแต่ละย่อหน้าของเรื่องได้ก็เท่ากับจับใจความสำคัญของเรื่องทั้งเรื่องได้แล้วการจับใจความสำคัญของย่อหน้านั้นควรปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. อ่านเรื่องที่จะจับใจความทั้งหมด ผู้อ่านต้องอ่านย่อหน้าที่จะจับใจความนั้นให้จบอย่างคร่าว ๆ ถ้าเป็นเรื่องยาวมีหลายย่อหน้า ก็ต้องอ่านทั้งเรื่องเช่นกันเพื่อให้เข้าใจว่าเรื่องที่อ่านมีเนื้อหาโดยรวมเกี่ยวกับอะไร นั่นคือการหาความคิดสำคัญของเรื่องที่อ่านนั่นเอง ถ้ามีชื่อเรื่องปรากฏอยู่จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความคิดสำคัญของเรื่องได้รวดเร็วขึ้นความคิดสำคัญที่กำหนดให้มักจะเป็นคำคำเดียวหรือเป็นวลีสั้น ๆ

2. หาใจความของเรื่องที่อ่านผู้อ่านต้องอ่านข้อความทั้งหมดอีกครั้งถ้าเป็นเรื่องยาว ๆ มีหลายย่อหน้าต้องอ่านทีละย่อหน้าอย่างพินิจพิเคราะห์เพื่อจะได้เข้าใจเนื้อเรื่องและสามารถจับใจความของแต่ละย่อหน้าได้โดยปกติย่อหน้าประกอบด้วยใจความ 2 ส่วนคือ ใจความสำคัญและใจความรองหรือพลความ ดังนี้

2.1 ใจความสำคัญ คือ ความคิดสำคัญที่สุดที่ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านทราบใจความสำคัญจะมีเท่าใดขึ้นอยู่กับจำนวนย่อหน้า อย่างไรก็ตามใจความสำคัญในย่อหน้ามีได้เพียงประเด็นเดียวเท่านั้น

2.2 ใจความรองหรือพลความ คือ เนื้อความอื่นที่สนับสนุนใจความสำคัญ

2.3 ประมวลใจความ เมื่อได้ใจความสำคัญและใจความรองแล้วก็นำเฉพาะใจความสำคัญและใจความรองที่เป็นความคิดย่อยมาประมวลเข้าด้วยกัน ส่วนใจความรองที่เป็นรายละเอียดนั้นไม่จำเป็นต้องนำมาใช้เพราะเป็นส่วนขยายความเท่านั้น แม้ส่วนนี้จะไม่นำมาใช้แต่ก็มีส่วนช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้มากขึ้น

จากข้อความข้างต้นอาจสรุปได้ว่า ทักษะการอ่านจับใจความมีวิธีการอ่าน คือ อ่านข้อความแบบสำรวจรวดเร็ว เพื่อให้เข้าใจในเนื้อหาคร่าว ๆ และค่อยอ่านแบบจับใจความ ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ และผลเป็นอย่างไร เพื่อสรุปใจความสำคัญ

2.4.6 กลวิธีการอ่านจับใจความ

สนิท ตั้งทวี (2558, น. 310) กล่าวถึงหลักสำคัญของการอ่านจับใจความได้ว่า ควรอ่านเรื่องอย่างคร่าว ๆ พอเข้าใจและให้อ่านอย่างละเอียดอีกครั้ง เมื่ออ่านแล้วควรตั้งคำถามให้ได้ว่า มีใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม และรวบรวมคำตอบทั้งหมด มาเรียบเรียงให้สละสลวย และมีความเหมาะสมตามลำดับความสำคัญของเนื้อหา

บันลือ พฤกษะวัน (2552, น. 29-35) ได้กล่าวถึง วิธีการอ่านเพื่อจับใจความ ว่าเป็นการอ่านเพื่อต้องการทราบว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร สำคัญตรงไหน และหมายความว่าอย่างไรสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นั้นเป็นการอ่านในใจมากกว่าการอ่านออกเสียง เพราะนักเรียนอ่านหนังสือได้ดีแล้ว จึงเน้นการจับใจความสำคัญ ซึ่งมีขั้นตอนในการฝึก ดังนี้

1. อ่านเรื่องราวผ่าน ๆ โดยตลอด เพื่อให้รู้ว่าเรื่องนั้นว่าด้วยเรื่องอะไรบ้างจุดใดบ้างตอนใดเป็นตอนสำคัญของเรื่อง

2. อ่านช้าตอนที่ไม่เข้าใจ และตรวจสอบความเข้าใจให้ถูกต้อง

3. ตอบคำถามสั้น ๆ ใครอะไรที่ไหนเมื่อไรหรือทำบันทึกย่อ เพื่อทดสอบความเข้าใจของตนเอง

4. เรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่องด้วยตนเอง ขั้นเสนอแนะในการฝึก

แววมยุรา เหมือนนิล (2554, น. 11-15) ได้กล่าวถึง การอ่านจับใจความต้องอาศัยแนวทางและพื้นฐานสำคัญหลายประการ ดังนี้

1. สำรวจส่วนประกอบของหนังสืออย่างคร่าว ๆ เพราะส่วนประกอบของหนังสือ เช่น ชื่อเรื่อง คำนำสารบัญ คำชี้แจง การใช้หนังสือต่างก็มีส่วนทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับหนังสือได้อย่างกว้างขวาง และรวดเร็วโดยเฉพาะหนังสือบางเรื่องหรือบางเล่มเพียงพิจารณา ชื่อเรื่องก็สามารถจับใจความสำคัญได้แล้ว หรือเมื่อพิจารณาสารบัญเพิ่มเติมก็จะจับใจความได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เป็นต้นการมีพื้นฐานความเข้าใจเกี่ยวกับ ส่วนประกอบใดสามารถชี้แนะให้จับใจความได้อย่างไรจึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

2. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน การกำหนดเป้าหมายในการอ่านหนังสือ ทุกครั้งว่าเราจะอ่านเพื่ออะไร เช่น เพื่อหาความรู้ เพื่อความเพลิดเพลินหรือเพื่อจับความคิดเห็นของผู้เขียนจะเป็นแนวทางกำหนดวิธีอ่านให้เหมาะสมและจับใจความหรือหาคำตอบได้รวดเร็วขึ้น

3. มีความสามารถทางภาษานับเป็นพื้นฐานสำคัญยิ่ง ในการอ่านจับใจความ โดยเฉพาะทักษะในการแปลความหมายของคำประโยค และข้อความต่าง ๆ ในให้เข้าใจอย่างถูกต้องรวดเร็ว เพราะหากไม่เข้าใจความหมายของคำเสียตั้งแต่เบื้องต้น แล้วย่อมไม่มีโอกาสอ่านจับใจความได้เลย

ฉะนั้นในบางเรื่องที่มีคำศัพท์ยาก ๆ จึงต้องใช้พจนานุกรมค้นหาความหมายประกอบไปด้วย จากนั้นจึงจะพิจารณาจำแนกใจความขยายใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าและใจความสำคัญที่สุดของเรื่องต่อไป

4. มีประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน จะทำให้เข้าใจละจับใจความเรื่องที่อ่านได้ง่ายขึ้น เพราะแม้จะมีความตั้งใจในการอ่านมากเพียงใด มีความสามารถทางภาษามากแค่ไหน แต่ถ้าไม่มีประสบการณ์ย่อมจับใจความได้ยากหรืออาจผิดพลาดได้โดยง่าย

5. ความเข้าใจลักษณะของหนังสือหนังสือแต่ละประเภท มีรูปแบบการแต่งและเป้าหมายของเรื่องแตกต่างกัน แต่ละรูปแบบของงานเขียนทุกประเภท ต่างก็มีจุดชี้แนะให้จับใจความของเรื่องได้ทั้งสิ้น ฉะนั้นถ้านักเรียนมีความเข้าใจ ลักษณะของเรื่องหรือหนังสือที่อ่านได้ชัดเจนว่า มีรูปแบบและกลวิธีการแต่งอย่างไร ก็จะมีแนวทางการอ่านจับใจความได้ง่าย และรวดเร็วยิ่งขึ้นและได้อธิบายถึงการอ่านจับใจความให้เข้าใจได้ง่าย และรวดเร็วว่าต้องอาศัยแนวทางและพื้นฐานสำคัญ หลายประการดังนี้

5.1 สำรวจส่วนประกอบของหนังสืออย่างคร่าว ๆ

5.2 ตั้งจุดประสงค์ในการอ่านให้ชัดเจน

5.3 มีความสามารถทางภาษานับเป็นพื้นฐานสำคัญยิ่งในการอ่านจับใจความโดยเฉพาะทักษะในการแปลความหมาย ของคำประโยคและข้อความต่าง ๆ ในเรื่องให้เข้าใจอย่างถูกต้องรวดเร็ว

5.4 มีประสบการณ์หรือภูมิหลัง เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านจะทำให้เข้าใจ และจับใจความเรื่องที่อ่านได้ง่ายขึ้น

5.5 ความเข้าใจลักษณะของหนังสือการอ่านจับใจความจึงเป็นความเข้าใจเรื่องที่อ่านระดับต้นและเป็นพื้นฐานสำคัญมากสำหรับการอ่านระดับสูงการอ่านที่จะเข้าใจเรื่องและจับใจความได้นั้นต้องสืบเนื่องมาจากการอ่านให้เกิดทักษะ 5 ขั้นคือ อ่านออก อ่านคล่อง อ่านเข้าใจเรื่อง อ่านแยกแยะชนิดของข้อความ อ่านแล้วตีความหรือวินิจฉัยสารได้ ขั้นนี้เป็นขั้นที่จำเป็นที่สุดในการอ่านซึ่งผู้อ่านจะต้องเข้าใจว่าผู้เขียนได้ส่งสาระอะไรมาให้ผู้อ่านบ้างโดยผู้อ่านจะต้องพิจารณาเองเห็นคุณค่าและความสำคัญของการอ่าน เพื่อจับใจความโดยฝึกให้นักเรียนอ่าน เพื่อความเข้าใจในเรื่องราวที่กำหนดโดยผู้สอนตั้งคำถามให้นักเรียนตอบเป็นตอน ๆ ตามท้องเรื่องนั้น ๆ

ปพัชญา คำเกิ่ง (2564, น. 23-24) วิธีการอ่านจับใจความนักจิตวิทยาการอ่านเชื่อว่าการอ่านจับใจความเป็นกระบวนการซับซ้อนเพราะผู้อ่านจะต้องรับรู้ตัวอักษรเป็นอันดับแรกแล้วจึงแปลความตัวอักษรที่รับรู้ให้เป็นความหมายดังนั้น การที่ผู้อ่านอ่านจับใจความใช้เวลามากหรือน้อยเข้าใจช้าหรือเร็วและจับใจความได้ครบถ้วนหรือไม่ จำเป็นต้องอาศัยการบูรณาการขององค์ประกอบที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. ประสบการณ์ของผู้อ่าน หมายถึง เหตุการณ์ที่ได้พบเห็นหรือจากการอ่าน และการได้ยินประสบการณ์ที่ได้จากการพบเห็นเหตุการณ์ หรือจากการปฏิบัติด้วยตนเอง เรียกว่า ประสบการณ์ตรงส่วนประสบการณ์ที่ได้รับจากการฟัง และการอ่านเรียกว่าประสบการณ์รองประสบการณ์ทั้งสองประเภทเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งจะช่วยทำให้รู้จักคำศัพท์มากขึ้น โดยเฉพาะผู้อ่านได้อ่านเรื่องที่ตนเองเคยมีประสบการณ์มาก่อน ก็ช่วยให้อ่านได้รวดเร็ว และสามารถจับใจความได้ถูกต้อง ในทางตรงกันข้ามถ้าผู้อ่านไม่มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องนั้นมาก่อน ไม่ว่าจะเป็นประสบการณ์ตรงหรือประสบการณ์รองจะทำให้ต้องใช้เวลาในการอ่านมาก เพราะต้องทำความเข้าใจความหมายของคำศัพท์ที่ไม่เคยรู้จักมาก่อนเป็นลำดับแรก แล้วจึงทำความเข้าใจเนื้อเรื่องเป็นลำดับต่อมา

2. ความรู้พื้นฐาน หมายถึง ความรู้เดิมเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถอ่านเรื่องได้เข้าใจและจับใจความได้ครบถ้วนเช่นผู้อ่านมีอาชีพทำฟาร์มโคนมจะมีความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคนมการให้อาหารและเข้าใจปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเกี่ยวโคนมเมื่ออ่านสารประเภทนี้จะเข้าใจรายละเอียดได้ดีกว่าผู้ที่ไม่มีความรู้เรื่องเหล่านี้มาก่อนดังนั้นความสำเร็จในการอ่าน จับใจความจึงเกี่ยวข้องกับความรู้พื้นฐานที่ผู้อ่านเคยได้รับและเก็บสะสมไว้ในสมองดังนั้นเมื่อผู้อ่านสารที่เกี่ยวข้องกับความรู้พื้นฐานจะเกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างความรู้ใหม่กับความรู้เก่าดังนี้

2.1 ย่อใจความสารให้เหลือเป็นแนวคิดแล้วนำไปเชื่อมโยงกับแนวคิดเดิม

2.2 พิจารณาการนำแนวคิดใหม่ไปใช้ประโยชน์

2.3 นำแนวคิดใหม่เปรียบเทียบกับแนวคิดเดิมเพื่อพิจารณาส่วนที่เหมือนกันและส่วนต่างกันก่อนที่จะนำแนวคิดทั้งสองมารวมกัน ความรู้พื้นฐานจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญ ที่ช่วยให้ผู้อ่านสาร ได้นำแนวคิดมาเปรียบเทียบกันก่อนที่จะนำมารวมกันเพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป

3. วัฒนธรรมของผู้อ่าน หมายถึง สิ่งที่ทำความเจริญงอกงาม แก่หมู่คณะวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความคือ “ภาษาพูด” ของผู้อ่านที่มิได้ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาพูดหรือประชาชนที่ใช้ภาษาถิ่นเป็นภาษาพูด จะมีผลต่อการออกเสียงคำในภาษาไทยเพี้ยนไปจากเดิมอาจทำให้ความหมายของคำผิดการจับใจความเรื่องที่อ่านก็อาจผิดพลาดได้

4. ความสนใจของผู้อ่าน ความสนใจของผู้อ่านเป็นปัจจัยอย่างหนึ่ง ที่มีอิทธิพลต่อการอ่านจับใจความความสนใจ ที่มีต่อการอ่านจะจูงใจให้ผู้อ่านต้องการอ่านเรื่องที่สนใจ ผู้อ่านแต่ละคนจะมีความสนใจแตกต่างกัน ผู้อ่านบางคนต้องการอ่านเรื่องที่ตรงกับความสนใจ ในขณะที่ผู้อ่านบางคนขาดความสนใจในการอ่าน เมื่อมีความจำเป็นต้องอ่านทำให้อ่านช้าบางครั้ง สรุปใจความสำคัญได้ไม่ครบถ้วน

5. การเรียนรู้ของผู้อ่าน ความสามารถในการเรียนรู้ เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายของคำ และจับใจความเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง ความสามารถในการเรียนรู้ตามความหมายของ Bloom จะเกี่ยวข้องกับการจำการเข้าใจ การนำไปใช้การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่า ดังนั้นการอ่านจับใจความจึงเกี่ยวข้องกับการจำ และการเข้าใจการจำจะจำคำกลุ่มคำหลักเกณฑ์ และทฤษฎีที่ได้จากการอ่านส่วนการเข้าใจ จะเรียงลำดับเหตุการณ์แล้วสรุป เป็นใจความสำคัญอย่างไรก็ตามก่อนที่ผู้อ่านจะสรุปใจความได้ ต้องพบกับคำต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในสารซึ่งมีทั้งคำที่มีความหมายทั้งทางตรง และทางนัย สำหรับความหมายทางนัยจำเป็นต้องอาศัยคำและประโยคใกล้เคียงช่วยในการแปลความผู้อ่าน จึงต้องอาศัยความรู้พื้นฐาน และประสบการณ์เดิมช่วยในการตัดสินความหมาย ก่อนที่จะสรุปเป็นใจความสำคัญ กระบวนการดังกล่าว จึงเกี่ยวข้องกับความสามารถทางการเรียนรู้ ของผู้อ่านนั่นเอง

6. การทำงานของสายตา การอ่านใจความเป็นกระบวนการทำงาน ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของสายตาสายตาจะต้องรับรู้ตัวอักษร ที่เป็นคำกลุ่มคำประโยคข้อความ และเรื่องราวโดยทั่วไปผู้อ่านที่เป็นผู้ใหญ่มีความพร้อมทางสายตา สามารถรับรู้ตัวอักษรที่มีขนาด 16 Point ชัดเจนในระยะ 1 ฟุต อย่างไรก็ตามการเคลื่อนตา จะมีลักษณะที่ต่อเนื่องหากคำที่ปรากฏนั้นเป็นคำที่ผู้อ่านคุ้นเคยโดยมีประสบการณ์มาก่อน ด้วยเหตุนี้การอ่านสารที่มีความยากง่ายเหมาะสม กับความสามารถของผู้อ่านจะช่วยลดปัญหาการอ่านจับใจความ

7. พื้นฐานทางภาษา พื้นฐานทางภาษา เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการอ่าน โดยเฉพาะการออกเสียงคำที่ผู้อ่านรับรู้ และยังเกี่ยวข้องกับหลักภาษา ตลอดจนโครงสร้างของคำในประโยครวม ทั้งความหมายของคำพื้นฐานทางภาษาจึงเป็นสิ่งสำคัญ สำหรับผู้อ่านถ้ามีพื้นฐานที่ถูกต้อง ในเรื่องเสียงกับคำความหมายของคำและหลักภาษาก็จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถจับใจความได้ถูกต้องจากแนวคิดข้างต้น สรุปวิธีการอ่านจับใจความได้ว่า ต้องตั้งจุดประสงค์ในการอ่านและสำรวจหนังสืออย่างความคร่าว ๆ ตั้งคำถามในการอ่านโดยอาศัยประสบการณ์ ความรู้ในการอ่าน ของผู้อ่านจึงจะทำให้การอ่านจับใจความเข้าได้และถูกต้อง

จากข้อความข้างต้นอาจสรุปได้ว่า กลวิธีการอ่านจับใจความคือ การอ่านศึกษาเนื้อเรื่องคร่าว ๆ เพื่อให้เข้าใจบริบทของเรื่อง แล้วค่อยตั้งหัวข้อ ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ ผลเป็นอย่างไร เพื่อสรุปใจความสำคัญได้ครบถ้วนสมบูรณ์

2.4.7 รูปแบบการอ่านจับใจความ

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2556, น. 112) กล่าวถึงรูปแบบการอ่านจับใจความไว้ 3 รูปแบบไว้ ดังนี้

1. การอ่านจากล่างไปสู่บน เป็นกระบวนการที่ผู้อ่านจะทำความรู้จักและเข้าใจความหมายของคำใหม่ซึ่งยังไม่คุ้นเคยมาก่อน เมื่อเข้าใจและรู้จักคำเหล่านั้นดีแล้วจึงเริ่มต้นอ่านเรื่องทั้งหมด ดังนั้นคำว่า ล่าง จึงหมายถึงสารที่ใช้อ่าน ซึ่งผู้อ่านจะต้องรู้จักคำความหมายของคำก่อนลงมืออ่านส่วนคำว่า บน หมายถึง สมองที่รับรู้และเก็บใจความจากการอ่าน

2. การอ่านจากบนไปสู่ล่าง เป็นกระบวนการอ่านที่เน้นไปที่การใช้สมองเก็บใจความสำคัญของเรื่อง ดังนั้นผู้อ่านจะอ่านจับใจความให้เข้าใจตลอดเรื่อง แล้วจึงย้อนกลับมาศึกษาความหมายของคำยากที่ผู้อ่านไม่เคยรู้มาก่อน กระบวนการนี้จึงเป็นความเข้าใจเรื่องก่อนการศึกษาความหมายของคำยาก

3. การอ่านแบบปฏิสัมพันธ์การอ่านลักษณะนี้เป็นการผสมผสานกระบวนการอ่านแบบล่างไปบนและบนไปล่างเข้าด้วยกัน เป็นรูปแบบการอ่านอีกประการหนึ่งโดยลำดับขั้นของการอ่านแบบปฏิสัมพันธ์นั้น ในขั้นแรกจะแบ่งเนื้อเรื่องออกเป็นตอน ๆ แต่ส่วนมากจะใช้เป็นย่อหน้าหลังจากนั้นอ่านจับใจความอย่างละเอียดทีละย่อหน้า หรือทีละตอนจนจบเรื่อง ซึ่งในขณะที่อ่านควรมีการบันทึกคำที่ไม่เข้าใจ พร้อมทั้งศึกษาความหมายและหน้าที่ของคำเหล่านั้น แล้วนำกลับมาทบทวนอีกครั้งหนึ่ง ขั้นสุดท้ายคือการตรวจสอบด้วยการอ่านซ้ำอีกครั้งหนึ่งเพื่อป้องกับความผิดพลาดของรายละเอียดที่สำคัญของเรื่อง

บันลือ พฤกษะวัน (2552, น. 29-35) ได้กล่าวถึง การสอนอ่านเพื่อจับใจความว่า มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. สอนคำที่ควรศึกษาหรือคำที่มีความหมายพิเศษให้ก่อน เพื่อไม่ให้มีปัญหาเกี่ยวกับการตีความและจับใจความ

2. ตั้งคำถามเพื่อค้นหาคำตอบเพื่อให้นักเรียนรู้จุดประสงค์ก่อนอ่าน

3. สรุปโครงเรื่องให้ฟังก่อนอ่าน

4. หลักสำคัญในการสอนอ่านเพื่อจับใจความ

5. สนทนาเกี่ยวกับภาพหรือประสบการณ์ ที่มีส่วนเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน การสอนทักษะการอ่านเพื่อจับใจความ ผู้สอนจะต้องพยายามสร้างความสนใจให้นักเรียน

6. กำหนดเวลาในการอ่านให้เหมาะสมกับจำนวนคำและลดเวลาให้น้อยลงทีละน้อย (จำนวนคำหมายถึงคำตามหลักภาษา)

7. ควรแนะนำให้รู้ว่าข้อความสำคัญ หรือใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้าจะอยู่ตอนต้น ๆ ของย่อหน้าหรือตอนท้ายของย่อหน้า และสรุปจะอยู่ตอนสุดท้ายของเรื่องแต่ถ้าเป็น บทสนทนา หรือบทร้อยกรองจะต้องอ่าน เพื่อจับใจความทุกบรรทัด

8. ควรนำเรื่องง่าย ๆ สั้น ๆ ให้ฝึกก่อนแล้วเพิ่มความยาวขึ้นตามลำดับ

9. ให้ปฏิบัติกิจกรรมต่อเนื่องหลังจากการอ่าน เช่น ตอบคำถามสรุปเรื่องเพื่อทดสอบความเข้าใจ

10. หลังการอ่านในใจแล้วให้อ่านออกเสียงอีกโดยเฉพาะเนื้อเรื่องที่เป็นบทละคร บทร้อยกรอง

ทัศนีย์ ศุภเมธี (2555, น. 88) ได้กล่าวถึง หลักสำคัญในการสอนอ่านเพื่อจับใจความว่าเป็นการอ่านในใจ โดยมุ่งแต่เนื้อเรื่องไม่ต้องพะวงกับการออกเสียง โดยผู้สอนแนะให้ตั้งคำถามคำถามตัวเองจากเรื่องที่อ่านว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับ อะไร ที่ไหน อย่างไร ฯลฯ และในการสอนผู้สอนควรแนะแนวทางก่อน เพื่อที่จะช่วยให้การอ่านเพื่อจับใจความได้ผลดี เช่น

1. อธิบายคำบางคำที่มีความหมายพิเศษ หรือคำที่ควรทราบก่อน เพื่อไม่ให้มีปัญหาในการเข้าใจความหมาย ในขณะที่อ่านเพื่อจับใจความ

2. ให้นักเรียนรู้จุดมุ่งหมาย ในการอ่านหรืออาจมีการตั้งคำถาม เพื่อให้ค้นหาคำตอบจะช่วยให้นักเรียนอ่านจับใจความได้ดีขึ้น

3. มีการสนทนาเกี่ยวกับเค้าโครงเรื่อง ที่จะให้อ่านก่อน หรือสนทนาเกี่ยวกับภาพ หรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องที่จะให้อ่าน

4. กำหนดเนื้อหา และเวลาที่อ่านได้อย่างเหมาะสมกับระดับวัย และความสามารถ

5. ควรมีกิจกรรมต่อเนื่องหลังจากการอ่าน เช่น ให้ตอบคำถามหรือให้เขียนสรุปเรื่องราวเพื่อทดสอบความเข้าใจหรืออาจให้อ่านออกเสียงซ้ำในเนื้อหานั้นอีกก็ได้

กิ่งกาญจน์ สิรสุคนธ์ (2557, น. 12-16) ได้กล่าวถึง เทคนิคการฝึกอ่านจับใจความวิธีหนึ่ง คือ การตั้งคำถามและคิดหาคำตอบ เมื่ออ่านสื่อหรือข้อความแล้วให้ตอบคำถามว่าใครทำอะไรที่ไหนเมื่อใด และอย่างไรเพื่อดูความเข้าใจเมื่อตอบได้ถูกต้องแสดงว่าเข้าใจเรื่องที่อ่าน แล้วอาจเพิ่มคำถามประเภททำไม และถ้าเพื่อดูความสามารถในการวิเคราะห์นำไปใช้สังเคราะห์ และประเมินค่านอกจากฝึกตอบคำถาม แล้วอาจฝึกตั้งคำถามจากคำตอบที่ให้ไว้ได้อีกด้วยเพื่อฝึกการใช้ภาษา ในการถามเพื่อให้ได้คำตอบที่ต้องการการฝึกตอบคำถาม และตั้งคำถามนี้ควรให้เขียนเป็นประโยคสมบูรณ์เพื่อฝึกทักษะในการเขียนให้ถูกต้องด้วยเนื้อเรื่องที่นำมาให้อ่านควรให้เหมาะสมกับวัย และความสนใจของนักเรียน และให้นักเรียนหาเนื้อความหรือหัวข้อที่ตัวเองสนใจมาได้เองด้วย เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเมื่อฝึกบ่อย ๆ จนเป็นนิสัยแล้วจะทำให้นักเรียนจับใจความสื่อที่อ่านได้รวดเร็ว และเป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันต่อไป

จากข้อความข้างต้นอาจสรุปได้ว่า รูปแบบการอ่านจับใจความมีหลากหลายวิธี เช่น การอ่านจากบนลงล่าง การอ่านจากล่างขึ้นบน การอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ เพื่อค้นหาจุดมุ่งหมายของการสื่อสาร และเมื่ออ่านเสร็จสามารถสรุปใจความได้อย่างถูกต้องครบถ้วน

2.4.8 การวัดและประเมินการอ่านจับใจความ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2560, น. 133-134) กล่าวถึงการประเมินผล การอ่านในใจและจับใจความของเรื่องที่อ่านไว้ ดังนี้

1. ระดับช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 1–2 สามารถอ่านในใจเรื่องราวต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับระดับชั้นแล้วตอบคำถามเกี่ยวกับใจความและความสำคัญของเรื่องหรือเล่าเรื่องที่อ่านได้

2. ระดับช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3–4 สามารถอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับระดับชั้นแล้วตอบคำถามเกี่ยวกับใจความและสาระสำคัญของข้อความ หรือเรื่องที่อ่านหรือเล่าเรื่องย่อได้ตามลำดับเหตุการณ์

3. ระดับช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 5–6 สามารถอ่านในใจเรื่องราวต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับระดับชั้นได้อย่างรวดเร็วแล้วตอบคำถามเกี่ยวกับใจความและสาระสำคัญของข้อความหรือเรื่องที่อ่านได้

แววมยุรา เหมือนนิล (2554, น. 17) ได้เสนอไว้ว่าพฤติกรรมการอ่านที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนอ่านจับใจความได้หรือไม่ควรมีทักษะต่อไปนี้

1. การจำลำดับเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่านและสามารถเล่าได้โดยใช้คำพูดของตนเอง
2. การบอกเล่าความทรงจำจากการอ่านในสิ่งที่เฉพาะเจาะจงได้เช่นข้อเท็จจริง
3. รายละเอียดชื่อ สถานที่ เหตุการณ์วันที่ ฯลฯ
4. การปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อเสนอแนะหลังการอ่านได้
5. การรู้จักแยกข้อเท็จจริงความคิดเห็นหรือจินตนาการได้
6. การรวมข้อมูลใหม่กับข้อมูลเก่าที่มีอยู่แล้ว
7. การเลือกความหมายที่ถูกต้อง และนำไปใช้ได้
8. การให้ตัวอย่างประกอบได้
9. การจำแนกใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญได้
10. การกล่าวสรุปได้

กิ่งกาญจน์ สิรสุคนธ์ (2557, น. 12-16) ได้กล่าวถึง การแสดงทัศนะเกี่ยวกับวัดและประเมินผลการอ่านจับใจความไว้ว่าในการอ่านเพื่อที่จะให้เรื่องราวตลอดทั้งเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ ต้องจับประเด็นเรื่องให้ได้ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อใด อย่างไร หรือผลเป็นอย่างไรการอ่านจับใจความเป็นการอ่านที่สามารถรู้จุดประสงค์ของผู้เขียนว่า ผู้เขียนต้องการแสดงความคิดเห็นเช่นไร แม้ผู้เขียนอาจจะบอกไว้โดยทั่วไป แล้วผู้อ่านต้องเก็บความ และตีความเองปัจจุบันมนุษย์ได้รับสารต่าง ๆ จากสื่อหลากชนิด ทั้งจาก การฟัง การดู และการอ่าน การรับสารจึงต้องใช้ความรู้ความคิดในการวิเคราะห์ทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่ง ในการวิเคราะห์สาร คือการอ่านจับใจความและเนื่องจากภาษาไทยเป็นวิชาทักษะจึงควรฝึกให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความตั้งแต่ระดับประถมศึกษา เพื่อให้เกิดความชำนาญ และจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาหาความรู้ต่อไป การอ่านจับใจความเป็นการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่องหรือสื่อที่อ่านผู้อ่านจะต้องทราบว่า ส่วนใดเป็นใจความสำคัญ ส่วนใดเป็นส่วนขยายใจความสำคัญ เพื่อให้เรื่องชัดเจนขึ้น การอ่านจับใจความจึงเป็นหัวใจของการอ่านสื่อทุกประเภท การอ่านจับใจความมีหลักว่า ผู้อ่านต้องสังเกตองค์ประกอบต่าง ๆ ได้แก่ คำและความหมาย การเรียงลำดับคำประโยคใจความสำคัญรายละเอียด หรือส่วนขยายตลอดจนแนวคิดหลัก หรือแนวคิดสำคัญของย่อหน้าหรือใจความสำคัญที่อ่าน การอ่านจับใจความควรเป็นการอ่านในใจเพราะมุ่งจับ

สาระสำคัญของสิ่งที่อ่านให้เร็วที่สุด จึงควรมีการตั้งคำถามและตอบคำถามได้ถูกต้องก็จะทำให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน กับความคิดที่ผู้เขียนต้องการสื่อถึงผู้อ่าน ดังนี้

ขั้นที่ 1 จำเป็นขั้นแรกของการอ่าน ที่สมองต้องจำเรื่องราวให้ได้จำความหมายของคำให้คำจำกัดความ ของคำยาก จำชื่อตัวละคร และเหตุการณ์สำคัญ การที่ครูจะรู้ว่านักเรียนมีความจำเรื่องที่อ่านได้มากหรือน้อย ก็ใช้วิธีตั้งคำถาม ให้นักเรียนตอบคำถาม การให้คำจำกัดความการบอกความหมายหรืออาจให้สะกดคำที่ได้อ่านจากเรื่องที่กำหนดให้

ขั้นที่ 2 เข้าใจเป็นขั้นที่ผู้อ่านสามารถเล่าเรื่องที่อ่าน ด้วยคำพูดของตัวเองได้เข้าใจความคิดถ้อยคำประโยค และข้อความที่ให้คติสอนใจ สรุปเรื่องเป็นข้อคิดโดยใช้คำพูดของตน ดังนั้นการที่ครูจะประเมินว่านักเรียนมีความเข้าใจมากหรือน้อยควรตั้งเป็นคำถามด้วยการเล่าเรื่องสรุปเรื่องและเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง

ขั้นที่ 3 นำไปใช้เป็นขั้นที่ผู้อ่านควรมีการฝึกนำถ้อยคำประโยคและเหตุการณ์ที่ได้จากการอ่านไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นใหม่ หรือนำไปใช้แก้ปัญหาในวิชาอื่น ๆ ดังนั้น คำถามที่ใช้จึงมักจะกำหนดเป็นสถานการณ์ให้ผู้อ่านพิจารณาในการนำความรู้มาใช้ประโยชน์

ขั้นที่ 4 วิเคราะห์เป็นขั้นที่ให้ผู้อ่านแยกองค์ประกอบย่อย ของแนวคิดที่ได้จากการอ่านการรู้จักแยกความหมาย ของคำที่มีความหมายหลายอย่างสามารถบอกได้ว่าองค์ประกอบใดมีความสัมพันธ์กันหรือไม่เกี่ยวข้องกันเลย

ขั้นที่ 5 สังเคราะห์เป็นขั้นที่ให้ผู้อ่านรู้จักสรุปแนวคิด ของเรื่องค้นหาลักษณะโครงเรื่องที่คล้ายคลึงกับเรื่อง ที่เคยอ่านสุภาษิตหรือคำพังเพยที่มีความหมายเปรียบเทียบ แล้วใกล้เคียงกันอีกทั้งยังสามารถสรุปแนวคิดที่เหมือนกัน และแตกต่างกันได้ด้วย

ขั้นที่ 6 ประเมินค่าเป็นขั้นสูงสุด ของการคิดที่ให้ผู้อ่านรู้จักตัดสิน เรื่องที่อ่านว่าอะไรคือส่วนที่เป็นจริง และอะไรคือส่วนที่เป็นเท็จ พิจารณาและค้นหาคุณค่าที่ปรากฏในเรื่อง ได้แก่ ความรักความกตัญญูความซาบซึ้งความเป็นเหตุเป็นผล เพื่อฝึกให้ผู้อ่านรู้จักสังเกตการใช้ถ้อยคำการบรรยายที่ทำให้เกิดภาพพจน์ตลอดจนความประทับใจอื่น ๆ ที่ได้จากการอ่าน

จากข้อความข้างต้นอาจสรุปได้ว่า การวัดและประเมินการอ่านจับใจความมีวิธีการวัดที่แตกต่างกันในแต่ละช่วงชั้นของผู้อ่านที่แยกเป็นเกณฑ์ได้ชัดเจน แต่กระบวนการที่สำคัญที่สุดคือการอ่านแล้วสามารถจับประเด็นหลักสำคัญได้ครบถ้วน ตามรูปแบบวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ

2.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.5.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Wilson (1993) ได้นำเอาการจำแนกจุดประสงค์ทางการศึกษาตามแนวคิดของบลูม (Bloom) และคณะมาแบ่งพฤติกรรมในการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ทางด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

1. ความรู้และความจำเกี่ยวกับการคิดคำนวณ (Computation) หมายถึง ความสามารถในการคิดคำนวณ ได้แก่ความรู้ความจำแบบง่าย ๆ เกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว พฤติกรรมระดับนี้แบ่งออกเป็น 3 ขั้น คือ

1.1 ความรู้ความจำเกี่ยวกับข้อเท็จจริง (Knowledge of Specifics) หมายถึง การถามเพื่อจะวัดความรู้ความจำเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาในรูปหรือแบบเดียวกับที่นักเรียนได้รับจากการเรียนการสอนมาแล้ว นอกจากนี้ยังรวมถึงความรู้พื้นฐานซึ่งนักเรียนต้องนำมาใช้เสมอ

1.2 ความรู้เกี่ยวกับศัพท์และนิยาม (Knowledge of Terminology) หมายถึง ความสามารถบอกความหมายคำศัพท์คำนิยามต่าง ๆ ที่เคยเรียนมาแล้ว โดยไม่ต้องอาศัยการคิดคำนวณแต่อย่างใด

1.3 ความรู้ความจำเกี่ยวกับการใช้กระบวนการคิดคำนวณ (Ability to Carry out Algorithms) หมายถึง ความสามารถนำสิ่งที่โจทย์กำหนดให้มาดำเนินการตามกระบวนการของการคิดคำนวณในแบบที่ได้เคยเรียนมาแล้ว ในขั้นนี้มิได้มุ่งหมายให้นักเรียนคิดหากระบวนการคิดคำนวณแบบใหม่ด้วยตนเอง

2. ความเข้าใจ (Comprehension) หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้ที่รู้แล้วมาสัมพันธ์กับโจทย์หรือปัญหาใหม่ตลอดจนสามารถตีความ แปลความ สรุปความ และขยายความได้ การวัด พฤติกรรมด้านนี้แบ่งเป็น 6 ขั้น คือ

2.1 ความรู้เกี่ยวกับมโนคติ (Knowledge of Concepts) หมายถึง ความสามารถในการสรุป ความหมายของสิ่งที่ได้เรียนมาตามความเข้าใจของตนเอง รู้จักนำข้อเท็จจริงของเนื้อหาที่เรียนมาสัมพันธ์กัน โดยการนำมาสรุปความหมายของสิ่งนั้นอีกครั้งหนึ่งหรืออาจจะ กล่าวได้ว่ามโนคติเป็นเซตของสิ่งที่เกี่ยวกับความรู้ที่เป็นข้อเท็จ

2.2 ความรู้เกี่ยวกับหลักการ กฎ และการทำให้เป็นกรณีทั่วไป (Knowledge of Principles, Rules and Generalization) เป็นความสัมพันธ์ระหว่างมโนคติกับตัวปัญหาซึ่งนักเรียนควรจะรู้หลังจากที่เรียนเรื่องนั้นจบไปแล้ว คำถามในระดับนี้บางครั้งอาจเป็นการวัดพฤติกรรมในขั้นการวิเคราะห์ก็ได้

2.3 ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างทางคณิตศาสตร์(Knowledge of Mathematical Structure) หมายถึง ความสามารถในการมองเห็นส่วนประกอบย่อยของข้อความทางด้านคณิตศาสตร์ตามลักษณะที่มุ่งหวัง ส่วนใหญ่จะเป็นคำถามเกี่ยวกับศัพท์และนิยามในคณิตศาสตร์

2.4 ความสามารถในการแปลงส่วนประกอบของปัญหาจากแบบหนึ่งไปสู่อีกแบบหนึ่ง (Ability of Transform Problem Elements Form One Mode to Another) หมายถึง ความสามารถในการเปลี่ยนข้อความเป็นสัญลักษณ์หรือสมการ ในขั้นนี้มิได้รวมถึงการคำนวณคำตอบจากสมการนั้น

2.5 ความสามารถในการดำเนินการตามเหตุผล (Ability of Follow a Line of Reasoning) คณิตศาสตร์ส่วนมากอยู่ในรูปการอนุมาน ดังนั้น การที่จะเข้าใจบทความหรือผลงานทางคณิตศาสตร์จึงต้องอาศัยความสามารถในการดำเนินตามแนวเหตุผลขณะที่อ่าน

2.6 ความสามารถในการอ่านและตีความโจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์(Ability to Read and Interpret a Mathematics Problem) หมายถึง ความสามารถในการอ่าน และ ตีความ

จากโจทย์ความสามารถระดับนี้รวมทั้งการแปลความหมายจากกราฟ หรือข้อมูลทางสถิติตลอดจนการแปล สมการหรือตัวเลขให้เป็นรูปภาพ

3. การนำไปใช้ (Application) หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้ที่ได้เรียนมาแล้วไปแก้ปัญหาใหม่ให้เป็นผลสำเร็จทั้งนี้โจทย์ปัญหาที่ใช้วัดในระดับนี้จะต้องไม่ใช่โจทย์ข้อเดิมที่อยู่ในแบบฝึกหัด หรือเคยทำมาแล้ว การวัดพฤติกรรมในระดับนี้แบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

3.1 ความสามารถในการแก้ปัญหาธรรมดา (Ability to Solve Routine Problem) ปัญหาธรรมดา หมายถึง ปัญหาคล้ายกับปัญหาที่เคยเรียนมาแล้วในห้องเรียน โดยที่ นักเรียนจะต้องจัดรูปของพฤติกรรมขั้นความเข้าใจและการใช้กระบวนการเพื่อที่จะแก้ปัญหา

3.2 ความสามารถในการเปรียบเทียบ (Ability to Comparison) หมายถึง การถามที่คาดหวังให้นักเรียนนึกถึงรายละเอียดที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เช่น มโนคติกฎ ศัพท์นิยามของข้อมูล 2 ชุดเพื่อค้นพบความสัมพันธ์เปรียบเทียบ และนำมาสรุปในการตัดสินใจ

3.3 ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อสอบ (Ability to Analyze Data) หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะจำแนกโจทย์ออกเป็นส่วนย่อยว่ามีความจำเป็นหรือไม่ในการนำไปใช้แก้โจทย์ปัญหา

4. การวิเคราะห์ (Analysis) พฤติกรรมในขั้นนี้เป็นพฤติกรรมขั้นสูงสุดของการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ในด้านพุทธิพิสัย นักเรียนที่ตอบปัญหาที่วัดพฤติกรรมขั้นนี้ได้ต้องมีความสามารถในระดับสูง จะเป็นการแก้ปัญหาที่แปลกกว่าธรรมดา หรือโจทย์ปัญหาที่ไม่คุ้นเคยกับที่ รู้จักมาก่อนไม่เคย ฝึกทำมาก่อนแต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่า โจทย์ปัญหานั้นจะอยู่นอกขอบขาย เนื้อหาวิชาที่เคยเรียนมา ดังนั้น การแก้ปัญหานี้จึงครอบคลุม ความรู้ความสามารถในสามขั้นที่กล่าวมา รวมทั้งมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่สามารถค้นพบวิธีการหรือแนวทางในการแก้โจทย์ปัญหานั้น ๆ ได้พฤติกรรมในขั้นนี้แบ่งเป็น 5 ขั้น ดังนี้

4.1 ความสามารถในการแก้ปัญหาที่แปลกกว่าธรรมดา (Ability to Solve No Routine Problem) หมายถึง ความสามารถในการถ่ายโยงความรู้ทางคณิตศาสตร์ที่ได้เรียนมาแล้วไปสู่เนื้อหาใหม่ซึ่งนักเรียนจะต้องแยกปัญหาออกเป็นส่วนย่อย ๆ สำรวจว่ารู้อะไรบ้างในแต่ละตอนรวมทั้งการเรียนรู้สัญลักษณ์ใหม่เพื่อนำไปสู่คำตอบ การแก้ปัญหาลักษณะนี้ส่วนมากเป็นปัญหาสถานการณ์ด้วย จะนำกระบวนการคิดคำนวณมาใช้โดยตรงไม่ได้ต้องพยายามหาวิธีการใหม่

4.2 ความสามารถในการค้นหาความสัมพันธ์ (Ability to Discover Relationships) หมายถึง ความสามารถในการค้นพบความสัมพันธ์ใหม่ หรือนำสัญลักษณ์จากสิ่งที่กำหนดให้มาสร้างสูตรใหม่ด้วยตนเอง หรือเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการหาคำตอบ

4.3 ความสามารถในการแสดงพิสูจน์ (Ability to Construct Proofs) หมายถึง ความสามารถในการพิสูจน์ด้วยตนเอง ไม่เหมือนกับความสามารถในการพิสูจน์ขั้นนำไปใช้โดยผู้ตอบจะต้องอาศัยนิยาม และทฤษฎีต่าง ๆ เข้ามาช่วยแก้ปัญหา

4.4 ความสามารถในการวิพากษ์วิจารณ์ (Ability to Criticize Proofs) หมายถึง ความสามารถในการวิพากษ์วิจารณ์การพิสูจน์เป็นการใช้เหตุผลที่ควบคู่กับความสามารถในการเขียนพิสูจน์แต่เป็นความสามารถที่ยุ่งยากซับซ้อนกว่าการเขียนการพิสูจน์เพราะจะต้องใช้เหตุผลว่าการพิสูจน์นั้นถูกต้องหรือไม่ มีตอนใดผิดพลาดบ้าง

4.5 ความสามารถในการสร้างและแสดงความสมเหตุสมผลของการทำให้เป็น กรณีทั่วไป (Ability to Formulate And Validate Generalization) หมายถึง ความสามารถในการค้นพบความสัมพันธ์และการเขียนพิสูจน์ความสัมพันธ์ที่ค้นพบข้อคำถามจะให้แสดงความสมเหตุสมผำ

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง คุณลักษณะรวมถึงความรู้ความสามารถของบุคคล อันเป็นผลมาจากการเรียนการสอนหรือมวลประสบการณ์ทั้งปวงที่บุคคลได้รับจากการเรียนการสอนทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ของสมรรถภาพสมอง

จากข้อความข้างต้นอาจสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ความรู้และความเข้าใจที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียนรู้ หรือเกิดจากความจำในการเรียนรู้ ที่สามารถวัดผลออกมาได้จากการทดสอบของตัวบุคคล เพื่อนำคะแนนที่ได้มาเทียบเกณฑ์ที่กำหนดแล้วได้ค่าระดับความรู้และความเข้าใจออกมา

2.5.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

รุจิร์ ภู่สาระ (2545) ได้ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่าเป็นแบบทดสอบที่มุ่งวัดว่าเด็กเรียนมาแล้วแค่ไหน เป็นการวัดตามจุดประสงค์ที่ครูกำหนดไว้ ทั้งในด้านความรู้ สติปัญญา และทักษะ

บุญชม ศรีสะอาด (2546) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดผลการเรียนรู้ในเนื้อหาและจุดประสงค์ในรายวิชา และสถาบันทางการศึกษาต่าง ๆ เป็นเครื่องมือหลักของการวัดผล

สมนึก ภัททิยธนี (2551) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ หมายถึงแบบทดสอบที่วัดสมรรถภาพสมองด้านต่าง ๆ ที่นักเรียนได้รับการเรียนรู้มี 6 ประเภท ดังนี้

1. ข้อสอบแบบความเรียงหรืออัตนัย (Subjective or Essay) เป็นข้อสอบที่มีเฉพาะคำถามแล้วให้นักเรียนเขียนตอบอย่างเสรีเขียนบรรยายตามความรู้และข้อคิดเห็นของแต่ละคน

2. ข้อสอบแบบกาถูก–ผิด (Ture–False Test) เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบที่มีตัวเลือก 2 ตัวเลือก แต่ละตัวเลือกดังกล่าวเป็นแบบคงที่และมีความสามารถตรงกันข้าม เช่น ถูก–ผิด ใช่–ไม่ใช่ ไม่จริงเหมือนกัน–ต่างกัน เป็นต้น

3. ข้อสอบแบบเติมคำ (Completion Test) ข้อสอบที่ประกอบด้วยประโยคหรือข้อความที่ยังไม่สมบูรณ์แล้วให้ผู้ตอบเติมคำหรือประโยค หรือข้อความ ลงในช่องว่างที่เว้นไว้นั้นเพื่อให้มีใจความสมบูรณ์และถูกต้อง

4. แบบทดสอบแบบตอบสั้น ๆ (Short Answer Test) ข้อสอบแบบนี้คล้ายกับข้อสอบแบบเติมคำ แต่แตกต่างกันตรงที่ข้อสอบแบบตอบสั้น ๆ เขียนเป็นประโยคคำถามที่สมบูรณ์แล้วให้ผู้ตอบเขียนตอบคำถามที่ต้องการจะสั้นและกะทัดรัดได้ใจความสมบูรณ์ไม่ใช่เป็นการบรรยายแบบข้อสอบความเรียงหรืออัตนัย

5. ข้อสอบแบบจับคู่ (Matching Test) เป็นข้อสอบเลือกตอบชนิดหนึ่ง โดยมีคำหรือข้อความแยกออกเป็น 2 ชุด แล้วให้ผู้ตอบเลือกจับคู่ว่าแต่ละข้อความในชุดหนึ่ง (ตัวยืน) จะคู่กับคำหรือข้อความใดในอีกชุดหนึ่ง (ตัวเลือก) ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ผู้ออกข้อสอบกำหนดไว้

6. ข้อสอบแบบเลือกตอบ (Multiple Choice Test) ลักษณะทั่วไปเป็นคำถามแบบเลือกตอบทั่วไปจะประกอบด้วย 2 ตอน คือ ตอนนำหรือคำถาม (Stem) กับตัวเลือก (Choice) ในตอนเลือกนี้จะประกอบด้วยตัวเลือกที่เป็นคำตอบถูกหรือตัวเลือกที่เป็นตัวลวง ปกติจะมีคำถามที่กำหนดให้นักเรียนพิจารณาแล้วหาตัวเลือกที่ถูกต้องมากที่สุดเพียงตัวเดียว ตัวลวงอื่น ๆ และคำถามแบบเลือกตอบที่ดีนิยมใช้ตัวเลือกที่ใกล้เคียงกัน ดูเผิน ๆ จะเห็นว่าทุกตัวเลือกถูกหมดแต่ความจริงมีน้ำหนักความถูกมากน้อยแตกต่างกัน

จากข้อความข้างต้นอาจสรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ แบบทดสอบที่สร้างขึ้นมา เพื่อวัดระดับความรู้และความเข้าในในการเรียนรู้ของรายบุคคล ในเนื้อหาที่สอนของรายวิชานั้น ๆ ส่วนใหญ่มักจะทดสอบหลังจากที่ได้ทำการเรียนการสอนในเรื่องนั้นเสร็จเรียบร้อยแล้ว

2.6 ความพึงพอใจ

2.6.1 ความหมายของความพึงพอใจ

กิติมา ปรีดีดิลก (2554, น. 21-22) ได้กล่าวถึง ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกพอใจในงานที่ทำเมื่องานนั้นให้ประโยชน์ตอบแทนทางด้านวัตถุและทางจิตใจซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการพื้นฐานของเขาได้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2555, น. 13) ได้กล่าวถึง ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกรวบรวมของบุคคลที่มีต่อการทำงานในทางบวกเป็นความสุขของบุคคลที่เกิดจากการปฏิบัติงาน และได้รับผลตอบแทน คือ ผลที่ความพึงพอใจที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้นมีความมุ่งมั่นที่จะทำงานมีขวัญกำลังใจ สิ่งเหล่านี้มีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงาน รวมทั้งส่งผลต่อความสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร

มนตรี เฉียบแหลม (2554, น. 7) ได้กล่าวถึง ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกมีความสุขเมื่อเราได้รับผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย (Goals) ความต้องการ (Want) หรือแรงจูงใจ (Motivation)

ประสาท อิศรปรีดา (2557, น. 30) ได้กล่าวถึง ความพึงพอใจ หมายถึง พลังที่เกิดจากพลังทางจิตที่มีผลไปสู่เป้าหมายที่ต้องการของมนุษย์และเป็นพฤติกรรมไปสู่จุดหมายที่ตั้งไว้

แน่งน้อย พงษ์สามารถ (2559, น. 29) ได้กล่าวถึง ความพึงพอใจว่า หมายถึง ท่าทีต่อสิ่งต่าง ๆ 3 อย่าง คือ ปัจจัยเกี่ยวกับงานโดยตรงลักษณะเฉพาะเจาะจงของแต่ละคน และความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มในสิ่งที่อยู่นอกหน้าที่การงาน

จากที่กล่าวมาข้างต้นอาจสรุปได้ว่า ความพึงพอใจคือ ความรู้สึกภายในของบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็น อารมณ์ ความรู้สึก หรือความคิด ที่ได้รับจากสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

2.6.2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ

ประสาท อิศรปรีดา (2556, น. 19) ได้กล่าวถึง หลักการเรียนรู้ตามทฤษฎีสัมพันธ์เชื่อมโยงของ ธอร์นไดค์ มีความสำคัญว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ด้วยการที่มนุษย์หรือสัตว์ได้ เลือกเอาปฏิกิริยาตอบสนองเชื่อมต่อ (Connect) เข้ากับสิ่งเร้าอย่างเหมาะสมหรือการเรียนรู้จะเกิดขึ้นด้วย การสร้างสิ่งเชื่อมโยงหรือพันธะ (Bond) ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองนั่นเอง กล่าวคือ เมื่อสถานการณ์หรือสิ่งที่เป็นปัญหาเกิดขึ้น ร่างกายจะเกิดความพยามที่จะแก้ไขปัญหานั้น โดยแสดงพฤติกรรมตอบสนองออกมา

หลาย ๆ รูปแบบ ซึ่งร่างกายจะเลือกพฤติกรรมตอบสนองที่พอใจที่สุด ไปเชื่อมโยงสิ่งเร้าหรือปัญหานั้น ทำให้เกิดการเรียนรู้ขึ้นมาว่าถ้ามีสิ่งเร้าหรือปัญหา เช่นนี้อีกจะแสดงพฤติกรรมตอบสนอง เช่น สิ่งสำคัญในการเรียนรู้ที่ ธอร์นไดค์ ได้ให้ความสำคัญอย่างมาก ได้แก่ การเสริมแรง คือ ความพึงพอใจที่ร่างกายได้รับเพราะจะทำให้การเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับ การตอบสนอง มีความแน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น ธอร์นไดค์ได้สรุปกฎการเรียนรู้ที่สำคัญ 3 กฎ คือ

1. กฎแห่งความพอใจ (Law of Effect) มีใจความว่า พันธะหรือตัวเชื่อมระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองจะเข้มแข็งหรืออ่อนกำลังลง ย่อมขึ้นอยู่กับผลต่อเนื่องหลังจากที่ได้ตอบสนองไปแล้ว กล่าวคือ ถ้าหากการตอบสนองที่กระทำไปนั้น ทำให้เกิดความพอใจ พันธะหรือตัวเชื่อมระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองก็จะแน่นแฟ้นเข้มแข็งขึ้นถ้าหากการตอบสนองที่กระทำไปนั้นทำให้เกิดความไม่พอใจความเข้มแข็งของพันธะหรือตัวเชื่อมระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง ก็จะอ่อนกำลังหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า ถ้าหากการตอบสนองที่กระทำต่อสิ่งเร้านั้นนำไปสู่การได้รับรางวัลพันธะหรือตัวเชื่อมก็จะเข้มแข็ง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าการเสริมแรงหรือรางวัลหรือความสำเร็จจะส่งเสริม การแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ หรือก่อให้เกิดการเรียนรู้ขึ้น

2. กฎการฝึกหัด (Law of Exercise) เมื่อบุคคลเกิดการเรียนรู้ควรได้รับการฝึกฝนหรือทำซ้ำ ๆ อยู่เสมอ ๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองให้แน่นแฟ้นมั่นคงยิ่งขึ้นแบ่งออกเป็นกฎย่อย ๆ 2 กฎ คือ

2.1 กฎการใช้ (Law of Use) มีใจความว่าพันธะหรือตัวเชื่อมระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองจะเข้มแข็งขึ้นเมื่อได้ทำบ่อย ๆ

2.2 กฎการไม่ใช้ (Law of Disuse) มีใจความว่า พันธะหรือตัวเชื่อมระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองจะอ่อนกำลังลง เมื่อไม่ได้กระทำอย่างต่อเนื่องมีการขาดตอนหรือไม่ได้ทำบ่อย ๆ หรือกล่าวสั้น ๆ ได้ว่าเราจะเรียนรู้หรือจำได้โดยการกระทำหรือได้ใช้ และจะไม่เกิดการเรียนรู้หรือจะเกิดการลืมขึ้นเมื่อไม่ได้กระทำหรือได้ใช้

2.3 กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) ธอร์นไดค์ให้ความสำคัญกับความพร้อมอย่างมาก ในการที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้เขาเห็นว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ ถ้าบุคคลนั้นมีความพร้อมทางร่างกายและจิตใจซึ่งหมายถึงความพึงพอใจที่จะเรียนรู้ในสิ่งนั้นซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กฎย่อยคือ

2.3.1 เมื่อบุคคลพร้อมที่จะทำแล้วได้ทำกิจกรรมหรือการเรียนรู้เขาย่อมเกิดความพึงพอใจ

2.3.2 เมื่อบุคคลมีความพร้อมและจะกระทำกิจกรรมหรือเรียนรู้ถ้าไม่ได้กระทำหรือเรียนรู้ตามความต้องการของบุคคลนั้นจะเกิดความไม่พอใจ ไม่สบายและหงุดหงิด

2.3.3 เมื่อบุคคลไม่พร้อมที่จะกระทำกิจกรรมหรือเรียนรู้ถ้าถูกบังคับให้กระทำหรือเรียนรู้จะทำให้เกิดความคับข้องใจ ไม่สบายใจเครียด และเกิดความไม่พอใจขึ้นได้

Maslow (1970, p. 79) ได้เสนอทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการ (Hierarchy of Needs Theory) โดยอธิบายว่ามนุษย์จะมีความต้องการจากระดับพื้นฐานไปสู่ระดับที่สูงขึ้น ดังนี้ (ประสาท อิศรปรีดา, 2556, น. 30)

1. ความต้องการทางกาย (Physiological Needs) ได้แก่ ความต้องการอาหารน้ำ อากาศ การพักผ่อนหลับนอนเพศการหลีกเลี่ยงความเจ็บ ฯลฯ

2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety Needs) ได้แก่ ความต้องการความอบอุ่นมั่นคง ต้องการการคุ้มครอง และหนีจากอันตราย ฯลฯ ความต้องการประเภทนี้มีมาตั้งแต่ยังเป็นเด็กจะสังเกตเห็นว่าเด็กพยามจะหลบหลีกจากสถานการณ์ที่เป็นอันตรายจะหลีกหนีจากสถานการณ์แปลกใหม่หรือคนแปลกหน้า

3. ความต้องการความรักและการยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม (Belong Ness and Love Needs) ได้แก่ ความต้องการเพื่อนหรือมิตร ต้องการผู้ร่วมงาน ต้องการคู่รักหรือครอบครัว

4. ความต้องการยกย่องสรรเสริญ (Esteem Needs) ได้แก่ ความต้องการให้ผู้อื่นเคารพนับถือตน ต้องการให้ผู้อื่นยอมรับว่าตนเองมีค่า หรือได้รับการยกย่องสรรเสริญ ต้องการเชื่อมั่นในความสามารถของตน ผู้ที่ล้มเหลวที่จะได้รับสนองตอบความต้องการนี้อาจทำให้เกิดสึกว่ามีปมด้อยหรือขาดความรู้สึกว่ามีผู้คอยช่วยเหลือค้ำจุน

5. ความต้องการรู้และเข้าใจ (Need to Know and Understand) เป็นความต้องการจะสัมฤทธิ์ผลทางปัญญา (Intellectual Achievement) หมายถึง ความปรารถนาที่จะรู้หรืออยากรู้และเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ด้วยความสนใจอย่างแท้จริง มาสโลว์มีความเห็นว่าความต้องการตั้งแต่ขั้นนี้เป็นต้นไปจะไม่เกิดขึ้นกับมนุษย์ทุกคน

6. ความต้องการสุนทรียะ (Aesthetic Needs) ได้แก่ ความต้องการความเป็นระเบียบ (Order) สัจจะธรรม (Truth) และความงาม

7. ความต้องการสร้างความประจักษ์ตนและการพัฒนาศักยภาพแห่งตน (Self-Actualization Needs) เป็นความต้องการที่จะเข้าใจตนเอง และรู้จักตนเองอย่างถ่องแท้ ต้องการที่จะคิดหรือกระทำให้สอดคล้องกับสภาพที่แท้จริงของตนอย่างสร้างสรรค์และต้องการพัฒนาสูงสุดตามศักยภาพของตน

จากข้อความข้างต้นอาจสรุปได้ว่า แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ อาจมีหลายส่วนที่เกี่ยวข้อง อาทิ กฎแห่งความพอใจ กฎการฝึกหัด กฎความพร้อม และรวมถึงความรู้ความเข้าใจของบุคคลนั้นด้วย

2.6.3 ปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ

Barnard (1968, p. 339) ได้กล่าวถึงบุคคลจะมีความพึงพอใจต่อการทำงานหรือทำกิจกรรมนั้นขึ้นอยู่กับการกระตุ้นของสิ่งจูงใจ 8 ประการ คือ

1. สิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุได้แก่เงินทองสิ่งของเครื่องมือเครื่องใช้

2. สิ่งจูงใจที่เป็นโอกาสของบุคคล ได้แก่ชื่อเสียงเกียรติยศอำนาจพิเศษตำแหน่ง

3. สิ่งจูงใจที่เป็นสภาพ ได้แก่วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับการทำงาน

4. สิ่งจูงใจที่เป็นอุดมคติ ได้แก่ ความพึงพอใจของบุคคลที่ได้แสดงฝีมือความรู้สึกที่ได้ทำงานอย่างเต็มที่

5. สิ่งจูงใจที่เป็นความดึงดูดใจทางสังคม ได้แก่ ความสัมพันธ์ฉันมิตรใน หมู่เพื่อนร่วมงาน การยกย่องนับถือซึ่งกันและกัน

6. สิ่งจูงใจที่เป็นสภาพการทำงาน ได้แก่ การปรับปรุงวิถีการทำงานให้สอดคล้องกับความรู้ความสามารถ และให้สอดคล้องกับทัศนคติของแต่ละบุคคล

7. สิ่งจูงใจที่เอื้อโอกาสให้มีส่วนร่วมในการทำงาน ได้แก่ การมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในงานทุกชนิดที่หน่วยงานจัดขึ้น

8. สิ่งจูงใจที่เป็นสภาพการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความพอใจของบุคคลที่ได้ร่วมกันการรู้จักกันอย่างกว้างขวาง ความสนิทสนมกลมเกลียวความร่วมมือในการทำงาน

จากข้อความข้างต้นอาจสรุปได้ว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ คือสิ่งจูงใจในด้านต่าง ๆ เช่น อุดมคติ สังคม สภาพแวดล้อม

2.6.4 การวัดความพึงพอใจ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2551, น. 138-140) ได้กล่าวถึงการแบ่งแบบวัดตามลักษณะข้อความที่ถามออกเป็น 2 ลักษณะคือ

1. แบบสำรวจปรนัยเป็นแบบวัดที่มีคำถามและคำตอบใช้เลือกตอบโดยที่ผู้ตอบตอบตามที่ตนเองมีความคิดเห็นและความรู้สึกเป็นข้อมูลที่มีการวิเคราะห์ด้วยเชิงปริมาณ

2. แบบสำรวจเชิงพรรณนาเป็นแบบสอบถามที่ผู้ตอบตอบด้วยคำพูดและข้อเขียนของตนเองเป็นแบบสัมภาษณ์หรือคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบตอบโดยอิสระข้อมูลที่ได้ในเชิงคุณภาพ

เผชิญ กิจระการ (2554, น. 7) ได้กล่าวถึง แนวคิดของ (Hayfield and Human) ที่ได้พัฒนาแนวคิดของนักวิจัยต่าง ๆ มาเป็นเครื่องมือวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน พบว่าองค์ประกอบที่ส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ประการ คือ

ตัวแปรที่ 1 องค์ประกอบเกี่ยวกับงานทำในปัจจุบัน แบ่งเป็น

1. ความตื่นเต้น/น่าเบื่อ
2. ความสนุกสนาน/ความไม่สนุกสนาน
3. สภาพโล่ง/สภาพสลัว
4. ความท้าทาย/ไม่ท้าทาย
5. ความพอใจ/ไม่พอใจ

ตัวแปรที่ 2 องค์ประกอบด้านค่าจ้าง ประกอบด้วย

1. ถือเป็นรางวัล/ไม่เป็นรางวัล
2. มาก/น้อย
3. ยุติธรรม/ไม่ยุติธรรม
4. เป็นทางบวก/เป็นทางลบ

ตัวแปรที่ 3 องค์ประกอบด้านการเลื่อนตำแหน่งประกอบด้วย

1. ยุติธรรม/ไม่ยุติธรรม
2. เชื่อถือได้/เชื่อถือไม่ได้
3. เป็นเชิงบวก/เป็นเชิงลบ
4. เป็นเหตุเป็นผล/ไม่เป็นเหตุเป็นผล

ตัวแปรที่ 4 องค์ประกอบทางด้านนิเทศ/ผู้บังคับบัญชาประกอบด้วย

1. อยู่ใกล้/อยู่ไกล

2. ยุติธรรมแบบจริงใจ/ยุติธรรมแบบไม่จริงใจ

3. เป็นมิตร/ค่อนข้างไม่เป็นมิตร

4. เหมาะสมทางคุณสมบัติ/ไม่เหมาะสมทางคุณสมบัติ

ตัวแปรที่ 5 องค์ประกอบทางด้านเพื่อนร่วมงาน ประกอบด้วย

1. เป็นระเบียบเรียบร้อย/ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย

2. จงรักภักดีต่อสถานที่ทำงาน/ไม่จงรักภักดีต่อสถานที่ทำงานและเพื่อนร่วมงาน

3. สนุกสนานร่าเริง/ไม่สนุกสนานร่าเริง

4. ดูน่าสนใจเอาจริงเอาจัง/ดูเหนื่อยหน่าย

อพันตรี พูลพุทธา (2558, น. 95-96) สรุปได้ ธรรมชาติของการวัดความพึงพอใจ ดังนี้

1. เป็นการวัดความรู้สึกของบุคคลจึงไม่มีผิดหรือถูก ดังนั้นเทคนิควิธีการที่นำมาใช้ต้องสอดคล้องกับคุณลักษณะที่ต้องการวัดอย่างแท้จริง

2. เป็นการวัดทางอ้อม ในทางการวัดผลถือว่าเป็น Typical Performance คือ ให้ผู้ถูกวัดแสดงความรู้สึกออกมาว่าชอบหรือไม่ชอบ หรือรู้สึกอย่างไร อยากทำสิ่งนั้นหรือไม่ โดยการใช้สถานการณ์จำลองเป็นเงื่อนไขในการวัดหรือเป็นสิ่งเร้าในการกระตุ้น และอาศัยการสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกมา เช่น การพูด หรือการเขียน ซึ่งคาดว่าเป็นผลสะท้อนให้เห็นถึงความรู้ของบุคคลแล้วจึงสรุปถึงจิตพิสัยหรือคุณลักษณะที่วัดนั้นว่าบุคคลเป็นอย่างไร

3. เป็นการวัดที่มีความคลาดเคลื่อนในการวัดเกิดขึ้นได้ง่าย เนื่องมาจากจิตพิสัยเป็นเรื่องของอารมณ์และความรู้สึกของบุคคล ที่มีลักษณะไม่คงที่ หรือไม่คงเส้นคงวาสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ เวลา วุฒิภาวะและประสบการณ์ของผู้ถูกวัด บางครั้งผู้ถูกวัดอาจมีการเสแสร้งและบิดเบือนคำตอบ ตอบไม่ตรงความคิดหรือความรู้สึกที่แท้จริง หากทราบว่าคำตอบของตนมีส่วนได้ส่วนเสียอย่างใดอย่างหนึ่ง

4. เป็นการวัดที่มักจะได้รับคำตอบของผู้ถูกวัดในลักษณะเป็นไปตามที่สังคมมุ่งหวัง ผู้ตอบทราบว่าสังคมต้องการหรือคาดหวัง หรือยกย่องสิ่งใด ก็มีแนวโน้มในการตอบไปในทิศทางที่พึงประสงค์ ทั้งที่จริงแล้วอาจไม่ได้มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติเช่นนั้นนอกจากนี้ยังได้สรุปหลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยไว้ว่า ประกอบด้วยหลักสำคัญ 4 ประการ ได้แก่

4.1 วัดให้ครอบคลุมพฤติกรรมหรือคุณลักษณะที่ต้องการวัด เนื่องจากบุคคลมีอารมณ์ ความรู้สึกเดียวกันแต่อาจแสดงออกไม่เหมือนกัน หรือบุคคลที่แสดงออกเหมือนกันอาจมาจากอารมณ์ ความรู้สึกที่ต่างกัน ดังนั้นในการวัดจึงต้องกำหนดขอบเขตของพฤติกรรมให้ชัดเจน และสร้างเครื่องมือวัดให้ครอบคลุมพฤติกรรมนั้น ๆ

4.2 วัดหลาย ๆ ครั้ง ด้วยเทคนิคการวัดหลายวิธี เนื่องจากความรู้สึกของบุคคลไม่คงที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ จึงไม่ควรวัดเพียงครั้งเดียวหรือสถานการณ์เดียวเนื่องจากบางสถานการณ์อาจเหมาะกับวิธีการวัดอย่างหนึ่ง อีกสถานการณ์เหมาะกับวิธีการวัดอีกอย่างหนึ่ง

4.3 วัดผลอย่างต่อเนื่อง ด้วยวิธีการที่หลากหลายและวิธีการหรือเทคนิคที่นำมาวัดนั้นจะต้องช่วยให้ผู้ถูกวัดมีความสบายใจ ไม่เครียดและมั่นใจในการให้ข้อมูลว่าไม่มีผลใด ๆ ต่อผู้ให้ข้อมูลซึ่งจะช่วยให้ทราบคุณลักษณะที่แท้จริงในด้านจิตใจ อันเป็นลักษณะถาวรของบุคคลนั้น ๆ ทั้งนี้ต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่ถูกวัดเป็นอย่างดี จึงจะได้ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริง

4.4 ใช้ผลการวัดให้ถูกต้อง เพราะการวัดด้านจิตพิสัยเป็นการวัดความรู้สึกที่ไม่มีผิดหรือถูกเหมือนด้านพุทธิพิสัย ผลการวัดจึงไม่ได้เน้นที่การตัดสินว่าผ่านหรือไม่ผ่าน แต่ข้อมูลที่ได้จากการวัดนำไปใช้เพื่อการปรับพฤติกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์ หรือเป็นข้อมูลสำหรับการช่วยเหลือผู้เรียน

จากข้อความข้างต้นอาจสรุปได้ว่า การวัดความพึงพอใจจะมีวิธีการวัดที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการวัดความพึงพอใจแบบปรนัย แบบเชิงพรรณนา เพื่อให้สอดคล้องกันและให้ได้ผลที่เป็นจริงมากที่สุด

2.6.5 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

Maynard and Shelly (1975, p. 9) ได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ และสรุปไว้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึก แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ ความรู้สึกในทางบวกและความรู้สึกในทางลบ ความรู้สึกในทางบวกเป็นความรู้สึกที่เมื่อเกิดขึ้นแล้วทำให้เกิดความสุข ความสุขนี้เป็นความสุขที่แตกต่างจากความรู้สึกทางบวกอื่น ๆ กล่าวคือเป็นความรู้สึกที่มีระบบย้อนกลับ ความสุขสามารถทำให้เกิดความสุขหรือความรู้สึกทางบวกอื่น ๆ ความรู้สึกทางลบ ความรู้สึกทางบวกและความรู้สึกที่มีความสัมพันธ์กันอย่างสลับซับซ้อนและระบบความสัมพันธ์ของความรู้สึกทั้งสามนี้ เรียกว่า ระบบความพึงพอใจ นอกจากนี้ได้มีผู้ศึกษาและแสดงทัศนะ เกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจไว้

วิชัย เหลืองธรรมชาติ (2556, น. 44) อธิบายว่า ความพึงพอใจมีส่วนเกี่ยวข้องกับความต้องการของมนุษย์ คือ ความพึงพอใจจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อความต้องการของมนุษย์ได้รับการตอบสนอง ซึ่งมนุษย์ไม่ว่าอยู่ที่ใดย่อมมีความต้องการขั้นพื้นฐานไม่ต่างกัน และ สามารถอธิบายว่า หมายถึง ท่าทีทั่ว ๆ ไปที่เป็นผลมาจากท่าทีที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ 3 ประการ ได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับกิจกรรม ปัจจัยที่เกี่ยวกับบุคคล และ ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม จากทัศนะเกี่ยวกับแนวคิดความพึงพอใจในข้างต้นจะเห็นได้ว่า ความพึงพอใจมีความเกี่ยวข้องกับความต้องการของมนุษย์ มีนักการศึกษากล่าวถึงทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ ดังนี้

1. ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ของ McClelland (1978, อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2552, น. 141-144) กล่าวว่า ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ของ McClelland, 1978, p. 245) แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) ความต้องการสัมฤทธิ์ผล (Needs for Achievement) เป็นพฤติกรรมที่จะกระทำการใด ๆ ให้เป็นผลสำเร็จดีเลิศตามมาตรฐาน เป็นแรงขับที่นำไปสู่ความเป็นเลิศ 2) ความต้องการสัมพันธภาพ (Needs for Affiliation) เป็นความต้องการที่จะสร้างมิตรภาพและความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น 3) ความต้องการอำนาจ (Hierarchy of needs) เป็นความต้องการที่มีอิทธิพลต่อผู้อื่น และต้องการควบคุมผู้อื่น

2. ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Maslow (1970, อ้างถึงใน จันทร์เพ็ญ ภูโสภา, 2558, น. 225-226) กล่าวว่า ความต้องการ (Needs) เป็นภาวะที่เกิดจากอินทรีย์สูญเสียสมดุลทางร่างกายหรืออารมณ์ การขาดอาจถึงขั้นขาดแคลนหรือมีบ้างแต่ไม่เพียงพอ เช่น ภาวะที่ร่างกายขาดน้ำอาหาร หรือ การที่เด็กคนหนึ่งรู้สึกว่าพ่อแม่รักตนน้อย จึงพยายามดิ้นรนหาสิ่งใดสิ่งหนึ่งมาเติมให้เต็มอันเป็นการตอบสนองความต้องการในการดำเนินชีวิตของคนเรามีการกระทำหลายอย่างที่เกิดจากความต้องการเป็นแรงผลักดัน ซึ่งทฤษฎีที่สำคัญเกี่ยวกับการศึกษาธรรมชาติความต้องการ คือ ทฤษฎีความต้องการลำดับขั้น ของ Maslow (1987) ที่แบ่งความต้องการของคนเราไว้เป็นลำดับขั้น ดังนี้

2.1 ความต้องการทางสรีระ (Physiological Needs) เป็นความต้องการพื้นฐานของร่างกายให้ชีวิตดำรงชีวิตอยู่ได้ เช่น อาหาร อากาศ ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค รวมไปถึงความต้องการทางเพศ

2.2 ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety Needs) เป็นความต้องการให้ร่างกายและอารมณ์มีความมั่นคงปลอดภัย เป็นอิสระจากความกลัว ปราศจากการถูกบังคับข่มขู่เข็ญ ห่างไกลจากอันตรายและความเจ็บปวดไม่เกิดการสูญเสียตำแหน่งการงาน รวมทั้งทรัพย์สินเงินทอง

2.3 ความต้องการความรักและการมีส่วนร่วม (Belonging and Needs) เป็นความปรารถนาดีที่จะให้ตนเองเป็นที่รักของคนอื่น ต้องการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น และเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มอยากให้คนในกลุ่มรับตนเข้าเป็นสมาชิก

2.4 ความต้องการที่จะรู้สึกตนเองมีค่า (Esteem Needs) เป็นความต้องการให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าเห็นความสำคัญของตน ยกย่องให้เกียรติตน ตลอดจนปรารถนาให้ผู้อื่นคิดถึงตนในแง่ดีซึ่งในการดำเนินชีวิตทุกคนต้องการประสบความสำเร็จต้องการเป็นคนที่มีความสามารถ เมื่อประสบความสำเร็จตามที่ต้องการก็จะเกิดความมั่นใจในตนเองรู้สึกว่าตัวเองมีค่า แต่หากไม่ประสบความสำเร็จตามที่ต้องการอาจมองโลกในแง่ร้าย เพราะเกิดความรู้สึกว่าตนมีปมด้อยไร้ความสามารถ

2.5 ความต้องการที่จะรู้จักตนเองตามสภาพที่แท้จริงและพัฒนาตามศักยภาพ (Self-Actualization Needs) เป็นความต้องการขั้นสูงสุดที่ต้องการจะรู้จักตนเองตามสภาพแท้จริง กล้าที่จะตัดสินใจเลือกทางเดินของชีวิต รู้จักค่านิยมของตนเอง มีความจริงใจต่อตนเองปรารถนาที่จะเป็นคนดีที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้ทั้งทางสติปัญญา ทักษะ และอารมณ์ความรู้สึก พร้อมที่จะยอมรับตนเองทั้งส่วนดีและไม่ดี มีสติที่จะยอมรับว่าตนใช้กลไกการป้องกันตนเองในการปรับตัว จึงพร้อมที่จะเผชิญกับความเป็นจริงของชีวิต มองสิ่งใหม่รอบตัวเป็นสิ่งที่ท้าทาย น่าตื่นเต้น และมีความหมายเพื่อให้ตนเองได้พัฒนาศักยภาพที่มีอยู่อันเป็นการพิสูจน์ความสามารถของตนเอง

จากข้อความข้างต้นอาจสรุปได้ว่า แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ มีส่วนเกี่ยวข้องหลายอย่างที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจ ทั้งด้านบุคคล สังคม แวดล้อม ที่จะกระตุ้นความรู้สึก อารมณ์

2.6.6 การสร้างความพึงพอใจ

Scott (1967, p. 124) ได้เสนอแนวคิดในเรื่องการจูงใจให้เกิดความพึงพอใจต่อการทำงานที่จะให้ผลเชิงปฏิบัติ มีลักษณะดังนี้

1. งานควรมีส่วนสัมพันธ์กับความปรารถนาส่วนตัวงานนั้นจะมีความหมายสำหรับผู้ทำ

2. งานนั้นต้องมีการวางแผนและวัดความสำเร็จได้ โดยใช้ระบบการทำงานและการควบคุมที่มีประสิทธิภาพ

3. เพื่อให้ได้ผลในการสร้างสิ่งจูงใจภายในเป้าหมายของงาน มีวิธีการดังนี้

3.1 คนทำงานมีส่วนในการตั้งเป้าหมาย

3.2 ผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบผลสำเร็จในการท างานโดยตรง

3.3 งานนั้นสามารถทำให้สำเร็จได้

ศุภศิริ โสมาเกตุ (2554, น. 155) ได้เสนอแนวคิดว่า ในการเรียนการสอน สิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนทำงานที่ได้รับมอบหมาย หรือปฏิบัติกิจกรรมให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ คือ ความพึงพอใจ เนื่องจากปัจจุบันบทบาทของครูผู้สอนเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกหรือให้คำแนะนำปรึกษา

ดังนั้นต้องคำนึงถึงความพึงพอใจในการเรียนของผู้เรียน และการทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน เกี่ยวกับเรื่องนี้มีแนวคิดพื้นฐานที่ต่างกัน 2 แนวคิด ได้แก่

1. ความพึงพอใจนำไปสู่การปฏิบัติจริง คือ การตอบสนองความต้องการของผู้ปฏิบัติงานจนเกิดความพึงพอใจ จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานที่สูงกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการตอบสนอง จากแนวคิดนี้ ผู้สอนที่ต้องการให้กิจกรรมการเรียนรู้บรรลุผลสำเร็จ จะต้องคำนึงถึงการจัดบรรยากาศและสถานการณ์ รวมทั้งสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ เพื่อตอบสนองความพึงพอใจของผู้เรียน ให้มีแรงจูงใจในการทำกิจกรรม

2. ผลของการปฏิบัติงานที่นำไปสู่ความพึงพอใจ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจและผลการปฏิบัติงานจะถูกเชื่อมโยงด้วยปัจจัยอื่น ๆ ผลการปฏิบัติงานที่ดีจะนำไปสู่ผลตอบแทนที่เหมาะสม ซึ่งในที่สุดจะนำไปสู่การตอบสนองความพึงพอใจ ผลการปฏิบัติงานที่นำไปสู่ความพึงพอใจ ผลการปฏิบัติงานย่อมได้รับการตอบสนองในรูปแบบของรางวัล หรือผลตอบแทน ซึ่งแบ่งออกเป็นผลตอบแทนภายใน (Inside Rewards) และผลตอบแทนภายนอก (Extrinsic Rewards) โดยผ่านการรับรู้เกี่ยวกับความยุติธรรมของผลตอบแทน ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ ปริมาณของผลตอบแทนที่ผู้ปฏิบัติได้รับนั่นคือ ความพึงพอใจ ความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานจะถูกกำหนดโดยความแตกต่างระหว่างผลตอบแทนที่เกิดขึ้น และการรับรู้เรื่องเกี่ยวกับความยุติธรรมของผลตอบแทนที่รับรู้แล้ว ส่งผลให้เกิดความพึงพอใจ

จากข้อความข้างต้นอาจสรุปได้ว่า การสร้างความพึงพอใจมักเกิดขึ้นกับการสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน การอาศัยช่วยเหลือซึ่งกันและกันและการพอใจในการเรียนรู้หรือทำสิ่งต่าง ๆ

2.7 การหาประสิทธิภาพการเรียนรู้

2.7.1 ประสิทธิภาพการเรียนรู้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556, น. 7) การทดสอบประสิทธิภาพของสื่อหรือชุดการสอน จึงหมายถึงการหาคุณภาพของสื่อหรือชุดการสอน โดยพิจารณาตามขั้นตอนของการพัฒนาสื่อหรือชุดการสอนแต่ละขั้นตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Developmental Testing” Developmental Testing คือ การทดสอบคุณภาพตามพัฒนาการของการผลิตสื่อหรือชุดการสอนตามลำดับขั้นเพื่อตรวจสอบคุณภาพของแต่ละองค์ประกอบของต้นแบบชิ้นงาน ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับการผลิตสื่อและชุดการสอน การทดสอบประสิทธิภาพ หมายถึง การนำสื่อหรือชุดการสอนไปทดสอบด้วยกระบวนการสองขั้นตอน คือ การทดสอบประสิทธิภาพใช้เบื้องต้น (Try Out) และทดสอบประสิทธิภาพสอนจริง (Trial Run) เพื่อหาคุณภาพของสื่อตามขั้นตอนที่กำหนดใน 3 ประเด็น คือ การทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น การช่วยให้ผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนและทำแบบประเมินสุดท้ายได้ดี และการทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจ นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข ก่อนที่จะผลิตออกมาเผยแพร่เป็นจำนวนมาก

1. การทดสอบประสิทธิภาพใช้เบื้องต้น เป็นการนำสื่อหรือชุดการสอนที่ผลิตขึ้นเป็นต้นแบบ (Prototype) แล้วไปทดลอบประสิทธิภาพใช้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแต่ละระบบ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของสื่อหรือชุดการสอนให้เท่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และปรับปรุงจนถึงเกณฑ์

2. การทดสอบประสิทธิภาพสอนจริง หมายถึง การนำสื่อหรือชุดการสอนที่ได้ทดสอบประสิทธิภาพใช้และปรับปรุงจนได้คุณภาพถึงเกณฑ์แล้วของแต่ละหน่วย ทุกหน่วยในแต่ละวิชาไปสอน

จริงในชั้นเรียนหรือในสถานการณ์การเรียนที่แท้จริงในช่วงเวลาหนึ่ง อาทิ 1 ภาคการศึกษาเป็นอย่างน้อย เพื่อตรวจสอบคุณภาพเป็นครั้งสุดท้ายก่อนนำไปเผยแพร่และผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก

เผชิญ กิจระการ (2544, น. 44-45) การหาประสิทธิภาพของสื่อที่สร้างขึ้น 2 วิธีดังนี้

1. วิธีการหาเชิงประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Check Approach) ในกระบวนการนี้เป็นการหาประสิทธิภาพโดยใช้หลักของความรู้และเหตุผลในการตัดสินคุณค่าของสื่อการเรียนการสอน โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้พิจารณาตัดสินคุณค่า ซึ่งเป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความสามารถในด้านการนำไปใช้ ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนจะนำมาหาค่าประสิทธิภาพต่อไป

2. วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach) วิธีการนี้จะนำสื่อไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายการหาประสิทธิภาพของสื่อ เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) บทเรียนสำเร็จรูป ชุดการสอน แผนการสอน แบบฝึกทักษะ เป็นต้น ส่วนมากใช้วิธีการหาประสิทธิภาพด้วยวิธีนี้ ประสิทธิภาพที่วัดส่วนใหญ่จะพิจารณาจากเปอร์เซ็นต์การทำแบบฝึกหัดหรือกระบวนการเรียน หรือแบบทดสอบย่อย โดยแสดงเป็นค่าตัวเลข 2 ตัว เช่น E_1/E_2=80/80 E_1/E_2=90/90 E_1/E_2=95/95 เป็นต้น

จากข้อความข้างต้นอาจสรุปได้ว่า การหาประสิทธิภาพการเรียนเป็นการหาค่า E_1 (ประสิทธิภาพของกระบวนการ) E_2 (ประสิทธิภาพของผลลัพธ์)

2.7.2 วิธีคำนวณหาประสิทธิภาพ

ในการหาประสิทธิภาพของชุดการสอนโดยใช้เกณฑ์ E_1/E_2 เป็นวิธีการที่สามารถชี้วัดประสิทธิภาพของชุดการเรียนการสอน ได้ทั้งภาพรวมในลักษณะกว้าง และวัดส่วนย่อยเป็นรายจุดประสงค์ทำให้ได้ผลการวัดที่ชัดเจน นำข้อมูลที่ได้มาเป็นเครื่องตัดสินใจได้โดยไม่ต้องใช้วิธีการอื่น ๆ มาประกอบให้เกิดการซ้ำซ้อนอีกเกณฑ์ที่ใช้คือ E_1/E_2 อาจเท่ากับ 70/70 หรือ 80/80 หรืออื่น ๆ อีกก็ได้ แต่ถ้ากำหนดเกณฑ์ไว้ต่ำเกินไปอาจทำให้ผู้ใช้บทเรียนไม่เชื่อถือคุณภาพของบทเรียน การหาค่า E_1/E_2 มีวิธีการคำนวณหาค่าร้อยละ โดยใช้สูตรต่อไปนี้

ค่าอัตราส่วนร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของคะแนนระหว่างเรียนกับค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน (สนอง อินละคร)

$$E_1 = \frac{\sum X_1}{\frac{N}{A} \times 100} \qquad (2\text{-}1)$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการเรียน

$\sum X_1$ แทน ผลรวมของคะแนนระหว่างเรียนของนักเรียน

N แทน จำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

A แทน คะแนนเต็มของคะแนนระหว่างเรียน

$$E_2 = \frac{\sum X_2}{\frac{N}{B} \times 100} \quad (2\text{-}2)$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์เมื่อหลังเรียน

$\sum X_2$ แทน ผลรวมของคะแนนหลังเรียน

N แทน จำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

B แทน คะแนนเต็มของคะแนนหลังเรียน

จากสูตรที่ใช้ในการหาค่าประสิทธิภาพข้างต้น อาทิ ค่าอัตราส่วนร้อยละระหว่างเรียน และหลังเรียนจะทำให้รู้ค่าประสิทธิภาพของการเรียนการสอนได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.8.1 งานวิจัยในประเทศ

พาภรณ์ เพียรพิสัย (2557, น. 52-68) ได้ศึกษาเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนแบบ CIRC มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนแบบ CIRC มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) ผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนแบบ CIRC 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนร่มเกล้าวัฒนานครสระแก้วรัชมังคลาภิเษก ตำบลหนองตะเคียนบอน อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 24 คนซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนแบบ CIRC จำนวน 15 ครั้ง เป็นเวลา 5 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กิจกรรมรูปแบบ CIRC จำนวน 6 แผน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย จำนวน 40 ข้อ ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค CIRC มีค่าเท่ากับ 83.51/84.73 ตามเกณฑ์ 80/80 2) นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนแบบ CIRC มีผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยดีขึ้นภายหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ (CIRC) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

สุวรรณา โคตรชมภู (2558, น. 98) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน

ที่เรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC และ 3) ศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 10 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนบ้านน้ำทอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความและแบบสอบถามพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิจัยเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบสมมติฐานใช้ t–test (Dependent Samples) ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.60/85.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 2) นักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ดรุนี อินทร์บัว (2549, น. 44-68) ได้ศึกษา เรื่อง ผลการเรียนแบบร่วมมือแบบ ซีไออาร์ซี ในการอ่านจับใจความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาไทยและความพึงพอใจต่อการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียน ก่อนและหลังการเรียนแบบร่วมมือแบบ ซีไอ อาร์ซีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนหนองหิ้งพิทยา อำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย จำนวน 38 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาไทยและแบบวัดเจตคติต่อการอ่านจับใจความภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือแบบ ซีไอ อาร์ซีมีคะแนนผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาไทยเฉลี่ยหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 79.87 ซึ่งไม่น้อยกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้โดยผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 2) นักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือแบบ ซีไออาร์ซีมีความพึงพอใจต่อการอ่านจับใจความภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ชนิดา ใยบุรี (2559, น. 84) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาอังกฤษ โดยวิธีจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค CIRC ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการอ่านจับใจความสำคัญภาษาอังกฤษโดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค CIRC ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์75/75 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่เรียนรู้ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังได้รับการสอน และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาอังกฤษโดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค CIRC กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/7 โรงเรียนรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 33 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 34 คน โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยมี 3 ชนิด ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญภาษาอังกฤษโดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค CIRC จำนวน 6 แผนแผนละ 3 ชั่วโมง รวมใช้เวลา

ทั้งหมด 18 ชั่วโมง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังการทดลอง และแบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการอ่านจับใจความสำคัญภาษาอังกฤษ โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค CIRC การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐาน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ t-test ผลการวิจัยพบว่าการจัดกิจกรรมการอ่านจับใจความสำคัญภาษาอังกฤษ โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค CIRC มีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.87/88.43 ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนหลังจากที่ได้การจัดการเรียนการสอนการอ่านจับใจความสำคัญภาษาอังกฤษ โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค CIRC หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนการอ่านจับใจความสำคัญภาษาอังกฤษ โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค CIRC โดยรวมอยู่ในมีความพึงพอใจในระดับมาก

มาลา พานอังกาบ (2560, น. 64-86) ได้ศึกษา เรื่อง การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ CIRC และการสอนตามคู่มือครูมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2) ศึกษาความพึงพอใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียน 3) เปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านเขายายกะตา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 64 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรม การเรียนรู้แบบผสมผสาน (CIRC) 2) แผนการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือการจัดการเรียนรู้ 3) แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย 4) แบบสอบถามวัดความพึงพอใจในการอ่านภาษาไทย 5) แบบทดสอบวัดการอ่านภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน (CIRC) มีประสิทธิภาพ 86.51/87.28 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 2) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน (CIRC) มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 3) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน (CIRC) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 4) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน (CIRC) มีทักษะการอ่านภาษาไทย สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นัยนา จันตาวงศ์ (2561, น. 96) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีซีไอ อาร์ซีมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีซีไอ อาร์ซีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการอ่าน และเปรียบเทียบกับเกณฑ์พัฒนาการซึ่งตั้งความต่างไว้ที่ 25% และศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้วิธีซีไออาร์ซีกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแม่กำวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 14 คน เครื่องมือที่ใช้ 1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีซีไอ อาร์ซี 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน 3) แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีซีไอ อาร์ซีมีประสิทธิภาพ 83.75/82.52 2) นักเรียนที่ได้รับการสอนการอ่าน ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ

ของความต่างระหว่างหลังเรียนและก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) พฤติกรรมการแสดงออกของนักเรียน พบว่าการแสดงออกของพฤติกรรมด้านการปฏิบัติตนที่ดีต่อเพื่อน และด้านการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอยู่ในระดับสูงมาก

2.8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Stevens and Slavin (2015, p. 449) ได้ศึกษาผลระยะยาวของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้โปรแกรม CIRC ในการสอนอ่านและภาษาศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทัศนคติต่อการอ่านและภาษาศาสตร์และความตระหนักรู้ในวิธีเมตาคอกนิชั่น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 ทำงานตามโปรแกรม CIRC โดยใช้ทีมที่มีความสามารถในการเรียนรู้ที่แตกต่างกันในกิจกรรมการอ่านและเขียนเกี่ยวกับเรื่องที่ได้อ่านครูให้ความรู้เกี่ยวกับยุทธวิธีการจับใจความและกระบวนการเขียน ในการสอนเขียนและภาษาศาสตร์และยังศึกษากับนักเรียนพิการที่เสียเปรียบทางวิชาการในห้องเรียนปกติและเข้าร่วมกิจกรรมในทีมแบบร่วมมือ โดยแบ่ง กลุ่มตัวอย่างออกเป็นนักเรียนจำนวน 635 คน โดยใช้โปรแกรม CIRC และเปรียบเทียบกับนักเรียน 664 คน ที่สอนแบบดั้งเดิม นักเรียนพิการที่เสียเปรียบทางวิชาการ จำนวน 72 คน ในโปรแกรม CIRC นำมาเปรียบเทียบกับนักเรียนพิการ 65 คน จากโรงเรียนที่สอนแบบดั้งเดิม ผลการศึกษาเมื่อผ่านระยะเวลา 1 ปีพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยโปรแกรม CIRC มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านศัพท์และการอ่านจับใจความสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบดั้งเดิม เมื่อผ่านระยะเวลา 2 ปีพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยโปรแกรม CIRC มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านศัพท์การอ่านจับใจความ และการแสดงออกทางภาษาดีกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนแบบดั้งเดิม นักเรียนที่เรียนด้วยโปรแกรม CIRC มีความตระหนักรู้ในวิธีเมตาคอกนิชั่น มากกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนแบบดั้งเดิม นักเรียนพิการที่เสียเปรียบทางวิชาการในห้องเรียน CIRC มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านศัพท์การอ่านจับใจความและการใช้ภาษาสูงกว่านักเรียนพิการในโรงเรียนแบบดั้งเดิม ไม่มีความแตกต่างกันในทัศนคติที่มีต่อการอ่านและการเขียนอย่างมีนัยสำคัญระหว่างนักเรียนที่เรียนด้วยโปรแกรม CIRC กับนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนแบบดั้งเดิม

Schindler (2012, p. 425) ได้ศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 16 คน โดยใช้โปรแกรม CIRC เป็นเวลา 20 สัปดาห์กลุ่มควบคุมเป็นนักเรียนจำนวน 17 คน สอนอ่านโดยการสอนทั้งชั้นแบบดั้งเดิมร่วมกับนักเรียนกลุ่มย่อยที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ ทั้งสองกลุ่มได้รับการทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน SRA (Science Research Associate) ผลการศึกษาไม่พบความแตกต่างระหว่างคะแนนของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

Jewell (1994, p. 145) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาผลกระทบของการดำเนินการติดตามดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนด้านการอ่านและด้านภาษาโดยรูปแบบการสอนแบบ Cooperative Integrated Reading and Composition (CIRC) กับครู 51 คน ในโรงเรียนประถมศึกษา 4 แห่ง และนักเรียน 1,058 คน ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองครู 25 คน และครู 26 คน ให้เข้ากลุ่มควบคุม โดยทั้ง 2 กลุ่ม ได้รับการอบรมโปรแกรม ส่งเสริมรูปแบบการสอน CIRC ในช่วงฤดูร้อน ครูในกลุ่มทดลอง 13 คน ได้ถูกแบ่งโดยการ ติดตามดูแลช่วยเหลือชั้นเรียนประมาณ 10 ชั่วโมง เช่น เฝ้าติดตามผลสะท้อนกลับ ส่วนกลุ่มควบคุม 28 คน ทำหน้าที่สอนอย่างต่อเนื่องตามรูปแบบของตนเอง เครื่องมือที่ใช้คือแบบสังเกตชั้นเรียน และแบบประเมินตนเองของ

ครูที่ให้การส่งเสริมรูปแบบการสอนแบบ CIRC และประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยใช้แบบทดสอบ Gates-Macqinitie Reading Tests และแบบทดสอบย่อย Basic Academic Skills Samples พบว่า 1) การใช้วิธีการดำเนินการติดตามดูแลช่วยเหลือหลังชั้นเรียน ไม่มีอิทธิพลต่อการนำรูปแบบการสอนแบบ CIRC ไปใช้ในชั้นเรียนของครู 2) การใช้วิธีการดำเนินการติดตามดูแลช่วยเหลือชั้นเรียนไม่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของ นักเรียนในกิจกรรมการสอนแบบ CIRC ในรูปแบบที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญจากครูที่เข้าร่วมในการอบรมช่วงเริ่มต้นเท่านั้น 3) การใช้วิธีการดำเนินการติดตามดูแลช่วยเหลือชั้นเรียนไม่มีผลให้ ระดับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพิ่มสูงขึ้นมากกว่าที่ครูเข้าร่วมในการอบรมช่วงเริ่มต้นเท่านั้น 4) ระดับผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านของนักเรียนจากแบบทดสอบหลังการทดสอบได้รับการทำนายตามผลคะแนนที่มาจากแบบทดสอบก่อนการทดลอง 5) การอบรมในโปรแกรมส่งเสริมรูปแบบการสอนแบบ CIRC (ทั้งในแบบที่มีและไม่มีการดำเนินการติดตามการดูแลช่วยเหลือซึ่งไม่มีผลกระทบต่อระดับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้ใช้กิจกรรมการสอนแบบ CIRC)

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทำให้ผู้วิจัยสนใจพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทยและผลสัมฤทธิ์ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อสร้างกระบวนการทำงานเป็นกลุ่มร่วมกันศึกษาค้นคว้าความรู้ และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2.9 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยโดยนำแนวคิดของ อัจฉรา สุขกระโทก (2553, น. 24), ขจรศักดิ์ สุนลี (2555, น. 33-34), พูลศรี กิจเฉลา (2554, น. 76-77) และ Johnson and Johnson (1998, pp. 101-102) โดยผู้วิจัยขอสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค (CIRC) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 สังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวน 2 ห้อง จำนวนนักเรียน 41 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 สังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวน 1 ห้อง จำนวนนักเรียน 20 คน โดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

3.2 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pre-test Design โดยมีลักษณะการทดลอง ดังปรากฏตารางที่ 3.1 ไพศาล วรคำ (2561, น. 142)

ตารางที่ 3.1 แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pre-test Design

กลุ่ม	ทดสอบก่อนเรียน	สิ่งทดสอบ	ทดสอบหลังเรียน
E	O_1	X	O_2

E แทน กลุ่มทดลอง
O_1 แทน ทดสอบก่อนการทดลอง (Pre-test)
X แทน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค CIRC
O_2 แทน ทดสอบหลังการทดลอง (Post-test)

3.3 เครื่องมือการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือการวิจัย ดังนี้

3.3.1 แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความในภาษาไทย โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ (CIRC) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 12 แผน ดังนี้

3.3.1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 อ่านคล่องท่องเรื่อง คบพาลพาลพาไปหาผิด

3.3.1.2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง คบพาลพาลพาไปหาผิด

3.3.1.3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การอ่านจับใจความ เรื่อง คบพาลพาลพาไปหาผิด

3.3.1.4 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การสรุปใจความสำคัญของเรื่อง

3.3.1.5 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 สรุปใจความโคลงโลกนิติ

3.3.1.6 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 การลองฝึกอ่านจับใจความและสรุปเรื่อง

3.3.1.7 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 การอ่านและสรุปตัวละคร เรื่อง ชีวิตมีค่า

3.3.1.8 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 การเขียนแผนภาพโครง เรื่อง ชีวิตมีค่า

3.3.1.9 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 อ่านจับใจความ เรื่อง ชีวิตมีค่า

3.3.1.10 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 การสรุปใจความของเรื่องที่อ่าน

3.3.1.11 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 การอ่านและสรุปใจความ เรื่อง กีสาโคตมีเถรี

3.3.1.12 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 การลองฝึกอ่านและสรุปใจความสำคัญ

3.3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวิจัยการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความในภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค (CIRC) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์แบบอัตนัย จำนวน 30 ข้อ โดยมีเกณฑ์การประเมินความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ดังตารางที่ 3.2 ต่อไปนี้

ตารางที่ 3.2 เกณฑ์การวัดแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

รายการพฤติกรรม	ระดับคุณภาพ		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)
1. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน	ตอบคำถามถูกต้องทุกข้อ	ตอบคำถามผิดไม่เกิน 10 ข้อ จากทั้งหมด 20 ข้อ	ตอบคำถามผอดมากกว่า 10 ข้อ จากทั้งหมด 20 ข้อ
2. บอกความสำคัญของเรื่องที่อ่าน	บอกเนื้อหาสาระถูกต้องได้ใจความต่อเนื่อง	บอกเนื้อหาสาระได้ถูกต้อง แต่ยังวกวน	บอกเนื้อหาสาระได้บ้าง
3. บอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน	บอกข้อคิดได้ตรงประเด็นครบสมบูรณ์	บอกข้อคิดได้ตรงประเด็นแต่ไม่ต่อเนื่อง	บอกข้อคิดได้บ้างแต่วกวนไม่ได้ใจความ
4. แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน	เสนอความคิดเห็นด้วยเหตุผลและเป็นประโยชน์	เสนอความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล	เสนอความคิดเห็นแต่ไม่แสดงเหตุผล

3.3.3 แบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 10 ข้อ

3.3.4 แบบสอบถามความพึงพอใจแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นแบบมาตรา ส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย จำนวน 10 ข้อ

3.4 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ในปีการศึกษา 2566 โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

3.4.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้ภาษาไทย เกี่ยวกับหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง เวลาเรียน แนวดำเนินการการวัดผลและประเมินผล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 4-12) เพื่อให้สอดคล้องกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

3.4.2 ศึกษาทฤษฎี เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC โดยผู้ศึกษาได้เลือกขั้นที่ 3 ขั้นจัดกิจกรรมกลุ่ม เพราะการทำงานเป็นกลุ่ม นับเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญของการทำงานร่วมกันจะต้องมีการวางแผนที่ดี เพื่อสร้างการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นของนักเรียนแต่ละคน ส่งเสริมให้กระบวนการทำงานมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

3.4.3 กำหนดแผนการสอนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยยึดองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้เป็นหลักเพื่อให้ได้สาระครบถ้วนสมบูรณ์ เช่น สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล จำนวน 12 แผน ใช้เวลาแผนละ 1 ชั่วโมง

3.4.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาไทย ที่สร้างเสร็จแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง ให้ข้อเสนอแนะแล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอ

3.4.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความที่แก้ไขแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมด้านเนื้อหา ด้านวัดผลและประเมินผลการศึกษา สอดคล้องซึ่งผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ประกอบด้วย

3.4.5.1 รองศาสตราจารย์อาจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ วุฒิการศึกษา อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิจัยและการประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล

3.4.5.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรกานต์ จังหาร อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตรวจสอบด้านหลักสูตรและการสอน

3.4.5.3 อาจารย์ ดร.ปวริศ สารมะโน อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษาตรวจสอบด้านนวัตกรรมและสื่อ

3.4.5.4 นางต้องจิต เจนการ ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา ตรวจสอบด้านเนื้อหาวิชาเอก

3.4.5.5 นางบังอร ลิตุ ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา ตรวจสอบด้านภาษา

3.4.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินมาคำนวณค่าเฉลี่ยแล้วนำไปเทียบลักษณะประเมินเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) ซึ่งมี 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2556, น. 102-103) ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ระดับคะแนนเฉลี่ย
เหมาะสมมากที่สุด	4.51-5.00
เหมาะสมมาก	3.51-4.50
เหมาะสมปานกลาง	2.51-3.50
เหมาะสมน้อย	1.51-2.50
เหมาะสมน้อยที่สุด	1.00-1.50

ตารางที่ 3.3 การวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) และแปลผลตามเกณฑ์ แผนที่ 1-2

ข้อที่	รายการประเมิน	แผนที่ 1			แผนที่ 2		
		$\bar{X}$	$S.D.$	แปลผล	$\bar{X}$	$S.D.$	แปลผล
1	มาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด สาระสำคัญ มีความเชื่อมโยงกัน	4.20	0.83	มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด
2	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	4.40	0.54	มาก	4.00	0.70	มาก
3	จุดประสงค์การเรียนรู้สามารถวัดและประเมินผลได้	4.60	0.54	มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด
4	ความครบถ้วนของทักษะ/กระบวนการกับตัวชี้วัด	4.20	0.44	มากที่สุด	4.00	0.70	มาก
5	ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC	4.60	0.54	มากที่สุด	4.80	0.44	มากที่สุด
6	สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.20	0.44	มาก	4.80	0.44	มากที่สุด
7	วิธีการประเมิน เครื่องมือ และเกณฑ์การประเมินมีความสอดคล้องกัน	4.60	0.54	มากที่สุด	4.80	0.44	มากที่สุด
8	เครื่องมือวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม	4.40	0.54	มาก	4.60	0.54	มากที่สุด
9	เกณฑ์การประเมินมีความเหมาะสม	4.60	0.54	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
10	แผนการจัดการเรียนรู้นี้สามารถนำไปจัดการเรียนรู้กับผู้เรียนได้จริง	4.00	0.70	มาก	4.80	0.44	มากที่สุด
รวม		4.30	0.56	มาก	4.60	0.67	มากที่สุด

ตารางที่ 3.4 การวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) และแปลผลตามเกณฑ์ แผนที่ 3-4

ข้อที่	รายการประเมิน	แผนที่ 3			แผนที่ 4		
		$\bar{X}$	$S.D.$	แปลผล	$\bar{X}$	$S.D.$	แปลผล
1	มาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด สาระสำคัญ มีความเชื่อมโยงกัน	4.20	0.83	มาก	4.80	0.44	มากที่สุด
2	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3	จุดประสงค์การเรียนรู้สามารถวัดและประเมินผลได้	4.00	0.70	มาก	4.60	0.54	มากที่สุด
4	ความครบถ้วนของทักษะ/กระบวนการกับตัวชี้วัด	4.60	0.89	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
5	ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC	4.20	0.83	มาก	4.80	0.44	มากที่สุด
6	สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.20	0.83	มาก	4.80	0.44	มากที่สุด
7	วิธีการประเมิน เครื่องมือ และเกณฑ์การประเมินมีความสอดคล้องกัน	4.60	0.54	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
8	เครื่องมือวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม	4.40	0.89	มาก	4.60	0.54	มากที่สุด
9	เกณฑ์การประเมินมีความเหมาะสม	4.00	0.70	มาก	4.60	0.54	มากที่สุด
10	แผนการจัดการเรียนรู้นี้สามารถนำไปจัดการเรียนรู้กับผู้เรียนได้จริง	4.60	0.54	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม		4.30	0.72	มาก	4.80	0.38	มากที่สุด

ตารางที่ 3.5 การวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) และแปลผลตามเกณฑ์ แผนที่ 5-6

ข้อที่	รายการประเมิน	แผนที่ 5			แผนที่ 6		
		$\bar{X}$	$S.D.$	แปลผล	$\bar{X}$	$S.D.$	แปลผล
1	มาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด สาระสำคัญ มีความเชื่อมโยงกัน	4.60	0.54	มากที่สุด	4.80	0.44	มากที่สุด
2	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	4.80	0.44	มากที่สุด	3.80	0.83	มากที่สุด
3	จุดประสงค์การเรียนรู้สามารถวัดและประเมินผลได้	4.60	0.54	มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด
4	ความครบถ้วนของทักษะ/กระบวนการกับตัวชี้วัด	4.20	0.83	มากที่สุด	4.40	0.89	มาก
5	ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC	4.60	0.89	มากที่สุด	4.40	0.89	มาก
6	สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.80	0.44	มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด
7	วิธีการประเมิน เครื่องมือ และเกณฑ์การประเมินมีความสอดคล้องกัน	4.20	0.44	มาก	4.60	0.54	มากที่สุด
8	เครื่องมือวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม	4.60	0.54	มากที่สุด	4.20	0.83	มาก
9	เกณฑ์การประเมินมีความเหมาะสม	4.80	0.44	มากที่สุด	4.20	0.83	มาก
10	แผนการจัดการเรียนรู้นี้สามารถนำไปจัดการเรียนรู้กับผู้เรียนได้จริง	4.60	0.54	มากที่สุด	4.80	0.44	มากที่สุด
	รวม	4.50	0.57	มากที่สุด	4.40	0.70	มาก

ตารางที่ 3.6 การวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) และแปลผลตามเกณฑ์ แผนที่ 7-8

ข้อที่	รายการประเมิน	แผนที่ 7			แผนที่ 8		
		$\bar{X}$	$S.D.$	แปลผล	$\bar{X}$	$S.D.$	แปลผล
1	มาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด สาระสำคัญ มีความเชื่อมโยงกัน	4.60	0.54	มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด
2	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	4.40	0.89	มาก	4.20	0.44	มาก
3	จุดประสงค์การเรียนรู้สามารถวัดและประเมินผลได้	4.60	0.89	มากที่สุด	4.80	0.44	มากที่สุด
4	ความครบถ้วนของทักษะ/กระบวนการกับตัวชี้วัด	4.20	1.09	มาก	4.60	0.54	มากที่สุด
5	ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC	4.40	0.89	มาก	4.60	0.54	มากที่สุด
6	สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.60	0.89	มากที่สุด	4.80	0.44	มากที่สุด
7	วิธีการประเมิน เครื่องมือ และเกณฑ์การประเมินมีความสอดคล้องกัน	4.40	0.89	มาก	4.60	0.54	มากที่สุด
8	เครื่องมือวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม	4.20	1.09	มาก	4.60	0.54	มากที่สุด
9	เกณฑ์การประเมินมีความเหมาะสม	4.40	0.54	มาก	4.40	0.54	มาก
10	แผนการจัดการเรียนรู้นี้สามารถนำไปจัดการเรียนรู้กับผู้เรียนได้จริง	4.60	0.89	มากที่สุด	4.80	0.44	มากที่สุด
รวม		4.30	0.83	มาก	4.60	0.49	มากที่สุด

ตารางที่ 3.7 การวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) และแปลผลตามเกณฑ์ แผนที่ 9-10

ข้อที่	รายการประเมิน	แผนที่ 9			แผนที่ 10		
		$\bar{X}$	$S.D.$	แปลผล	$\bar{X}$	$S.D.$	แปลผล
1	มาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด สาระสำคัญ มีความเชื่อมโยงกัน	4.80	0.44	มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด
2	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	4.80	0.44	มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด
3	จุดประสงค์การเรียนรู้สามารถวัดและประเมินผลได้	5.00	0.00	มากที่สุด	4.80	0.44	มากที่สุด
4	ความครบถ้วนของทักษะ/กระบวนการกับตัวชี้วัด	4.60	0.54	มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด
5	ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC	4.80	0.44	มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด
6	สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.60	0.54	มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด
7	วิธีการประเมิน เครื่องมือ และเกณฑ์การประเมินมีความสอดคล้องกัน	4.80	0.44	มากที่สุด	4.40	0.54	มาก
8	เครื่องมือวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม	4.80	0.44	มากที่สุด	4.80	0.44	มากที่สุด
9	เกณฑ์การประเมินมีความเหมาะสม	4.60	0.54	มากที่สุด	4.40	0.54	มาก
10	แผนการจัดการเรียนรู้นี้สามารถนำไปจัดการเรียนรู้กับผู้เรียนได้จริง	4.80	0.44	มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด
รวม		4.70	0.43	มากที่สุด	4.60	049	มากที่สุด

ตารางที่ 3.8 การวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) และแปลผลตามเกณฑ์ แผนที่ 11-12

ข้อที่	รายการประเมิน	แผนที่ 11			แผนที่ 12		
		$\bar{X}$	$S.D.$	แปลผล	$\bar{X}$	$S.D.$	แปลผล
1	มาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด สาระสำคัญ มีความเชื่อมโยงกัน	4.80	0.44	มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด
2	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	4.80	0.44	มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด
3	จุดประสงค์การเรียนรู้สามารถวัดและประเมินผลได้	4.60	0.54	มากที่สุด	4.20	0.83	มาก
4	ความครบถ้วนของทักษะ/กระบวนการกับตัวชี้วัด	4.80	0.44	มากที่สุด	4.80	0.44	มากที่สุด
5	ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC	4.40	0.54	มาก	4.80	0.44	มากที่สุด
6	สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.80	0.44	มากที่สุด	4.80	0.44	มากที่สุด
7	วิธีการประเมิน เครื่องมือ และเกณฑ์การประเมินมีความสอดคล้องกัน	4.60	0.54	มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด
8	เครื่องมือวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม	4.80	0.44	มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด
9	เกณฑ์การประเมินมีความเหมาะสม	4.60	0.54	มากที่สุด	4.80	0.44	มากที่สุด
10	แผนการจัดการเรียนรู้นี้สามารถนำไปจัดการเรียนรู้กับผู้เรียนได้จริง	4.80	0.44	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม		4.70	0.46	มากที่สุด	4.60	0.51	มากที่สุด

3.4.7 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การอ่านจับใจความภาษาไทย จำนวน 45 เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา และนำไปใช้ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ จำนวน 30 ข้อ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.9 การวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ของแบบทดสอบวัดทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 45 ข้อ

ข้อที่	ค่า IOC	แปลผล	ข้อที่	ค่า IOC	แปลผล
1	0.60	ใช้ได้	22	1.00	ใช้ได้
2	1.00	ใช้ได้	23	1.00	ใช้ได้
3	1.00	ใช้ได้	24	0.60	ใช้ได้
4	1.00	ใช้ได้	25	0.80	ใช้ได้
5	1.00	ใช้ได้	26	1.00	ใช้ได้
6	0.80	ใช้ได้	27	1.00	ใช้ได้
7	1.00	ใช้ได้	28	1.00	ใช้ได้
8	1.00	ใช้ได้	29	0.60	ใช้ได้
9	1.00	ใช้ได้	30	0.80	ใช้ได้
10	1.00	ใช้ได้	31	1.00	ใช้ได้
11	1.00	ใช้ได้	32	1.00	ใช้ได้
12	1.00	ใช้ได้	33	1.00	ใช้ได้
13	1.00	ใช้ได้	34	0.60	ใช้ได้
14	0.80	ใช้ได้	35	1.00	ใช้ได้
15	0.80	ใช้ได้	36	0.80	ใช้ได้
16	0.80	ใช้ได้	37	1.00	ใช้ได้
17	0.80	ใช้ได้	38	0.60	ใช้ได้
18	1.00	ใช้ได้	39	0.80	ใช้ได้
19	1.00	ใช้ได้	40	1.00	ใช้ได้
20	0.80	ใช้ได้	41	1.00	ใช้ได้
21	0.80	ใช้ได้	42	1.00	ใช้ได้

3.4.8 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การอ่านจับใจความภาษาไทย ให้ผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย อำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นได้ค่าดังที่ปรากฏ ตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.10 การวิเคราะห์ ค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (B) และค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่	ค่าความยาก (p)	ค่าอำนาจจำแนก (B)	ข้อที่	ค่าความยาก (p)	ค่าอำนาจจำแนก (B)
1	0.60	0.20	16	0.50	0.20
2	0.60	0.20	17	0.55	0.30
3	0.50	0.20	18	0.55	0.50
4	0.60	0.60	19	0.55	0.50
5	0.50	0.20	20	0.50	0.40
6	0.60	0.20	21	0.50	0.20
7	0.55	0.50	22	0.55	0.30
8	0.60	0.60	23	0.60	0.40
9	0.50	0.20	24	0.60	0.40
10	0.60	0.20	25	0.55	0.30
11	0.55	0.70	26	0.50	0.40
12	0.55	0.50	27	0.60	0.40
13	0.55	0.30	28	0.50	0.60
14	0.55	0.50	29	0.50	0.20
15	0.55	0.50	30	0.50	0.20

3.4.9 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบวัดความความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย จำนวน 15 ข้อ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา และวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น ดังที่ปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.11 การวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ของแบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย กับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 15 ข้อ

ข้อที่	ค่า IOC	แปลผล	ข้อที่	ค่า IOC	แปลผล
1	0.80	ใช้ได้	9	0.80	ใช้ได้
2	1.00	ใช้ได้	10	0.80	ใช้ได้
3	0.60	ใช้ได้	11	1.00	ใช้ได้
4	0.80	ใช้ได้	12	0.80	ใช้ได้
5	1.00	ใช้ได้	13	0.80	ใช้ได้
6	0.80	ใช้ได้	14	0.80	ใช้ได้
7	0.60	ใช้ได้	15	0.80	ใช้ได้
8	0.80	ใช้ได้			

ตารางที่ 3.12 การวิเคราะห์ ค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น ของแบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย

ข้อที่	ค่าความยาก (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อที่	ค่าความยาก (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	0.55	0.30	6	0.55	0.30
2	0.60	0.40	7	0.55	0.30
3	0.50	0.60	8	0.50	0.20
4	0.55	0.50	9	0.55	0.30
5	0.55	0.50	10	0.50	0.20

3.4.10 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ ที่มีต่อผู้เรียนจำนวน 10 ข้อ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่าดังที่ปรากฏในตาราง ต่อไปนี้

ตารางที่ 3.13 การวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามความพึงพอใจ

ข้อที่	ค่า IOC	แปลผล
1	0.80	ใช้ได้
2	0.80	ใช้ได้
3	1.00	ใช้ได้
4	0.80	ใช้ได้

(ต่อ)

ตารางที่ 3.13 (ต่อ)

ข้อที่	ค่า IOC	แปลผล
5	1.00	ใช้ได้
6	1.00	ใช้ได้
7	0.80	ใช้ได้
8	0.80	ใช้ได้
9	1.00	ใช้ได้
10	0.80	ใช้ได้

3.4.11 นำแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย และแบบสอบถามความพึงพอใจ มาปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญ เสนอแนะแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง และจัดพิมพ์เพื่อนำไปใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่ผ่านการวิเคราะห์หาคุณภาพแล้ว ไปทดลองใช้จริงกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย มีขั้นตอน ดังนี้

3.5.1 การทดลองกระทำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 12 แผน 1 แผนต่อ 1 ชั่วโมง รวมเวลา 12 ชั่วโมง

3.5.2 จัดปฐมนิเทศเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจถึงวิธีการเรียนรู้ บทบาทของผู้เรียนเป้าหมายของการเรียนจุดประสงค์ของการเรียน และวิธีประเมินผลการเรียนรู้

3.5.3 ทำการทดสอบก่อนเรียนโดยการใช้แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความเพื่อเก็บข้อมูลเบื้องต้นก่อนเรียนกับหลังเรียน

3.5.4 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามเทคนิค CIRC

3.5.5 ทำการทดสอบหลังการทดลองโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความซึ่งเป็นฉบับเดียวกับแบบทดสอบก่อนการทดลอง

3.5.6 นักเรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจหลังจากเรียนด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปจากคอมพิวเตอร์มีขั้นตอน ดังนี้

3.6.1 วิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ตามเกณฑ์ 75/75

3.6.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

3.6.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบการอ่านจับใจความภาษาไทย ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ โดยใช้สถิติทดสอบสมมุติฐาน t-test (One Samples)

3.6.4 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRCร่วมกับแบบฝึกทักษะ

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.7.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

3.7.1.1 คำนวณค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สูตร (ไพศาล วรคำ, 2561, น. 321)

$$P = \frac{f}{N} \times 100 \qquad (3\text{-}1)$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ
f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ
N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

3.7.1.2 คำนวณค่าเฉลี่ย (Meen) โดยใช้สูตรดังต่อไปนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 123)

$$\overline{X} = \frac{\sum X}{N} \qquad (3\text{-}2)$$

เมื่อ $\overline{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มเป้าหมาย
$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนที่ได้ของกลุ่มเป้าหมาย
N แทน จำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

3.7.1.3. คำนวณค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Satandard Deviation: S) ใช้สูตร (ไพศาล วรคำ, 2561, น. 325)

$$S=\sqrt{\frac{\sum_{i=1}^{n}(X_1-\overline{X})}{n-1}} \quad (3\text{-}3)$$

เมื่อ S แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนกลุ่มตัวอย่าง
$\overline{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
X_i แทน คะแนนของคนที่ i
N แทน จำนวนสมาชิกของกลุ่มตัวอย่าง

3.7.2 สถิติที่ใช้ในการหาค่าคุณภาพเครื่องมือ

3.7.2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะที่วัด (Item-Objective Congruence Index) โดยใช้วิธีของโรวิเนลลี (Rovinelli) และแฮมเบิลตัน (R.K.Hambleton) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ไพศาล วรคำ, 2561, น. 257)

$$IOC=\frac{\sum R}{N} \quad (3\text{-}4)$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ หรือ ระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหา
$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

3.7.2.2 การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการใช้วิธีของเบรนแนน (Brennan) คำนวณโดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 105)

$$B=\frac{U}{N_1}-\frac{L}{N_2} \quad (3\text{-}5)$$

เมื่อ B แทน ค่าอำนาจจำแนก
U แทน จำนวนผู้สอบผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูกต้อง
L แทน จำนวนผู้สอบไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
N_1 แทน จำนวนผู้สอบผ่านเกณฑ์
N_2 แทน จำนวนผู้สอบไม่ผ่านเกณฑ์

3.7.2 3 การหาค่าความยาก (p) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 97) ดังต่อไปนี้

$$P = \frac{R}{N} \tag{3-6}$$

เมื่อ P แทน ความยากของแบบทดสอบ
R แทน จำนวนคนตอบถูกทั้งหมด
N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

3.7.2.4 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งฉบับ โดยการใช้สูตรของโลเวทท์ (Lovett) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 112) ดังต่อไปนี้

$$r_{cc} = 1 - \frac{k\sum X_i - k\sum X_i^2}{(k-1)\sum (X_i - c^2)} \tag{3-7}$$

เมื่อ r_{cc} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
k แทน จำนวนข้อสอบทั้งหมด
X_i แทน คะแนนสอบของแต่ละคน
$\sum X_i$ แทน ผลรวมของคะแนนทุกคน
c แทน คะแนนจุดตัดการผ่านเกณฑ์

3.7.3 สถิติที่ใช้วิเคราะห์หาคุณภาพและประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

3.7.3.1 การหารประสิทธิภาพของแผนจัดการเรียนรู้ตามเกณฑ์ 75/75 โดยใช้สูตรคำนวณหาค่า E_1/E_2 ดังต่อไปนี้ (เผชิญ กิจระการ, 2556, น. 49-50)

$$E_1 = \frac{\frac{\sum x}{N} \times 100}{A} \tag{3-8}$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
$\sum x$ แทน คะแนนรวมของแบบฝึกทักษะและแบบทดสอบหลังเรียนทุกเรื่องรวมกัน
A แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

$$E_2 = \frac{\frac{\sum x}{N} \times 100}{B} \quad (3\text{-}9)$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum x$ แทน คะแนนรวมของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

B แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

3.7.4 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.7.4.1 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สถิติแบบ T-test (One Samples) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2553, น. 133)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N\sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}} \quad (3\text{-}10)$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติการแจกแจงแบบที (t-distribution)

D แทน ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

N แทน จำนวนนักเรียน

$\sum D$ แทน ผลรวมทั้งหมดของผลต่างของคะแนนก่อนและหลังการทดลอง

$\sum D^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของผลต่างของคะแนนระหว่างก่อนและหลังการทดสอบ

บทที่ 4
ผลการวิจัย

การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทยและผลสัมฤทธิ์โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้เสนอข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
$S.D.$ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
df แทน จำนวนค่าอิสระ ที่การวิเคราะห์ทางสถิตินำไปใช้ในการประมาณค่าตัวแปร
t แทน ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตเพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
sig แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ

4.2 ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75 /75

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย มีดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75 /75

ผู้วิจัยได้นำการพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 12 แผน รวม 12 ชั่วโมง เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน แต่ละแผนประกอบไปด้วย สาระสำคัญ, มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด, จุดประสงค์การเรียนรู้, สาระการเรียนรู้, สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน, คุณลักษณะอันพึงประสงค์, กิจกรรมการจัดการเรียนรู้, สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้, การวัดและประเมินผล ผลการประเมินความเหมาะสมและประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จากการประเมินชิ้นงานและการประเมินพฤติกรรมการเรียน เพื่อวิเคราะห์หาประสิทธิภาพ (E_1/E_2) โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ 75/75 ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	N	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	ประสิทธิภาพ (E_1/E_2)
ประสิทธิภาพของกระบวนการ	20	300	226.55	75.52	75.52
ประสิทธิภาพของผลลัพธ์	20	30	22.90	76.33	76.33
ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ 75.57/76.33					

จากตารางที่ 4.1 พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างเรียน (E_1) เท่ากับ 226.55 คิดเป็นร้อยละ 75.52 และคะแนนเฉลี่ยจากการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน (E_2) เท่ากับ 22.90 คิดเป็นร้อยละ 76.33 ดังนั้น ผลจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ (E_1/ E_2) เท่ากับ 75.52/76.33 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 75/75

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

ก่อนการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยได้ตรวจสอบการแจกแจงของข้อมูล พบว่าข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ (ผลต่างคะแนนหลังเรียนและก่อนเรียน (D) S.W.=.972, Sig.=805) จึงทำการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติทดสอบที (t-test dependent) ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	N	$\bar{X}$	$S.D.$	df	t	sig
ก่อนเรียน	20	12.80	1.51	19	20.115*	.000
หลังเรียน	20	22.90	1.62			

หมายเหตุ. *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.2 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

ก่อนการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ผู้วิจัยได้ตรวจสอบการแจกแจงของข้อมูล พบว่าข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ (ผลต่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนอยู่ที่ (D) S.W.=.933, Sig.=.173) จึงทำการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติทดสอบที (t-test Dependent) ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

การทดสอบ	N	$\bar{X}$	$S.D.$	df	t	sig
ก่อนเรียน	20	3.70	1.13	19	12.988*	.000
หลังเรียน	20	7.75	0.97			

หมายเหตุ. *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.4 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ดังภาคผนวก)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	$S.D.$	แปลผล
1	นักเรียนพอใจการจัดเตรียมการสอนของครู	4.80	0.45	มากที่สุด
2	นักเรียนพอใจ สื่อ อุปกรณ์ ที่ครูจัดเตรียมมีความเหมาะสม	4.80	0.45	มากที่สุด
3	นักเรียนชอบเนื้อหามีความทันสมัยสามารถนำไปใช้ได้จริง	4.40	0.89	มาก
4	นักเรียนพอใจที่ครูเปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน	4.60	0.55	มากที่สุด
5	นักเรียนชอบที่ครูส่งเสริมให้มีความคิดสร้างสรรค์และร่วมกันอภิปราย	4.60	0.89	มากที่สุด
6	นักเรียนชอบที่ครูให้ความสนใจแก่นักเรียนอย่างทั่วถึง	4.40	0.55	มาก
7	นักเรียนพอใจที่ครูส่งเสริมให้ค้นคว้าหาความรู้จากอินเตอร์เน็ตหรือแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ	4.60	0.89	มากที่สุด
8	นักเรียนพอใจการประเมินผลอย่างยุติธรรม	4.40	0.55	มาก
9	นักเรียนพอใจกับระยะเวลาในการเรียนการสอน	4.60	0.89	มากที่สุด
10	นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข	4.80	0.45	มากที่สุด
	รวม	4.60	0.61	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.60, $S.D.$=0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าระดับความพึงพอใจสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด คือข้อ 1, 2 และ10 ($\bar{X}$ =4.80), ข้อ 4, 5, 7 และ 9 ($\bar{X}$ =4.60), และข้อ 3, 6 และ 8 ($\bar{X}$ =4.40) ตามลำดับ

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้สรุป อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. สรุป
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้สรุปผลวิจัยได้ดังนี้

5.1.1 การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการพัฒนามีค่าเฉลี่ยระหว่าง มีค่าเฉลี่ย ระหว่าง 4.60-4.82 4 และมีประสิทธิภาพเท่ากับ 75.52/76.33 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 75/75

5.1.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย หลังเรียนสูงเกณฑ์ร้อยละ 75อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.4 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ เท่ากับ 4.60 ในระดับมากที่สุด

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลดังนี้

5.2.1 การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 75.52/76.33 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 75/75 แสดงผลให้เห็นว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีความสามารถในการทำคะแนนของกระบวนการเรียนรู้แต่ละหน่วยระหว่างเรียน มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75.52 และ

นักเรียนมีความสามารถในการทำคะแนนด้านการวัดผลสัมฤทธิ์จากการทดสอบ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 76.33 ซึ่งทำให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ที่ 75/75 เป็นตัวบ่งชี้ได้ว่ากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 12 แผน 12 ชั่วโมง นั้นสามารถใช้พัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง ทั้งนี้เนื่องจาก แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ได้ผ่านการสร้างอย่างเป็นระบบ ด้วยวิธีการที่ถูกต้องครบถ้วน โดยได้รับการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญก่อนที่จะนำไปใช้จริง และกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ยังส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่มซึ่งสมาชิกในกลุ่มต่างก็มีความสามารถที่แตกต่างกัน อีกทั้งยังมีการกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันให้ผู้เรียนสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าอย่างกระตือรือร้น ส่งผลให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพทางการเรียนที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชนิดา ใยบุรี (2559, น. 84) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาอังกฤษ โดยวิธีจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค CIRC ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการอ่านจับใจความสำคัญภาษาอังกฤษ โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค CIRC ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์75/75 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่เรียนรู้ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังได้รับการสอน และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาอังกฤษ โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค CIRC กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/7 โรงเรียนรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 34 คน โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยมี 3 ชนิด ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญภาษาอังกฤษ โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค CIRC จำนวน 6 แผนแผนละ 3 ชั่วโมง รวมใช้เวลาทั้งหมด 18 ชั่วโมง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังการทดลอง และแบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการอ่านจับใจความสำคัญภาษาอังกฤษ โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค CIRC การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐาน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ t-test ผลการวิจัยพบว่าการจัดกิจกรรมการอ่านจับใจความสำคัญภาษาอังกฤษ โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิคCIRC มีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.87/88.43 ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนหลังจากที่ได้การจัดการเรียนการสอนการอ่านจับใจความสำคัญภาษาอังกฤษ โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค CIRC หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนการอ่านจับใจความสำคัญภาษาอังกฤษโดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค CIRC โดยรวมอยู่ในมีความพึงพอใจในระดับมาก

5.2.2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละก่อนเรียนที่ 12.80 และมีค่าเฉลี่ยร้อยละหลังเรียนที่ 22.90 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้ทำการศึกษา และทำความเข้าใจในทฤษฎีของกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

เทคนิค CIRC เป็นอย่างดี ตลอดจนนำไปสู่การวางแผนและสร้างเสร็จออกมาเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่สมบูรณ์แล้ว เมื่อนักเรียนได้เรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ในเรื่องของการอ่านจับใจความภาษาไทยจากบทเรียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา ไม่ว่าจะเป็นการอ่านเพื่อจับใจความ การอ่านแล้วสรุปใจความจากเรื่องที่อ่าน การเขียนแผนภาพโครงเรื่องเพื่อสรุปใจความสำคัญ รวมถึงการใช้กระบวนการในการอ่านเพื่อจับใจความต่าง ๆ ซึ่งส่งผลทำให้นักเรียนสามารถอ่านจับใจความสำคัญได้ด้วยตนเอง จากกระบวนการที่นักเรียนแต่ละคนได้มีการรวมกลุ่มกัน ซึ่งภายในกลุ่ม ของนักเรียนประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน คือ เก่ง ปานกลาง อ่อน เพื่อจะส่งเสริมให้การเรียนรู้ภายในกลุ่มมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องของการเรียนรู้ ตลอดจนมีการแบ่งบทบาทหน้าที่กันภายในกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พาภรณ์ เพียรพิสัย (2557, น. 52-68) ได้ศึกษา เรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจใน การอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนแบบ CIRC มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนแบบ CIRC มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) ผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนแบบ CIRC 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนร่มเกล้าวัฒนานครสระแก้วรัชมังคลาภิเษก ตำบลหนองตะเคียนบอน อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 24 คนซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนแบบ CIRC จำนวน 15 ครั้ง เป็นเวลา 5 สัปดาห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กิจกรรมรูปแบบ CIRC จำนวน-6 แผน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย จำนวน 40 ข้อ ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่าน จับใจความโดยใช้เทคนิค CIRC มีค่าเท่ากับ มีค่าเท่ากับ 83.51/84.73 ตามเกณฑ์ 80/80 2) นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนแบบ CIRC มีผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยดีขึ้นภายหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ (CIRC) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

5.2.3 การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทยก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ยร้อยละที่ 3.70 และความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทยหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยร้อยละที่ 7.75 ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC เป็นนวัตกรรมที่มีส่วนช่วยให้การอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นั้นมีประสิทธิภาพและสามารถใช้ได้เห็นผลจริง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มาลา พานอังกาบ (2560, น. 64-86) ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ CIRCและ การสอนตามคู่มือครูมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2) ศึกษาความพึงพอใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียน 3) เปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านเขายายกะตา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 64 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน(CIRC) 2) แผนการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือการจัดการเรียนรู้ 3) แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย 4) แบบสอบถามวัดความพึงพอใจในการอ่านภาษาไทย 5) แบบทดสอบวัดการอ่านภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน (CIRC) มีประสิทธิภาพ 86.51/87.28 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 2) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน (CIRC) มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 3) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน (CIRC) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 4) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน (CIRC) มีทักษะการอ่านภาษาไทย สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2.4 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ เท่ากับ 4.60 ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากกิจกรรมการการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีส่วนช่วยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติร่วมกันภายในกลุ่มที่ส่งเสริมกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการวางแผน การคิด และวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกัน ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถตัดสินใจและมีบทบาทหน้าที่ภายในกลุ่มร่วมกัน รวมถึงเป็นการฝึกกระบวนการทำงานกลุ่มร่วมกันอย่างมีเหตุผลจนเกิดการรับฟังซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิชัย เหลืองธรรมชาติ (2556, น. 44) อธิบายว่า ความพึงพอใจมีส่วนเกี่ยวข้องกับความต้องการของมนุษย์ คือ ความพึงพอใจจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อความต้องการของมนุษย์ได้รับการตอบสนอง ซึ่งมนุษย์ไม่ว่าอยู่ที่ใดย่อมมีความต้องการขั้นพื้นฐานไม่ต่างกัน และแน่นอน พงษ์สามารถ อธิบายว่า หมายถึง ท่าทีทั่ว ๆ ไปที่เป็นผลมาจากท่าทีที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ 3 ประการ ได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับกิจกรรม ปัจจัยที่เกี่ยวกับบุคคล และ ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม จากทัศนะเกี่ยวกับแนวคิดความพึงพอใจในข้างต้นจะเห็นได้ว่าความพึงพอใจมีความเกี่ยวข้องกับความต้องการของมนุษย์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวรรณา โคตรชมภู (2558, น. 98) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาความสามารถการอ่าน จับใจความโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ การอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC และ 3) ศึกษาความ พึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC กลุ่มเป้าหมาย ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 10 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนบ้านน้ำทอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความและแบบสอบถามพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิจัยเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบสมมติฐานใช้ t–test (Dependent Samples) ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการ

จัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.60/85.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 2) นักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 ครูผู้สอนที่จะนำกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ไปใช้สอนร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้ที่เตรียมไว้ ควรคำนึงถึงเรื่องของระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน เพราะเนื่องจากกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มีการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่ม ต้องใช้ระยะเวลาที่เหมาะสมมากที่สุดและถ้าหากจัดสรรเวลาได้จะเป็นประโยชน์อย่างมากแก่ผู้เรียน

5.3.1.2 เนื้อหาที่จะนำมาสอนร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ควรมีความหลากหลายและน่าสนใจ เพราะผู้เรียนจะให้ความร่วมมือหรือสนใจขึ้นอยู่กับเนื้อหาและกลวิธีในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนด้วยอย่างยิ่ง

5.3.1.3 สำหรับครูผู้สอน ควรเตรียมความพร้อมด้านเนื้อหาและความรู้ในเรื่องที่จะสอนให้พร้อม เพราะการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ที่มีกระบวนการกลุ่มและเด็กที่มีความสามารถแตกต่างกัน จะมีการเรียนรู้ที่ไม่เท่ากันกับเพื่อนในกลุ่ม ดังนั้นควรมีวิธีการแก้ปัญหาที่ดีให้กับผู้เรียน

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ในรายวิชาอื่น หรือเนื้อหาอื่น และระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อจะได้ดูการพัฒนาต่อไป

5.3.2.2 ควรพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านจับใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปปรับ ใช้กับการจัดการเรียนรู้รูปแบบอื่น เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและหลากหลายของข้อมูล

5.3.2.3 ควรนำรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ไปพัฒนาทักษะด้านอื่น ๆ เช่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิด แก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). *การจัดกาเรียนรู้ของครูนักปฏิรูป*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมชุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กิ่งกาญจน์ สิรสุคนธ์. (2557). *รูบริคส์การให้คะแนน*. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.

กิติมา ปรีดีดิลก. (2554). *การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: อักษราการพิมพ์.

กฤษณา ชาญวิชานนท์. (2550). *การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยและความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการเรียนรู้แบบร่วมมือกับการเรียนรู้รายบุคคล*. (ปริญญามหาบัณฑิต). นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

กฤษณา พงษ์วาปี. (2550). *การศึกษาความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทยและทักษะการทำงานร่วมกันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยรูปแบบการสอน CIRC*. (ปริญญามหาบัณฑิต). นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

ขจรศักดิ์ สุนลี. (2555). *การพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและความสนใจ ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการสอนแบบ CIRC ประกอบกับการใช้สื่อในชีวิตประจำวัน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีครินทรวิโรฒประสานมิตร.

ขวัญเกล้า ศรีโสภา. (2560). *การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาครู* (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาหยัน อิ่มสำราญ. (2557). *การใช้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: บริษัท พี. เพรส จำกัด.

ชนิดา ใยบัว (2559). *การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาอังกฤษ โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค CIRC ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การประเมินผลสื่อประสม. *เอกสารการสอนชุดวิชา 21300 สื่อการสอนระดับมัธยมศึกษา เล่ม 2 หน่วยที่ 8-15*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ณัฐวุฒิ กิจรุ่งเรือง. (2545). *ผู้เรียนเป็นสำคัญและการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ของครูมืออาชีพตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: เยลโล่การพิมพ์.

ดรุนี อินทร์บัว. (2549). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือแบบ ซี ไอ อาร์ ซี เรื่องการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ดวงใจ ไทยอุบุญ. (2557). *ทักษะการเขียนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทัศนีย์ ศุภเมธี. (2555). *การสอนวิชาภาษาไทยระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

ทิศนา แขมมณี. (2561). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 22). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธิดา โมสิกรัตน์ และนภาลัย สุวรรณธาดา. (2554). *ภาษาไทย 1* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดโรงพิมพ์ชวนพิมพ์.

นันทนัช ทองคำดี. (2565). *การพัฒนาชุดแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยการเรียนแบบ MIA (Murdoch) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดกลางวงศ์มณี จังหวัดพิจิตร*. (การค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษ). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

นัยนา จันตาวงศ์. (2551). *การพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธี ซี ไอ อาร์ ซี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

นิคม ชมพูหลง. (2545). *วิธีการและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา*. มหาสารคาม: อภิชาตการพิมพ์.

แน่งน้อย พงษ์สามารถ. (2559). *จิตวิทยาอุสาหกรรม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรม.

บันลือ พฤกษะวัน. (2552). *มิติใหม่ในการสอนอ่าน* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน์.

บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2553). *พื้นฐานการวิจัยการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กาฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์.

บุญใจ ชะเอม. (2551). *การพัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชั่นในการเรียนแบบร่วมมือเพื่อพัฒนาความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. (ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

บูรชัย ศิริมหาสาคร. (2555). *แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.

ปพัชญา คำเกิ่ง. (2564). *การพัฒนาความสามารถการอ่านภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ประกอบนิทาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ประสาท อิศรปรีดา. (2556). *สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา*. กาฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2555). *จิตวิทยาทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

เผชิญ กิจระการ. (2554). การวิเคราะห์ประสิทธิภาพสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (E_1/E_2). *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 7, 44-51.

พนิตนันท์ บุญพามี. (2555). *เทคนิคการอ่านเบื้องต้นสำหรับบรรณารักษ์*. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

พิมพันธ์ เดชะคุปต์. (2554). *การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ฟแมเนจเม้นท์.

พรธณา เจือจารย์. (2560). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะเรื่องการใช้เครื่องมือโปรแกรม Microsoft Word 2016 วิชาคอมพิวเตอร์ในงานธุรกิจสำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ.

พูลศรี กิจเฉลา. (2554). *การศึกษาความเข้าใจการอ่าน ความสามารถในการเขียนภาษาไทย. และความสนใจการเรียนภาษาไทยของนกเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยการใช้ CIRC กับการสอนตามคู่มือครู*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีครินทรวิโรฒประสานมิตร.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีครินทรวิโรฒประสานมิตร.

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคนอื่น ๆ. (2557). *ภาษาไทย 1* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ไพศาล วรคำ. (2561). *การวิจัยการศึกษา*. มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.

พาภรณ์ เพียรพิสัย. (2557). *ผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ CIRC*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

มนตรี เฉียบแหลม. (2554). *รายงานวิจัยเรื่องความพึงพอใจในภาวะหน้าที่และงานของเกษตรอำเภอในจังหวัดภาคเหนือ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

มาลา พกานอังกาบ. (2560). *การปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ CIRC และการสอนตามคู่มือครู*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

รุจิร์ ภู่สาระ. (2545). *การพัฒนาหลักสูตร : ตามแนวปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บุ๊ค พอยท์.

โรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา. (2556). *รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (SAR) โรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา*. มหาสารคาม: กลุ่มบริหารงานวิชาการโรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองมหาสารคาม.

ละออง จันทร์เจริญ. (2540). *เอกสารการสอนพฤติกรรมวิชาคณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษา*. นครราชสีมา: ภาควิชาหลักสูตรและการสอนคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.

วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2543). *แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด.

วันเพ็ญ จันเจริญ. (2552). *การเรียนการสอนปัจจุบัน*. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

วราพร ขาวบริสุทธิ์. (2542). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์โดยใช้การสอนตนเองกับการเรียนการสอนแบบรายบุคคลและแบบกลุ่มสำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิชัย เหลืองธรรมชาติ. (2556). *ความพึงพอใจและการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมใหม่ของประชากรในหมู่บ้านอพยพโครงการเขื่อนรัชชประภา (เขี่ยวหลาน) จังหวัดสุราษฎร์ธานี.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2557). *สัมมนาหลักสูตรและการสอนภาษาไทย*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

แววมยุรา เหมือนนิล. (2556). *การอ่านจับใจความ : หนังสือเสริมประสบการณ์วิชาภาษาไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.

แววววาว โรงสะอาด. (2554). *ทักษะการอ่านและวิธีการโคลชตามทักษะของภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

ศักรินทร์ สุวรรณโรจน์ และคณะ. (2552). *เส้นทางก้าวหน้าของข้าราชการครู : คู่มือการจัดทำผลงานทางวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ประดิพัทธ์การพิมพ์.

ศุภศิริ โลมาเกตุ. (2554). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้และความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการเรียนด้วยโครงงานกับการเรียนรู้ตามคู่มือครู*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สนอง อินละคร. (2544). *เทคนิควิธีการและนวัตกรรมที่ใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง*. (ม.ป.พ.).

สนิท ตั้งทวี. (2558). *การใช้ภาษาเชิงปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

สนิท สัตโยภาส. (2557). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น*. กรุงเทพฯ: บริษัท 21 เซ็นจูรี่ จำกัด.

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2557). *หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

สุปราณี พัดทอง. (2555). *การใช้ภาษาไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุภาพร มีอาษา. (2560). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิคCIRC เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. (การค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

สุวรรณา โคตรชมพู. (2558). *การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2557). *เรียนรู้สู่ครูมืออาชีพ*. กรุงเทพฯ: ที.พี.พรินท์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2555). *กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2561). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

ไสว ฟักขาว. (2555). *การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.

อพันตรี พูลพุทธา. (2558). *การพัฒนาสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูกรณีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.* มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

อรนุช ลิมตศิริ. (2542). *กระบวนการเรียนรู้และกระบวนการคิดของเด็กปฐมวัย.* เอกสารประกอบการอบรมครูโรงเรียนเอกชน. กรุงเทพฯ: สำนักงาน. หน้า 24-34.

อัจฉรา พงษ์เย็น. (2556). *การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธี ซี ไอ อาร์ ซี.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). เชียงใหม่:มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อัจฉรา สุขกระโทก. (2553). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยประยุกต์ใช้วิธีร่วมมือแบบผสมผสาน โดยประยุกต์ใช้วิธีร่วมมือแบบผสมผสาน (CIRC).* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อานงค์ ใจรังกา. (2550). *การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว.* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). อุตรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). *หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง)* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โอ เดียนสโตร์.

Barnard. (1968). *The Function of the Executive. Cambridge.* Mass: Harvard University Press

Jewell, E. (1994). *The effects of classroom-besed follow-up assistance on mainstream Reading and language arts instruction.* Dubuque: Wm. C. Brown.

Johnson D.W. and Johnson R.T. (1987). ResearchShows the Benefitsof Adult Cooperation. *Educational Leadership.* New Jersey: Prentice-Hall.

Kagan.S. (1994). *Cooperative Learning.* San Juan Capistrano: Resources for Teacher, Inc.

Maslow, A. H. (1970). *Motivation and Personality.* New York: Harper and Row.

Schundler, E.T. (2012). *The Effect of Cooperative Learning on Comprehension: an Analysis of the Effect of a Modified CIRC Instructional Approach and Cooperative Learning Partnerships on Reading Comprehension.* Requirement for the M.A. Deegree: Kean Collegr.

Scott B. Parry. (1998). *Evaluation the impact of Training Alexandria.* VA: American Society for training and Development.

Shelly, Maynard W. (1975). *Responding to Social Change.* Pensylvania: Dowden Hutchison.

Stevens, R.J. and R.E. Slavin. (2015). Effects of Cooperative Learning Approach in Reading and Writing on Academically Handicapped and Nonhandicapped Students. *Elementary School Journal,* 95(3), 241-262.

Wilson, P. (1993). *Research Ideas for the Classroom: High School Mathematics.* Retrieved from http://www.project2061.org/publications/rsl/online/%0ARESEARCH/BOOKS/BK03.HTM/%0A

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1
โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง คบพาล พาลพาไปหาผิด แผนที่ 1/12
แผนการเรียนรู้เรื่อง อ่านคล่องท่องเรื่อง ภาคเรียนที่ 2/2566
สอนวันที่..เดือน.....พ.ศ..... จำนวน 1 ชั่วโมง
ผู้สอน นายจรัญ ข่อยแก้ว

1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.5/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง
ป.5/2 อธิบายความหมายของคำ ประโยคและข้อความที่เป็นการบรรยาย

2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. รักความเป็นไทย
4. มีจิตสาธารณะ

3. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความ คือ การค้นหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน เป็นข้อความที่มีสาระครอบคลุมเนื้อเรื่องทั้งหมด การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญเป็นพื้นฐานจำเป็นในการศึกษาหาความรู้ จึงควรฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ สามารถจับใจความสำคัญงานเขียนได้ทุกประเภท

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

4.1 นักเรียนสามารถอธิบายหลักการอ่านจับใจความได้ (K)
4.2 นักเรียนสามารถอ่านจับใจความวรรณคดีเรื่อง คบพาล พาลพาไปหาผิดได้ (P)
4.3 มีมารยาทในการอ่าน (A)

5. สาระการเรียนรู้

5.1 หลักการอ่านจับใจความสำคัญ
5.2 จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน
5.3 มีมารยาทในการอ่าน

6. กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

กิจกรรมที่ 1 ขั้นการเตรียมความพร้อม (5 นาที)

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. ครูให้นักเรียนเล่นกิจกรรม สติมาปัญญาเกิด เพื่อสร้างสมาธิและความสนใจเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่บทเรียน

2. ครูอภิปรายการทำกิจกรรมและข้อชี้แจงในการปฏิบัติเพื่อทำความเข้าใจก่อนการเรียน ครูแบ่งกลุ่มให้นักเรียน แต่ละกลุ่มจะมีนักเรียนเก่ง ปานกลางและอ่อนอยู่ร่วมกัน โดยแจ้งวัตถุประสงค์ก่อนเรียน เมื่อเรียนจบนักเรียนสามารถอ่านคำและจับใจความสำคัญในเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมที่ 2 ขั้นการนำเสนอเนื้อหา (20 นาที)

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน บทที่ 6 เรื่องคบพาล พาลพาไปหาผิด เพื่อสำรวจระดับความรู้ของนักเรียนก่อนเข้าสู่บทเรียน

2. ครูให้นักเรียนนำหนังสือเรียนวรรณคดีลำนำ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ขึ้นมาแล้วอ่านสำรวจเนื้อเรื่องบทที่ 6 เรื่องคบพาล พาลพาไปหาผิด อย่างรวดเร็ว

3. ครูให้นักเรียนดูวีดีทัศน์เกี่ยวกับ หลักการอ่านจับใจความ

4. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม แข่งขันกันยกมือตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องคบพาล พาลพาไปหาผิด เพื่อรับคะแนนกลุ่ม

กิจกรรมที่ 3 ขั้นจัดกิจกรรมกลุ่ม (25 นาที)

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำแบบฝึกทักษะที่1 ตัวละครสอนใจ ที่พบในเรื่อง

2. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มมาจับฉลากการนำเสนอ

3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอตัวละครสอนใจ ที่กลุ่มได้รับหน้าชั้นเรียน เพื่อให้นักเรียนทุกคนรับฟังร่วมกัน

กิจกรรมที่ 4 ขั้นการสรุปและประเมินผล (10 นาที)

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปและอภิปรายตัวละครจากเรื่องชีวิตมีค่า พร้อมทั้งเสนอแนะข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับแบบฝึกทักษะของแต่ละกลุ่มเพื่อความถูกต้องและครบถ้วนของเนื้อหา

2. ครูมอบรางวัลดินสอคนละ 1 แท่งให้กับกลุ่มที่นำเสนอผลงานได้ยอดเยี่ยมและให้กำลังใจกลุ่มอื่น ๆ ที่เสนอได้ดีเช่นกัน

3. นักเรียนและครูช่วยกันสรุปบทเรียน

4. ครูให้นักเรียนตอบคำถามว่านักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

7. สื่อและแหล่งเรียนรู้

7.1 หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาพาที ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

7.2 แบบฝึกทักษะที่ 1 ตัวละครสอนใจ

7.3 แบบทดสอบก่อนเรียน

7.4 ฉลากตัวละคร

8. การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผล	วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์การประเมิน
1. นักเรียนสามารถอธิบายหลักการอ่านจับใจความได้ (K)	แบบฝึกทักษะที่ 1	แบบประเมินแบบฝึกทักษะที่ 1	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป
2. นักเรียนสามารถอ่านจับใจความวรรณคดีเรื่อง คบพาลพาลพาไปหาผิดได้ (P)	สังเกตพฤติกรรมนักเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ 2 ขึ้นไป
3. มีมารยาทในการอ่าน (A)	การสังเกตพฤติกรรมมารยาทการอ่าน	แบบสังเกตพฤติกรรมมารยาทการอ่าน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”
4. คุณลักษณะอันพึงประสงค์	สังเกตพฤติกรรมนักเรียน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

9. ผลการจัดการเรียนรู้

พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน

.....

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นายจรัญ ข่อยแก้ว)

...../...../.....

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	พฤติกรรม					สรุป	
		ความตั้งใจในการเรียน (3)	ความสนใจและการซักถาม (3)	การตอบคำถาม (3)	การทำงานทันตามกำหนดเวลา (3)	การมีส่วนร่วมในกิจกรรม (3)	รวม (15)	ผ่าน/ไม่ผ่าน
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								
11								
12								
13								
14								
15								
16								
17								
18								
19								
20								

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	พฤติกรรม					สรุป	
		ความตั้งใจในการเรียน (3)	ความสนใจและการซักถาม (3)	การตอบคำถาม (3)	การทำงานทันตามกำหนดเวลา (3)	การมีส่วนร่วมในกิจกรรม (3)	รวม (15)	ผ่าน/ไม่ผ่าน
21								
22								
23								
24								
25								
26								
27								
28								
29								
30								

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นายจรัญ ข่อยแก้ว)

...../...../.....

เกณฑ์การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	ดีมาก (3)	ปานกลาง (2)	ปรับปรุง (1)
1. ความตั้งใจในการเรียน - มีสมาธิจดจ่อ - ไม่คุยและเล่นกัน	ตั้งใจเรียน ตามเกณฑ์ 2 ข้อ	ตั้งใจเรียน ตามเกณฑ์ 1 ข้อ	ไม่ตั้งใจเรียน
2. ความสนใจและการซักถาม - ถามในหัวข้อที่ไม่เข้าใจ - กล้าแสดงออก	สนใจและซักถาม ตามเกณฑ์ 3 ข้อ	สนใจและซักถาม ตามเกณฑ์ 2 ข้อ	สนใจและ ซักถาม ตามเกณฑ์ 1 ข้อ
3. การตอบคำถาม - ร่วมตอบคำถามผู้สอน - ตอบตรงตามประเด็น - คำตอบถูกต้อง	ตอบคำถาม ตามเกณฑ์ 3 ข้อ	ตอบคำถาม ตามเกณฑ์ 2 ข้อ	ตอบคำถาม ตามเกณฑ์ 1 ข้อ
4. การทำงานทันตามกำหนดเวลา - ทำงานเสร็จทันเวลา - ทำงานถูกต้องและชัดเจน - ทำงานเป็นระเบียบเรียบร้อย	ทำงานทัน ตามกำหนดเวลา ตามเกณฑ์ 3 ข้อ	ทำงานทัน ตามกำหนดเวลา ตามเกณฑ์ 2 ข้อ	ทำงานทัน ตามกำหนดเวลา ตามเกณฑ์ 1 ข้อ
5. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม - ให้ความร่วมมือ - ให้การช่วยเหลือ - มีความกระตือรือร้น	มีส่วนร่วมใน กิจกรรม ตามเกณฑ์ 3 ข้อ	มีส่วนร่วม ในกิจกรรม ตามเกณฑ์ 2 ข้อ	มีส่วนร่วมใน กิจกรรมตาม เกณฑ์ 1 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินพฤติกรรมนักเรียน กำหนดไว้ดังนี้

3 หมายถึง ดีมาก

2 หมายถึง ปานกลาง

1 หมายถึง ปรับปรุง

แปลผล

คะแนน 11-15 คะแนน หมายถึง ดีมาก

คะแนน 6-10 คะแนน หมายถึง ปานกลาง

คะแนน 1-5 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

แบบประเมินมารยาทในการอ่าน

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

วิธีการประเมิน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะอ่านหนังสือในชั้นเรียนหรือสถานที่อื่น ๆ ตามรายการประเมิน แล้วเทียบกับเกณฑ์เป็นระดับคะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรม/ปฏิบัติเป็นประจำ

ระดับคะแนน 2 หมายถึง แสดงพฤติกรรม/ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ระดับคะแนน 1 หมายถึง แสดงพฤติกรรม/ปฏิบัติน้อยมาก/ไม่เคย

ที่	ชื่อ-นามสกุล	รายการสังเกต																รวม	สรุปผล	
		ไม่รบกวนสมาธิผู้อื่น			ออกเสียงถูกต้องชัดเจนตามอักขรวิธี			ไม่ขีดเขียนสิ่งใดลงในหนังสือ			หยิบจับหนังสืออย่างเบามือ			นั่งอ่านในท่าทางสบาย ตัวตรง สภาพ					
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	15	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1																				
2																				
3																				
4																				
5																				
6																				
7																				
8																				
9																				
10																				
11																				
12																				
13																				
14																				
15																				

ที่	ชื่อ-นามสกุล	รายการสังเกต																รวม	สรุปผล	
		ไม่รบกวนสมาธิผู้อื่น			ออกเสียงถูกต้องชัดเจนตามอักขรวิธี			ไม่ขีดเขียนสิ่งใดลงในหนังสือ			หยิบจับหนังสืออย่างเบามือ			นั่งอ่านในท่าทางสบาย ตัวตรง สุภาพ						
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	15	ผ่าน	ไม่ผ่าน
16																				
17																				
18																				
19																				
20																				
21																				
22																				
23																				
24																				
25																				
26																				
27																				
28																				
29																				
30																				

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นายจรัญ ข่อยแก้ว)

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

คะแนน 11-15 คะแนน หมายถึง ดีมาก
คะแนน 6- 10 คะแนน หมายถึง ปานกลาง
คะแนน 1-5 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

คำชี้แจง :ให้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ระดับคะแนน 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรม/ปฏิบัติเป็นประจำ
ระดับคะแนน 2 หมายถึง แสดงพฤติกรรม/ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
ระดับคะแนน 1 หมายถึง แสดงพฤติกรรม/ปฏิบัติน้อยมาก/ไม่เคย

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกต												รวม	สรุปผล	
		มีวินัย			ใฝ่เรียนรู้			รักความเป็นไทย			มีจิตสาธารณะ					
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	12	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1																
2																
3																
4																
5																
6																
7																
8																
9																
10																
11																
12																
13																
14																
15																
16																
17																

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกต												รวม	สรุปผล	
		มีวินัย			ใฝ่เรียนรู้			รักความเป็นไทย			มีจิตสาธารณะ					
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	12	ผ่าน	ไม่ผ่าน
18																
19																
20																
21																
22																
23																
24																
25																
26																
27																
28																
29																
30																

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นายจรัญ ข่อยแก้ว)

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

คะแนน 9-12 คะแนน หมายถึง ดีมาก

คะแนน 5-8 คะแนน หมายถึง ปานกลาง

คะแนน 1-4 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

แบบประเมินแบบฝึกทักษะ
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน												รวม
		การเขียนสื่อสารเข้าใจได้			ความถูกต้อง			ส่งงานทันเวลาที่กำหนด			ประโยชน์ของการนำข้อมูลไปใช้			
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	12
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														
14														
15														
16														
17														
18														
19														
20														
21														

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน												รวม
		การเขียนสื่อสารเข้าใจได้			ความถูกต้อง			ส่งงานทันเวลาที่กำหนด			ประโยชน์ของการนำข้อมูลไปใช้			
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	12
22														
23														
24														
25														
26														
27														
28														
29														
30														

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นายจรัญ ข่อยแก้ว)

...../...../.....

เกณฑ์การประเมิน

4 คะแนน หมายถึง ดีมาก

3 คะแนน หมายถึง ปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง พอใช้

1 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

ภาคผนวก ข

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
การอ่านจับใจความ วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง : ให้ทำเครื่องหมาย (X) ลงในกระดาษคำตอบโดยเลือกคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. เหตุใดผู้คนในซอยจึงต่างเศร้า
   ก. นำประปาไม่ไหล ข. มีโจรผู้ร้ายชุกชุม
   ค. การเสียชีวิตของตี๋น้อย ง. มีการมั่วสุมการพนันและสิ่งเสพติด
2. ชาลีรู้สึกเห็นด้วยกับคำพูดของผมแกละ อย่างไร
   ก.ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ข.ชีวิตมีทั้งสุขและเศร้า
   ค. ชั่วเจ็ดทีดีเจ็ดหน ง. ประหยัด คือการสร้างอนาคต
3. ครอบครัวตี๋น้อยมีฐานะเช่นไร
   ก. ดี ข. ไม่ดี
   ค. ร่ำรวย ง. พออยู่พอกิน
4. “ปลาร้าพันห่อด้วยใบคา
   ใบก็เหม็นคาวปลา คละคลุ้ง
   คือคนหมู่ไปหา คบเพื่อน พาลนา
   ได้แต่ร้าย ร้ายฟุ้ง เฟื่องให้เสียพงศ์”
   โคลงบทนี้ มีความหมายตรงกับข้อใด
   ก. คบคนเช่นไรก็ได้เช่นนั้น ข. ปลาตัวเดียวเหม็นหมดข้อง
   ค. น้ำร้อนปลาเป็น น้ำเย็นปลาตาย ง. ต้นร้ายปลายดี
5. “ใบพ้อพันห่อหุ้ม กฤษณา
   หอมระรวยรสพา เพริศด้วย
   คือคนเสพเสน่หา นักปราชญ์
   ความสุขซาบฤม้วย ดุจได้กลิ่นหอม
   โคลงบทนี้มีความหมายตรงกับข้อใด
   ก. คบคนพาล พาลพาไปหาผิด ข. คบคนให้ดูใบหน้า ซื้อผ้าให้ดูเนื้อ
   ค. คบคนดีจักได้ดี ง. คบคนชั่วตัวยากจน
6. “นาคีมีพิษเพี้ยง สุริโย
   เลื้อยบ่อทำ..... แช่มช้า
   พิษน้อยหยิ่งโยโส แมลงป่อง
   ชูแต่หางเอง..... อวดอ้างฤทธี”
   ควรเติมคำในข้อใดลงในช่องว่างจึงทำให้ได้ความหมายสมบูรณ์
   ก. โมโห, ได้ ข. ตัวเอง, เอา
   ค. ว่าโก้, อ้า ง. เดโช, อ้า

7. ข้อใดหมายถึงไม้หอม

ก. กฤษณา ข. พฤกษา

ค. เสน่หา ง. วนาสัณฑ์

8. “ช้างพึ่งพนาดร ป่าไม้” คำที่ขีดเส้นใต้หมายถึงอะไร

ก. แม่น้ำ ข. ภูเขา

ค. ป่าไม้ ง. เมือง

9. โคลงท่อนใดที่หมายถึง “คำพูดของคนดีจะยืนยาว”

ก. งาสารฤๅห่อนเหี้ยน หดคืน ข. คำกล่าวสาธุชนยืน อย่างนั้น

ค. ทุรชนกล่าวคำฝืน คำเล่า ง. หัวแต่ยาวแล้วสั้น เล่ห์ลิ้นทรชน

10. โคลงโลกนิติ ในบทนี้ เมื่อรวมความหรือสรุปความแล้ว จะได้ใจความว่าอย่างไร

ก. ให้ประหยัดและอดทนจะสร้างตนได้แน่นอน

ข. ให้รู้จักเลือกคบคน แสวงหาความรู้และทำความดี

ค. ให้รู้จักสร้างตนเองตั้งแต่ยังเยาว์

ง. ให้มีความเสียสละ สามัคคีมีน้ำใจต่อเพื่อน

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 11–13

ปลาร้าพันห่อด้วย	ใบคา
ใบก็เหม็นคาวปลา	คละคลุ้ง
คือคนหมู่ไปหา	คบเพื่อน พาลนา
ได้แต่ร้ายร้ายฟุ้ง	เพื่องให้เสียพงศ์

11. บทประพันธ์ข้างต้น เป็นคำประพันธ์ชนิดใด

ก. กลอนสี่ ข. โคลงสี่สุภาพ

ค. กลอนสุภาพ ง. กาพย์ยานี 11

12. บทประพันธ์ข้างต้น ตรงกับสำนวนสุภาษิตในข้อใด

ก. คบคนพาล พาลพาไปหาผิด ข. คบบัณฑิต บัณฑิตพาไปหาผล

ค. คนเดียวหัวหาย สองคนเพื่อนตาย ง. คบคนให้ดูหน้า ซื้อผ้าให้ดูเนื้อ

13. อ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม

ดุเหว่าจับเจ่าร้อง สนั่นก้องข้องเสียงหวาน

ไพเราะเพราะกังวาน ปานเสียงน้องร้องสั่งชาย

คำประพันธ์ข้างต้นใช้โวหารชนิดใด

ก. บรรยายโวหาร ข. พรรณนาโวหาร

ค. อุปมาโวหาร ง. สาธกโวหาร

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม

ความรู้จักอดทนและอดกลั้น ไม่ยอมตัวยอมใจให้วู่วามไปตามเหตุการณ์ตามอคติและอารมณ์ที่ชอบใจ หรือไม่ชอบใจนั้น ทำให้เกิดการยั้งคิดและธรรมดาคนเราเมื่อยั้งคิดได้แล้ว ย่อมมีโอกาสที่จะพิจารณาเรื่องที่ทำ คำที่พูดทบทวนดูใหม่ได้อีกคำรบหนึ่ง การพิจารณาทบทวนเรื่องใด ๆ ใหม่ย่อมจะช่วยให้มองเห็นละเอียดชัดเจน ทำให้เกิดความเข้าใจอันกระจ่าง สว่างไสวขึ้น

14. พระบรมราโชวาทนี้สอนให้ปฏิบัติสิ่งใด
    ก. ไม่เอาแต่ใจตนเอง ข. รู้จักใช้วิจารณญาณ
    ค. มีความอดทนอดกลั้น ง. ทบทวนเรื่องที่ทำหรือพูดไปแล้ว
15. นักเรียนนำคำสอนจากพระบรมราโชวาทไปใช้ในสถานการณ์ใด
    ก. เพื่อนชวนไปทบทวนบทเรียนก่อนสอบ ข. เพื่อนช่วยกันจัดป้ายนิเทศ
    ค. เพื่อนหกล้มขณะเล่นกีฬา ง. เพื่อนชอบพูดล้อเลียน
16. พระบรมราโชวาทนี้มีคุณค่าด้านใด
    ก. คุณค่าด้านปัญญา ข. คุณค่าด้านอารมณ์
    ค. คุณค่าด้านวรรณศิลป์ ง. คุณค่าด้านวัฒนธรรม
17. ถ้าคนในสังคมยึดถือพระบรมราโชวาทนี้ในการอยู่ร่วมกันสังคมจะเป็นอย่างไร
    ก. ทุกคนมีความคิดเห็นและเข้าใจตรงกัน ข. ทุกคนไม่ทะเลาะวิวาททำร้ายกัน
    ค. ทุกคนมีสติปัญญาฉลาดหลักแหลม ง. ทุกคนไม่เห็นแก่ตัว เสียสละเพื่อส่วนรวมได้
18. บทประพันธ์นี้มีจุดมุ่งหมายใดเป็นสำคัญ
    ก. อธิบายให้รู้ซึ้งถึงความเป็นจริงของชีวิตมนุษย์
    ข. ชี้แจงให้รู้ว่ามนุษย์ทุกคนต้องพบกับความผิดหวัง
    ค. แนะนำให้เตรียมใจยอมรับไม่ว่าจะผิดหวังหรือสมหวัง
    ง. สั่งสอนให้รู้ว่าชีวิตเหมือนท้องฟ้าที่เปลี่ยนสีอยู่ตลอดเวลา
19. บทร้อยกรองข้อใดให้ข้อคิดสอนใจเรื่องความประหยัด
    ก. ทั้งแม่ให้ขายไข่และขายผัก เธอนำฝากเก็บไว้เป็นหลักฐาน
       ทีละนิดสะสมไว้เนิ่นนาน เงินก็บานงอกงามตามเวลา
    ข. ทองดาเป็นนักเรียน มุ่งอ่านเขียนเรียนหนังสือ
       ทุกวันหมั่นฝึกปรือ ไม่เล่นดื้อถือคำสอน
    ค. พ่อแม่แสนดีใจ ที่ลูกชายไม่เกียจคร้าน
       ครอบครัวสุขสำราญ ต่างประสานการทำดี
    ง. โปรดจงเห็นใจ อย่าไล่อย่าล่า
       อย่าจับเรามา อย่าฆ่าอย่ากิน

20. คำประพันธ์ในข้อใดไม่สะท้อนให้เห็นความเชื่อ

ก. ไปสู้ตายวายวางเสียข้างหน้า ด้วยเกิดมามีกรรมจะทำไฉน
ข. จะบนหมูสุราร่ำว่าครบ ขอให้พบลูกตัวทูนหัวเอ๋ย
ค. แล้วพากันดั้นดัดไปวัดเขา เห็นสมภารคลานเข้าไปกราบไหว้
ง. คิ้วกระเหม่นเป็นลางแต่กลางวัน ให้หวั่นหวั่นหวิวหวิวหิวหาวนอน

21. ข้อความนี้ตรงกับสำนวนใด

ก. กรวดน้ำคว่ำกะลา ข. กระโถนท้องพระโรง
ค. ศรศิลป์ไม่กินกัน ง. น้ำตาเช็ดหัวเข่า

22. “ไก่เดินทางมาโรงเรียนทุกวันโดยรถเมล์” ใจความสำคัญของประโยคนี้คือข้อใด

ก. ไก่มาโรงเรียน ข. ไก่เดินทางมาโรงเรียน
ค. ไก่มาโดยรถเมล์ทุกวัน ง. ไก่เดินทางมาโดยรถเมล์

23. “นัทสอบได้คะแนนดีเพราะหมั่นทบทวนบทเรียน” ใจความสำคัญของประโยคนี้คือข้อใด

ก. นัทสอบได้คะแนนดี ข. นัทสอบได้คะแนนดีเพราะอ่านหนังสือ
ค. นัทสอบได้เพราะหมั่นทบทวนบทเรียน ง. นัทสอบได้คะแนนดีเพราะหมั่นทบทวน

24. ข้อใดคือจุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ

ก. อ่านแล้วทำตามคำแนะนำได้ ข. อ่านแล้วสรุปใจความสำคัญได้
ค. อ่านแล้วสามารถค้นหาข้อเท็จจริงได้ ง. ถูกทุกข้อ

25. ใจความสำคัญข้อความต่อไปนี้คือข้อใด

ก. มนุษย์ต้องการเงิน
ข. เงินก็สามารถซื้อความสบายได้
ค. ยามเจ็บป่วยก็ใช้เงินรักษาตัวเองให้มีชีวิตอยู่รอดมาได้
ง. มนุษย์ต้องการเงิน เพราะเงินสามารถซื้ออะไรได้ตามต้องการ

26. ข้อความหมายเลขใด คือใจความสำคัญ

ก. หมายเลข 1 ข. หมายเลข 2
ค. หมายเลข 3 ง. หมายเลข 4

27. ใจความสำคัญของข้อความจากข้อ 16 ปรากฏอยู่ส่วนใด

ก. อยู่ต้นย่อหน้า ข. อยู่กลางย่อหน้า
ค. อยู่ส่วนท้ายย่อหน้า ง. อยู่ต้นและท้ายย่อหน้า

28. ข้อความหมายเลขใด เป็นข้อคิดเห็น

ก. หมายเลข 1 ข. หมายเลข 2
ค. หมายเลข 3 ง. หมายเลข 4

29. ข้อความใดเป็นข้อคิดเห็น

ก. ต่อจากวันจันทร์คือวันอังคาร ข. ครูนกสวมแว่นตากรอบสีทอง
ค. ส้มตำจานนี้เผ็ดมาก จนกินไม่ได้ ง. จังหวัดเชียงใหม่อยู่ในภาคเหนือของไทย

30. ข้อความใดเป็นข้อเท็จจริง

ก. เวียร์เป็นคนขอนแก่น

ข. เวียร์เป็นคนหล่อแบบเซอร์ ๆ

ค. เวียร์และเบลล่าเป็นนักแสดงที่หน้าตาดีทั้งคู่

ง. เบลล่าน่าจะรวยจากการเล่นละครเรื่องบุพเพสันนิวาส

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การอ่านจับใจความ วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง : ให้ทำเครื่องหมาย (X) ลงในกระดาษคำตอบโดยเลือกคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

ข้อที่	เฉลย	ข้อที่	เฉลย	ข้อที่	เฉลย
1	ค	11	ข	21	ก
2	ข	12	ก	22	ข
3	ข	13	ค	23	ก
4	ก	14	ค	24	ง
5	ค	15	ง	25	ง
6	ง	16	ข	26	ก
7	ก	17	ก	27	ก
8	ค	18	ก	28	ง
9	ข	19	ก	29	ก
10	ข	20	ค	30	ก

ภาคผนวก ค

แบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย

แบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย
การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้
การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นข้อสอบแบบปรนัย ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์ที่กำหนดให้และเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ
2. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบข้อที่ถูกที่สุดเพียงคำตอบเดียว

---

1. “ด้วยไทยล้วนหมายรักสามัคคี” ประโยคนี้หมายถึงบุคคลใด
   ก. นักเรียนไทย ข. คนที่อาศัยแผ่นดินไทย
   ค. คนไททุกคน ง. ข้าราชการไทย
2. “เราจะปกครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” เป็นคำพูดของใคร
   ก. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ข. พระบาทสมเด็จพระราชินี
   ค. หลวงพ่อคูณ ง. พระพุทธเจ้า

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม 3–4

> ชีวิตจะดีงาม มีความสุข ประเทศจะรุ่งเรืองมั่นคง และสังคมจะร่มเย็นเกษมศานต์ ด้วยปัจจัยที่สำคัญที่สุด การพัฒนา ซึ่งจะทำให้คนเป็นคนดี มีความสุข และเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพการพัฒนาคนก็คือ การศึกษา

3. บทความนี้กล่าวถึงเรื่องใด
   ก. ชีวิตที่ดี ข. สังคมที่ร่มเย็น
   ค. การพัฒนาคน ง. การศึกษา
4. จากบทความนี้สิ่งที่จะช่วยพัฒนาคนคืออะไร
   ก. สังคม ข. การศึกษา
   ค. ประเทศ ง. ทรัพยากร

MAHA SARAKHAM UNIVERSITY

อ่านจดหมายต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม 5-6

โรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์
อ. เมือง จ. มหาสารคาม

10 มกราคม 2567

ใบตองเพื่อนรัก

เราได้รับจดหมายจากเพื่อนเมื่อวานนี้ เราเองรู้สึกดีใจมากที่เพื่อนยังคิดถึงและยัง จำเราได้อยู่ ตั้งแต่พวกเราเรียนจบ ชั้น ป. 6 มาแล้วแยกย้ายกันไปเรียนต่อในที่ต่างๆ กัน ตามความสนใจของแต่ละคน ก็ยังมีเพื่อนๆ บางคนที่ยังติดต่อกันอยู่รวมทั้งเพื่อนด้วย

เราเรียนอยู่ที่โรงเรียนขุขันธ์วิทยา ก็มีความสุขดี เราเรียนอยู่ห้องม.1/1 มีเพื่อนรวมชั้น 40 คนเป็นผู้ชาย 25 ที่เหลือเป็นผู้หญิง การเรียนของที่นี่ค่อนข้างจะหนักเอาการ ครู อาจารย์เข้มงวดมากแต่ก็สอนสนุกดีทุกคนมีการบ้านทำมากทุกวันเลยเพราะฉะนั้นเราจึงต้องขยันมากขึ้นกว่าอยู่ที่โรงเรียนเดิม ส่วนเพื่อนเรียนอยู่โรงเรียนที่นี่เป็นอย่างไรบ้าง เพื่อนเรียนหนักหรือเปล่าความเป็นอยู่ที่นี่เป็นอย่างไรบ้างเล่าให้ฟังบ้างนะ

สุดท้าย เราขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลกจงช่วยดลบันดาลให้เพื่อนและครอบครัวจงประสบแต่ความสุขความเจริญตลอดไป

รักและคิดถึง
รักใจ ใจดีดี

5. เนื้อความในจดหมายผู้เขียนแสดงความรู้สึกอย่างไร
   ก. ยินดี ข. ดีใจ
   ค. เสียใจ ง. แปลกใจ
6. ประเด็นสำคัญในจดหมายคืออะไร
   ก. ติดต่อถามข่าวสาร ข. ติดต่อธุระ
   ค. ติดต่อสมัครงาน ง. ติดต่อโรงเรียน

อ่านบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม 7–8

เป็นคนที่มีน้ำหนักมาก ไปไหนก็มีแต่คนบอกว่าอ้วน จึงลองดื่มกาแฟเพื่อการลดน้ำหนักดู ก็ลองมาหลายสูตรนะคะ แต่ก็ไม่ได้ผล มีเพื่อนบอกให้ลองดื่ม กาแฟเพื่อการลดน้ำหนักของ ไลฟเทคสริมคาเฟ่ ก็เลยลองซื้อมาดื่มดูคะ ดื่มทุก วันเช้า 1 แก้ว เย็น 1 แก้ว ทุกวัน แรกๆ ก็ไม่ค่อยเชื่อหรอกคะว่าจะลดน้ำหนักได้ แต่พอดื่มได้ประมาณ 1-2 เดือนก็เริ่มเห็นผลคะ ดิฉันมีผิวพรรณที่ดูสดใสขึ้น กล้ามเนื้อดูกระชับ และน้ำหนักเริ่มลดลง ทุกวันนี้ดิฉันมีรูปร่างที่สมส่วน ผิวพรรณสดใสดูอ่อนกว่าวัย ต้องขอบคุณ ไลฟเทคสริมคาเฟ่ ค่ะ ที่ทำให้ดิฉันดูดี ขึ้นอย่างทุกวันนี้

สัมภาษณ์จากผู้ที่ดื่มกาแฟ ไลฟเทคสริมคาเฟ่

7. ใจความสำคัญของบทสัมภาษณ์นี้เกี่ยวกับอะไร
   - ก. ผลของการดื่มกาแฟลดน้ำหนักไลฟเทคสริมคาเฟ่
   - ข. วิธีการดื่มกาแฟลดน้ำหนักไลฟเทคสริมคาเฟ่
   - ค. คุณค่าของกาแฟลดน้ำหนักไลฟเทคสริมคาเฟ่
   - ง. วิธีลดน้ำหนัก

8. บทสัมภาษณ์นี้สัมภาษณ์ใคร
   - ก. คนอ้วน
   - ข. คนที่มีผิวพรรณดี
   - ค. ผู้ที่ดื่มกาแฟไลฟเทคสริมคาเฟ่
   - ง. ถูกทุกข้อ

อ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม 9–10

แพะกับผลอุ่น

มีแพะตัวหนึ่งหนีการไล่ล่าของนายพรานเข้าไปหลบซ่อนตัวอยู่ได้ต้นอุ่นจนเมื่อมันแน่ใจว่าพ้นจากอันตรายแล้ว มันก็ยกร่างขึ้นแล้วเริ่มกินผลอุ่นรวมทั้งใบของต้น อุ่นที่มันเข้ามาอาศัยหลบภัยอยู่นั้นเอง ส่วนนายพรานที่อยู่ไม่ไกลนักได้ยินเสียงใบไม้ไหวจึง หวนกลับมาพบว่าแพะกำลังกินอุ่นอยู่ก็ยิ่งแพะจนถึงแก่ความตายการกระทำของนายพรานใน ครั้งนี้นับว่าสมควรที่แพะผู้ลำเลิกบุญคุณต่อต้นอุ่นควรได้รับเป็นอย่างยิ่ง

9. แพะหนีไปหลบซ่อนตัวอยู่ที่ไหน
   - ก. ในป่า
   - ข. ในหลุมหลบภัย
   - ค. ในกระท่อม
   - ง. ใต้ต้นอุ่น

10. เพราะเหตุใดแพะจึงสมควรตาย
   - ก. เพราะแพะกินผลอุ่น
   - ข. เพราะแพะกินต้นอุ่น
   - ค. เพราะแพะไม่รู้บุญคุณของต้นอุ่น
   - ง. ถูกทุกข้อ

แบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย
การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้
การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นข้อสอบแบบปรนัย ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์ที่กำหนดให้และเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ

2. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบข้อที่ถูกที่สุดเพียงคำตอบเดียว

ข้อที่	เฉลย	ข้อที่	เฉลย
1	ค	6	ก
2	ก	7	ก
3	ค	8	ค
4	ข	9	ง
5	ข	10	ง

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามความพึงพอใจ

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน

ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

คำชี้แจง: ให้นักเรียนทำเครื่องหมายถูก (√) ลงในช่องระดับที่ตรงความพึงพอใจเพียงช่องเดียว

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	นักเรียนพอใจการจัดเตรียมการสอนของครู					
2	นักเรียนพอใจ สื่อ อุปกรณ์ ที่ครูจัดเตรียมมีความเหมาะสม					
3	นักเรียนชอบเนื้อหามีความทันสมัยสามารถนำไปใช้ได้จริง					
4	นักเรียนพอใจที่ครูเปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาและยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน					
5	นักเรียนชอบที่ครูส่งเสริมให้มีความคิดสร้างสรรค์และร่วมกันอภิปราย					
6	นักเรียนชอบที่ครูให้ความสนใจแก่นักเรียนอย่างทั่วถึง					
7	นักเรียนพอใจที่ครูส่งเสริมให้ค้นคว้าหาความรู้จากอินเตอร์เน็ตหรือแหล่งเรียนรู้อื่นๆ					
8	นักเรียนพอใจการประเมินผลอย่างยุติธรรม					
9	นักเรียนพอใจกับระยะเวลาในการเรียนการสอน					
10	นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

ภาคผนวก จ

ผลการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

ตารางที่ จ.1 การวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) และแปลผลตามเกณฑ์ แผนที่ 1-2

ข้อที่	รายการประเมิน	แผนที่ 1			แผนที่ 2		
		$\bar{X}$	$S.D.$	แปลผล	$\bar{X}$	$S.D.$	แปลผล
1	มาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด สาระสำคัญ มีความเชื่อมโยงกัน	4.20	0.83	มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด
2	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	4.40	0.54	มาก	4.00	0.70	มาก
3	จุดประสงค์การเรียนรู้สามารถวัดและประเมินผลได้	4.60	0.54	มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด
4	ความครบถ้วนของทักษะ/กระบวนการกับตัวชี้วัด	4.20	0.44	มากท	4.00	0.70	มาก
5	ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC	4.60	0.54	มากที่สุด	4.80	0.44	มากที่สุด
6	สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.20	0.44	มาก	4.80	0.44	มากที่สุด
7	วิธีการประเมิน เครื่องมือ และเกณฑ์การประเมินมีความสอดคล้องกัน	4.60	0.54	มากที่สุด	4.80	0.44	มากที่สุด
8	เครื่องมือวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม	4.40	0.54	มาก	4.60	0.54	มากที่สุด
9	เกณฑ์การประเมินมีความเหมาะสม	4.60	0.54	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
10	แผนการจัดการเรียนรู้นี้สามารถนำไปจัดการเรียนรู้กับผู้เรียนได้จริง	4.00	0.70	มาก	4.80	0.44	มากที่สุด
รวม		4.30	0.56	มาก	4.60	0.67	มากที่สุด

ตารางที่ จ.2 การวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) และแปลผลตามเกณฑ์ แผนที่ 3-4

ข้อที่	รายการประเมิน	แผนที่ 3			แผนที่ 4		
		$\bar{X}$	$S.D.$	แปลผล	$\bar{X}$	$S.D.$	แปลผล
1	มาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด สาระสำคัญ มีความเชื่อมโยงกัน	4.20	0.83	มาก	4.80	0.44	มากที่สุด
2	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3	จุดประสงค์การเรียนรู้สามารถวัดและประเมินผลได้	4.00	0.70	มาก	4.60	0.54	มากที่สุด
4	ความครบถ้วนของทักษะ/กระบวนการกับตัวชี้วัด	4.60	0.89	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
5	ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC	4.20	0.83	มาก	4.80	0.44	มากที่สุด
6	สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.20	0.83	มาก	4.80	0.44	มากที่สุด
7	วิธีการประเมิน เครื่องมือ และเกณฑ์การประเมินมีความสอดคล้องกัน	4.60	0.54	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
8	เครื่องมือวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม	4.40	0.89	มาก	4.60	0.54	มากที่สุด
9	เกณฑ์การประเมินมีความเหมาะสม	4.00	0.70	มาก	4.60	0.54	มากที่สุด
10	แผนการจัดการเรียนรู้นี้สามารถนำไปจัดการเรียนรู้กับผู้เรียนได้จริง	4.60	0.54	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม		4.30	0.72	มาก	4.80	0.38	มากที่สุด

ตารางที่ จ.3 การวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) และแปลผลตามเกณฑ์ แผนที่ 5-6

ข้อที่	รายการประเมิน	แผนที่ 5			แผนที่ 6		
		$\bar{X}$	$S.D.$	แปลผล	$\bar{X}$	$S.D.$	แปลผล
1	มาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด สาระสำคัญ มีความเชื่อมโยงกัน	4.60	0.54	มากที่สุด	4.80	0.44	มากที่สุด
2	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	4.80	0.44	มากที่สุด	3.80	0.83	มากที่สุด
3	จุดประสงค์การเรียนรู้สามารถวัดและประเมินผลได้	4.60	0.54	มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด
4	ความครบถ้วนของทักษะ/กระบวนการกับตัวชี้วัด	4.20	0.83	มากที่สุด	4.40	0.89	มาก
5	ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC	4.60	0.89	มากที่สุด	4.40	0.89	มาก
6	สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.80	0.44	มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด
7	วิธีการประเมิน เครื่องมือ และเกณฑ์การประเมินมีความสอดคล้องกัน	4.20	0.44	มาก	4.60	0.54	มากที่สุด
8	เครื่องมือวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม	4.60	0.54	มากที่สุด	4.20	0.83	มาก
9	เกณฑ์การประเมินมีความเหมาะสม	4.80	0.44	มากที่สุด	4.20	0.83	มาก
10	แผนการจัดการเรียนรู้นี้สามารถนำไปจัดการเรียนรู้กับผู้เรียนได้จริง	4.60	0.54	มากที่สุด	4.80	0.44	มากที่สุด
รวม		4.50	0.57	มากที่สุด	4.40	0.70	มาก

ตารางที่ จ.4 การวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แ
CIRC ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมา
แปลผลตามเกณฑ์ แผนที่ 7-8

ข้อที่	รายการประเมิน	แผนที่ 7			
		$\bar{X}$	$S.D.$	แปลผล	$\bar{X}$
1	มาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด สาระสำคัญ มีความเชื่อมโยงกัน	4.60	0.54	มาก ที่สุด	4.6
2	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	4.40	0.89	มาก	4.2
3	จุดประสงค์การเรียนรู้สามารถวัด และประเมินผลได้	4.60	0.89	มาก ที่สุด	4.8
4	ความครบถ้วนของทักษะ/ กระบวนการกับตัวชี้วัด	4.20	1.09	มาก	4.6
5	ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC	4.40	0.89	มาก	4.60
6	สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.60	0.89	มาก ที่สุด	4.80
7	วิธีการประเมิน เครื่องมือ และเกณฑ์ การประเมินมีความสอดคล้องกัน	4.40	0.89	มาก	4.60
8	เครื่องมือวัดและประเมินผลมีความ เหมาะสม	4.20	1.09	มาก	4.60
9	เกณฑ์การประเมินมีความเหมาะสม	4.40	0.54	มาก	4.40
10	แผนการจัดการเรียนรู้นี้สามารถ นำไปจัดการเรียนรู้กับผู้เรียนได้จริง	4.60	0.89	มาก ที่สุด	4.80
	รวม	4.30	0.83	มาก	4.60

ตารางที่ จ.5 การวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนก
CIRC ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ค่า
แปลผลตามเกณฑ์ แผนที่ 9-10

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$
1	มาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด สาระสำคัญ มีความเชื่อมโยงกัน	4.80
2	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	4.80
3	จุดประสงค์การเรียนรู้สามารถวัดและประเมินผลได้	5.00
4	ความครบถ้วนของทักษะ/กระบวนการกับตัวชี้วัด	4.60
5	ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC	4.80
6	สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.60
7	วิธีการประเมิน เครื่องมือ และเกณฑ์การประเมินมีความสอดคล้องกัน	4.80
8	เครื่องมือวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม	4.80
9	เกณฑ์การประเมินมีความเหมาะสม	4.60
10	แผนการจัดการเรียนรู้นี้สามารถนำไปจัดการเรียนรู้กับผู้เรียนได้จริง	4.80
	รวม	4.70

ตารางที่ จ.6 การวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) และแปลผลตามเกณฑ์ แผนที่ 11-12

ข้อที่	รายการประเมิน	แผนที่ 11			แผนที่ 12		
		$\bar{X}$	$S.D.$	แปลผล	$\bar{X}$	$S.D.$	แปลผล
1	มาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด สาระสำคัญ มีความเชื่อมโยงกัน	4.80	0.44	มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด
2	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	4.80	0.44	มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด
3	จุดประสงค์การเรียนรู้สามารถวัดและประเมินผลได้	4.60	0.54	มากที่สุด	4.20	0.83	มาก
4	ความครบถ้วนของทักษะ/กระบวนการกับตัวชี้วัด	4.80	0.44	มากที่สุด	4.80	0.44	มากที่สุด
5	ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC	4.40	0.54	มาก	4.80	0.44	มากที่สุด
6	สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.80	0.44	มากที่สุด	4.80	0.44	มากที่สุด
7	วิธีการประเมิน เครื่องมือ และเกณฑ์การประเมินมีความสอดคล้องกัน	4.60	0.54	มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด
8	เครื่องมือวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม	4.80	0.44	มากที่สุด	4.60	0.54	มากที่สุด
9	เกณฑ์การประเมินมีความเหมาะสม	4.60	0.54	มากที่สุด	4.80	0.44	มากที่สุด
10	แผนการจัดการเรียนรู้นี้สามารถนำไปจัดการเรียนรู้กับผู้เรียนได้จริง	4.80	0.44	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม		4.70	0.46	มากที่สุด	4.60	0.51	มากที่สุด

ตารางที่ จ.7 สรุปการวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) และแปลผลตามเกณฑ์

แผนที่	เรื่อง	$\bar{X}$	$S.D.$	แปลผล
1	อ่านคล่องท่องเรื่อง คบพาลพาลพาไปหาผิด	4.82	0.39	มากที่สุด
2	การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง คบพาลพาลพาไปหาผิด	4.70	0.46	มากที่สุด
3	การอ่านจับใจความ เรื่อง คบพาลพาลพาไปหาผิด	4.66	0.48	มากที่สุด
4	การสรุปใจความสำคัญของเรื่อง	4.60	0.49	มากที่สุด
5	สรุปใจความโคลงโลกนิติ	4.66	0.48	มากที่สุด
6	การลองฝึกอ่านจับใจความและสรุปเรื่อง	4.68	0.47	มากที่สุด
7	การอ่านและสรุปตัวละคร เรื่อง ชีวิตมีค่า	4.78	0.42	มากที่สุด
8	การเขียนแผนภาพโครง เรื่อง ชีวิตมีค่า	4.66	0.48	มากที่สุด
9	อ่านจับใจความ เรื่อง ชีวิตมีค่า	4.76	0.43	มากที่สุด
10	การสรุปใจความของเรื่องที่อ่าน	4.70	0.46	มากที่สุด
11	การอ่านและสรุปใจความ เรื่องกีสาโคตมีเถรี	4.78	0.42	มากที่สุด
12	การลองฝึกอ่านและสรุปใจความสำคัญ	4.72	0.45	มากที่สุด

ตารางที่ จ.8 การวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ของแบบทดสอบวัดทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 45 ข้อ

ข้อที่	ค่า IOC	แปลผล	ข้อที่	ค่า IOC	แปลผล
1	0.60	ใช้ได้	22	1.00	ใช้ได้
2	1.00	ใช้ได้	23	1.00	ใช้ได้
3	1.00	ใช้ได้	24	0.60	ใช้ได้
4	1.00	ใช้ได้	25	0.80	ใช้ได้
5	1.00	ใช้ได้	26	1.00	ใช้ได้
6	0.80	ใช้ได้	27	1.00	ใช้ได้
7	1.00	ใช้ได้	28	1.00	ใช้ได้
8	1.00	ใช้ได้	29	0.60	ใช้ได้
9	1.00	ใช้ได้	30	0.80	ใช้ได้
10	1.00	ใช้ได้	31	1.00	ใช้ได้
11	1.00	ใช้ได้	32	1.00	ใช้ได้
12	1.00	ใช้ได้	33	1.00	ใช้ได้
13	1.00	ใช้ได้	34	0.60	ใช้ได้

(ต่อ)

ตารางที่ จ.8 (ต่อ)

ข้อที่	ค่า IOC	แปลผล	ข้อที่	ค่า IOC	แปลผล
14	0.80	ใช้ได้	35	1.00	ใช้ได้
15	0.80	ใช้ได้	36	0.80	ใช้ได้
16	0.80	ใช้ได้	37	1.00	ใช้ได้
17	0.80	ใช้ได้	38	0.60	ใช้ได้
18	1.00	ใช้ได้	39	0.80	ใช้ได้
19	1.00	ใช้ได้	40	1.00	ใช้ได้
20	0.80	ใช้ได้	41	1.00	ใช้ได้
21	0.80	ใช้ได้	42	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ จ.9 การวิเคราะห์ ค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (B) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่	ค่าความยาก (p)	ค่าอำนาจจำแนก (B)	ข้อที่	ค่าความยาก (p)	ค่าอำนาจจำแนก (B)
1	0.60	0.20	16	0.50	0.20
2	0.60	0.20	17	0.55	0.30
3	0.50	0.20	18	0.55	0.50
4	0.60	0.60	19	0.55	0.50
5	0.50	0.20	20	0.50	0.40
6	0.60	0.20	21	0.50	0.20
7	0.55	0.50	22	0.55	0.30
8	0.60	0.60	23	0.60	0.40
9	0.50	0.20	24	0.60	0.40
10	0.60	0.20	25	0.55	0.30
11	0.55	0.70	26	0.50	0.40
12	0.55	0.50	27	0.60	0.40
13	0.55	0.30	28	0.50	0.60
14	0.55	0.50	29	0.50	0.20
15	0.55	0.50	30	0.50	0.20

หมายเหตุ. ค่าความยาก (p) มีค่าระหว่าง 0.50–0.60
ค่าอำนาจจำแนก (B) มีค่าระหว่าง 0.20–0.70
และค่าความเชื่อมั่น ด้วยวิธี Lovett มีค่าเท่ากับ 0.88

ตารางที่ จ.10 การวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ของแบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย กับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 15 ข้อ

ข้อที่	ค่า IOC	แปลผล	ข้อที่	ค่า IOC	แปลผล
1	0.80	ใช้ได้	9	0.80	ใช้ได้
2	1.00	ใช้ได้	10	0.80	ใช้ได้
3	0.60	ใช้ได้	11	1.00	ใช้ได้
4	0.80	ใช้ได้	12	0.80	ใช้ได้
5	1.00	ใช้ได้	13	0.80	ใช้ได้
6	0.80	ใช้ได้	14	0.80	ใช้ได้
7	0.60	ใช้ได้	15	0.80	ใช้ได้
8	0.80	ใช้ได้			

ตารางที่ จ.11 การวิเคราะห์ ค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น ของแบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย

ข้อที่	ค่าความยาก (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อที่	ค่าความยาก (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	0.55	0.30	6	0.55	0.30
2	0.60	0.40	7	0.55	0.30
3	0.50	0.60	8	0.50	0.20
4	0.55	0.50	9	0.55	0.30
5	0.55	0.50	10	0.50	0.20

หมายเหตุ. ค่าความยาก (p) มีค่าระหว่าง 0.50-0.60
ค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่าระหว่าง 0.20-60
ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น ด้วยวิธี KR20 มีค่าเท่ากับ 0.57

ตารางที่ จ.12 การวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามความพึงพอใจ

ข้อที่	ค่า IOC	แปลผล
1	0.80	ใช้ได้
2	0.80	ใช้ได้
3	1.00	ใช้ได้
4	0.80	ใช้ได้
5	1.00	ใช้ได้
6	1.00	ใช้ได้
7	0.80	ใช้ได้
8	0.80	ใช้ได้
9	1.00	ใช้ได้
10	0.80	ใช้ได้

ภาคผนวก ฉ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ ฉ.1 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ จากชิ้นงาน และพฤติกรรมการเรียนระหว่างเรียนจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1–4

เลขที่	แผนที่ 1		แผนที่ 2		แผนที่ 3		แผนที่ 4	
	ชิ้นงาน (5 คะแนน)	พฤติกรรม (20 คะแนน)	ชิ้นงาน (5 คะแนน)	พฤติกรรม (20 คะแนน)	ชิ้นงาน (5 คะแนน)	พฤติกรรม (20 คะแนน)	ชิ้นงาน (5 คะแนน)	พฤติกรรม (20 คะแนน)
1	4	18	4	16	4	19	4	17
2	4	19	4	17	4	18	5	18
3	4	20	4	18	4	19	5	20
4	5	18	5	17	5	20	4	18
5	4	18	4	17	5	17	5	20
6	3	18	4	18	4	20	5	19
7	4	18	5	17	5	17	4	18
8	5	19	4	16	4	18	5	17
9	5	16	4	18	4	18	4	18
10	4	19	4	17	5	19	4	17
11	5	20	5	18	4	20	4	18
12	4	17	4	17	4	19	5	19
13	4	19	5	16	5	17	4	17
14	4	19	4	20	5	20	4	18
15	5	17	4	18	4	18	5	18
16	5	18	5	19	4	19	4	17
17	4	18	5	20	5	17	5	20
18	4	18	4	15	5	17	4	20
19	5	18	4	18	4	20	4	18
20	4	19	4	17	4	17	5	19
รวม	86	366	86	349	88	369	89	366
เฉลี่ย	4.30	18.30	4.30	17.45	4.40	18.45	4.45	18.30
S.D.	0.57	0.98	0.47	1.28	0.50	1.19	0.51	1.08
ร้อยละ	86.00	91.50	86.00	87.25	88.00	92.25	89.00	91.50

ตารางที่ ฉ.2 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ จากชิ้นงาน และพฤติกรรมการเรียน ระหว่างเรียนจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5–8

เลขที่	แผนที่ 5		แผนที่ 6		แผนที่ 7		แผนที่ 8	
	ชิ้นงาน (5 คะแนน)	พฤติกรรม (20 คะแนน)	ชิ้นงาน (5 คะแนน)	พฤติกรรม (20 คะแนน)	ชิ้นงาน (5 คะแนน)	พฤติกรรม (20 คะแนน)	ชิ้นงาน (5 คะแนน)	พฤติกรรม (20 คะแนน)
1	5	17	4	18	5	17	5	18
2	4	20	4	17	4	20	4	18
3	4	20	5	18	4	18	3	20
4	4	17	4	17	4	19	4	17
5	5	18	5	18	5	16	4	18
6	4	19	5	17	4	18	4	20
7	5	16	4	20	4	18	4	19
8	4	20	4	15	5	17	5	18
9	4	18	5	18	4	16	4	17
10	5	18	5	17	4	17	4	18
11	5	19	4	19	5	17	5	16
12	5	17	5	20	4	18	4	19
13	4	16	4	18	5	16	4	19
14	5	18	4	19	5	17	5	17
15	5	17	5	18	4	19	4	18
16	4	19	4	18	5	20	4	19
17	4	17	5	16	4	18	5	18
18	4	18	4	18	4	17	4	17
19	4	19	4	17	5	18	5	20
20	5	18	5	18	4	16	4	18
รวม	89	361	89	356	88	352	85	364
เฉลี่ย	4.45	18.05	4.45	17.80	4.40	17.60	4.25	18.20
S.D.	0.51	1.23	0.51	1.20	0.50	1.23	0.55	1.11
ร้อยละ	89.00	90.25	89.00	89.00	88.00	88.00	85.00	91.00

ตารางที่ ฉ.3 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ จากชิ้นงาน และพฤติกรรมการเรียน ระหว่างเรียนจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9–12

เลขที่	แผนที่ 9		แผนที่ 10		แผนที่ 11		แผนที่ 12	
	ชิ้นงาน (5 คะแนน)	พฤติกรรม (20 คะแนน)	ชิ้นงาน (5 คะแนน)	พฤติกรรม (20 คะแนน)	ชิ้นงาน (5 คะแนน)	พฤติกรรม (20 คะแนน)	ชิ้นงาน (5 คะแนน)	พฤติกรรม (20 คะแนน)
1	5	17	4	18	5	19	5	19
2	5	18	4	17	4	18	5	18
3	4	19	5	20	4	20	4	20
4	5	19	4	18	5	19	4	20
5	4	20	4	19	4	18	4	18
6	4	19	4	18	4	20	5	18
7	5	16	5	19	5	17	4	20
8	5	18	4	17	4	17	5	17
9	5	17	4	17	5	18	5	17
10	4	18	4	18	4	18	5	19
11	5	18	5	19	5	20	4	17
12	4	19	5	18	5	18	5	18
13	4	17	4	19	5	19	5	19
14	5	18	5	20	4	20	5	20
15	5	19	5	16	4	19	4	20
16	4	17	4	17	5	18	4	19
17	4	18	4	19	4	18	5	19
18	5	16	5	18	5	18	4	18
19	4	19	5	20	4	17	5	20
20	4	18	5	20	5	20	5	20
รวม	90	360	89	367	90	371	92	376
เฉลี่ย	4.50	18.00	4.45	18.35	4.50	18.55	4.60	18.80
S.D.	0.51	1.08	0.51	1.18	0.51	1.05	0.50	1.11
ร้อยละ	90.00	90.00	89.00	91.75	90.00	92.75	92.00	94.00

ตารางที่ ฉ.4 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เลขที่	คะแนนทดสอบก่อนเรียน (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)	คะแนนทดสอบหลังเรียน (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)
1	11	24
2	13	23
3	12	20
4	14	26
5	13	23
6	12	24
7	13	22
8	15	23
9	11	21
10	14	23
11	10	25
12	13	24
13	15	21
14	14	24
15	15	23
16	11	20
17	13	23
18	11	24
19	12	24
20	14	21
รวม	256	458
เฉลี่ย	12.80	22.90
S.D.	1.51	1.62
ร้อยละ	42.67	76.33

ตารางที่ ฉ.5 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ จากการวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เลขที่	คะแนนวัดก่อนเรียน (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)	คะแนนวัดหลังเรียน (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)
1	4	9
2	5	8
3	3	8
4	5	7
5	4	8
6	4	6
7	2	7
8	3	9
9	5	8
10	6	7
11	3	7
12	2	6
13	4	8
14	3	9
15	3	9
16	2	7
17	4	8
18	5	8
19	3	7
20	4	9
รวม	74	155
เฉลี่ย	3.70	7.75
S.D.	1.13	0.97
ร้อยละ	12.33	77.50

การเผยแพร่ผลงานวิจัย

จรัญ ข่อยแก้ว, วนิดา ผาระนัด และสมาน เอกพิมพ์. (2568). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ใน *การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยบัณฑิตศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 9.* วันที่ 14 พฤศจิกายน 2568. (น. 96-107). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายจรัญ ข่อยแก้ว
วันเกิด	25 สิงหาคม 2541
ที่อยู่ปัจจุบัน	149 หมู่ที่ 1 ตำบลน้ำคำ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด 45130
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2564	ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2569	ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม